

La Garriga

Societat civil

LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL

LA GARRIGA, VALLÈS ORIENTAL, CATALUNYA

INFORME 1998-2008

MUNICIPIO AUTÓNOMO REBELDE ZAPATISTA
EL TRABAJO

JUNTA DE BUEN GOBIERNO
NUEVA SEMILLA QUE VA A PRODUCIR

CARACOL V
QUE HABLA PARA TODOS
ZONA NORD, CHIAPAS, MÉXIC

INFORME 98-08 -La Garriga Societat Civil-

INDEX

Text Subcomandante Insurgente Marcos convocant el Festival mundial de la Digna Ràbia i breu introducció	<i>pag. 4</i>
1.- Activitats solidàries per Chiapas i altres indrets a La Garriga	<i>pag. 6</i>
<i>annexos 1 pag. 33</i>	
2.- Fires per Chiapas	<i>pag. 8</i>
<i>annexos 2 pag. 43</i>	
3.- Cooperants i Campamentistes (Observadors Civils per la Pau)	<i>pag. 9</i>
<i>annexos 3 pag. 65</i>	
4.- Participació a la Comissió Civil Internacional d'Observació de Drets Humans (CCIODH)	<i>pag. 10</i>
<i>annexos 4 pag. 105</i>	
5.- Projectes	<i>pag. 11</i>
<i>annexos 5 pag. 113</i>	
6.- Agermanament de La Garriga amb MAREZ del Trabajo	<i>pag. 24</i>
<i>annexos 6 pag. 169</i>	
7.- Agermanament d'escoles	<i>pag. 25</i>
<i>annexos 7 pag. 185</i>	
8.- Difusió de la lluita zapatista i "la otra campaña"	<i>pag. 26</i>
<i>annexos 8 pag. 205</i>	
9.- Activitats reivindicatives a La Garriga	<i>pag. 28</i>
<i>annexos 9 pag. 215</i>	
10.- Participació en trobades a nivell nacional i internacional	<i>pag. 31</i>
<i>annexos 10 pag. 227</i>	
¿Quién tiene que pedir perdón y quién puede otorgarlo? Subcomandante Insurgente Marcos	<i>pag. 32</i>

La Garriga Societat Civil

C/ Samalús 1, Galeries Dachs, Local 4

La Garriga 08530 (Barcelona) Telèfon 93 871 78 07

lagarriga@societatcivil.org

Adherents a La otra campaña, la VI Declaración de la Selva Lacandona i La Zetza Internacional.

Aquí está de nuevo nuestra palabra.
Esto vemos, esto miramos.
Esto llega a nuestro oído, a nuestro moreno corazón llega.
Allá arriba pretenden repetir su historia.
Quieren volver a imponernos su calendario de muerte, su geografía de destrucción.
Cuando no nos despojan de nuestras raíces, las destruyen.
El trabajo nos roban, la fuerza.
Nuestros mundos, la tierra, sus aguas y tesoros, sin gente dejan, sin vida.
Las ciudades nos persiguen y expulsan.
Los campos mueren y nos mueren.
Y la mentira se convierte en gobiernos y el despojo arma a sus ejércitos y policías.
En el mundo somos ilegales, indocumentados, indeseados.
Perseguid@s somos.
Mujeres, jóvenes, niños, ancianos mueren en muerte y mueren en vida.
Y allá arriba predicán para abajo la resignación, la derrota, la claudicación, el abandono.
Acá abajo nos vamos quedando sin nada.
Sólo rabia.
Dignidad tan sólo.
No hay oído para nuestro dolor como no sea el del que como nosotr@s es.
Nadie somos.
Solos estamos y sólo con nuestra dignidad y con nuestra rabia.
Rabia y dignidad son nuestros puentes, nuestros lenguajes.
Escuchémonos pues, conozcámonos entonces.
Que nuestro coraje crezca y esperanza se haga.
Que la dignidad raíz sea de nuevo y otro mundo nazca.
Hemos visto y escuchado.
Pequeña es nuestra voz para eco ser de esa palabra, nuestra mirada pequeña para tanta y tan digna rabia.
Vernos, mirarnos, hablarnos, escucharnos hace falta.

Otros somos, otras, lo otro.

Si el mundo no tiene lugar para nosotr@s, entonces otro mundo hay que hacer.

Sin más herramienta que la rabia, sin más material que nuestra dignidad.

Falta más encontrarnos, conocernos falta.

Falta lo que falta...

¡LIBERTAD Y JUSTICIA PARA ATENCO!

Desde las montañas del Sureste Mexicano.

Por el Comité Clandestino Revolucionario Indígena-Comandancia General del
Ejército Zapatista de Liberación Nacional.

Subcomandante Insurgente Marcos.

México, Septiembre del 2008.

INTRODUCCIÓ

Des d'abans del mes de maig de 1999, en que oficialment varen començar les activitats culturals i de solidaritat amb els indígenes zapatistes de Chiapas, l'associació cultural La Garriga Societat Civil ha promogut, participat i organitzat multitud d'actes a la Garriga i altres llocs per donar a conèixer la situació de la població indígena de Chiapas. A més hem col·laborat humana i materialment en la construcció de l'autonomia indígena zapatista, donant suport als projectes zapatistes. Així mateix hem participat en diverses activitats reivindicatives en afers que afectaven el nostre poble o la nostra terra, deixant clar que el món és de tots. Ens ha tocat el bonic paper de ser missatgers entre la societat civil d'aquí i els companys i companyes zapatistes, facilitant els agermanaments entre escoles i entre pobles. I hem participat en comissions i trobades on les mirades, els somriures, els dolors i els somnis s'han compartit i s'han fet col·lectius.

Estem profundament agraïts amb tothom que ha fet possible i ha participat d'aquesta aventura, sense vosaltres no hagués estat possible, i heu demostrat que si cadascú posa quelcom d'ell o ella mateixa, un altre món, una altra política, una altra humanitat, és més a prop. Rebeu també a través nostre l'agraïment dels zapatistes als quals heu estat donant suport, ànim, reconeixement i dignitat. Gràcies companys i companyes zapatistes.

A finals de l'any 2008, la Garriga, Vallès Oriental, Catalunya, la Europa Rebel.

1.- Activitats solidàries per Chiapas i altres indrets a La Garriga

- Tómbola per Chiapas al Corpus en benefici del projecte educatiu “Semillita del sol”, 24 i 25 de Juny de 2000.
- Trenquem el silenci, Marxa solidària amb el viatge dels comandants zapatistes a Mèxic D. F., 10 de Febrer de 2001.
- Participació a la *Marcha del color de la tierra* que va portar a 24 comandants del EZLN i el subcomandante Marcos des de la Realidad fins a Mèxic D.F. Març de 2001.
- Explicació i exposició de fotos sobre l'agermanament del Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo i la Garriga, 5 de novembre de 2002, Can Pibernat.
- Conferència de l'advocada mexicana Bárbara Zamora, sobre els drets indígenes i la impunitat del govern mexicà. Presentat per Glòria Wilhelmi. 10 d'octubre de 2002, Can Pibernat.
- Una gota d'aigua per Chiapas, concert solidari amb la Belle Image, 17 de Setembre de 2004.
- Presentació del llibre “El soroll de la milpa”, editat per REDS i que dedica un capítol a l'activitat de LGSC a Chiapas. 3 de novembre de 2004, Punt d'Informació Juvenil de la Garriga.
- Posada en funcionament d'un punt d'informació per a estrangers i estrangeres sense papers, conjuntament amb l'Associació Cultural Assilah - la Garriga, i el grup local d'ICV. Gener de 2005, al local de Chiapas.
- Col·loqui i documental sobre les comunitats negres a la Selva Amazònica. Amb el Cineclub de la Garriga. 5 de novembre de 2004, local de Chiapas.
- Posada en funcionament d'una botiga de comerç just a la Garriga l'octubre de 2005.
- Concert solidari amb els zapatistes afectats per l'huracà Stan, amb Amparanoia, Joan Garriga i Martingala, Can Noguera, la Garriga, 4 de novembre de 2005.
- Concert solidari amb els zapatistes afectats per l'huracà Stan, amb Gertrudis i Kalimba Malinca, Can Violí, la Garriga, 24 de novembre de 2005.

- Venda d'artesanies de les cooperatives de dones zapatistes i de cafè orgànic de les cooperatives zapatistes.
- Taller de cuina multicultural, cuina indígena americana, Can Plantada, l'Ametlla del Vallès, 24 de febrer de 2006.
- Agermanament de les catifes de Corpus amb l'artesanía dels indígenes chiapanecs, III Trobada de Catifaires del Corpus a la Garriga, 6 de maig de 2007.
- Participació amb una catifa zapatista al Corpus de la Garriga, maig de 2008.

2.- Fires per Chiapas

- 1ª Fira per Chiapas, Trenquem el silenci. Per un món on hi càpiguen tots els móns, Maig de 1999.
- 2ª Fira per Chiapas, Juliol 2000.
- 3ª Fira per Chiapas, El bosc dels miralls, 29, 30 de Juny i 1 de Juliol de 2001.
- 4ª Fira per Chiapas, l'Agermanament, 28 i 29 de Juny de 2002.
- 5ª Fira per Chiapas, la Festa, 28 de Juny de 2003.
- 6ª Fira per Chiapas. 20 i 10, el Foc i la Paraula, 2 i 3 de Juliol de 2004.
- 7^a Fira per Chiapas, 6 anys caminant junts, aprenent del manar obeint zapatista, 24, 25 i 26 de Juny de 2005.
- 8^a Fira per Chiapas, La salut des de baix a l'esquerra, 30 de juny i 1 de juliol de 2006.
- Festa de la dignitat rebel (9^a Fira per Chiapas), 5è aniversari de l'Agermanament, 29 i 30 de Juny de 2007.
- 10ª Fira per Chiapas, Ixchel, 27 i 28 de juny de 2008.

3.- Cooperants i Campamentistes (Observadors Civils per la Pau)

Al llarg d'aquests anys la presència a Chiapas de persones vinculades a La Garriga Societat Civil ha estat constant a les comunitats de la Zona Nord, però sobretot al Caracol V "Que habla para todos" (Centre sociocultural i lloc on s'ubica la Junta de Buen Gobierno "Nueva semilla que va a producir), ubicat en el Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo. Per a nosaltres sempre ha sigut molt important la tasca de coordinació i facilitació de que tothom que estigués interessat en conèixer i participar de la lluita zapatista ho pogués fer en les millors condicions.

En aquests 11 anys, aproximadament unes 190 persones han fet la funció d'Observadors Civils per la Pau, avalats per La Garriga Societat Civil després d'haver fet un taller de preparació que realitzem cada any abans de l'estiu. La presència d'aquestes persones ha estat clau per evitar les violacions dels Drets Humans a la zona per part dels paramilitars i militars, i a més els companys zapatistes sempre han agraït i senyalat la importància de la seva presència com un reconeixement i una alegria per la seva lluita.

Al mateix temps, hem facilitat que tota una sèrie de professionals: Metges, fisioterapeutes, mestres, enginyers, educadors socials, agrònoms, etc. podessin col·laborar en els projectes zapatistes quan aquests ho han necessitat. Aproximadament podríem dir que han estat unes 35 persones que han col·laborat desinteressadament i pagant-se el viatge, donant suport tècnic a la construcció de l'autonomia indígena.

Tanmateix, dos membres de La Garriga Societat Civil van viure gairebé permanentment al MAREZ el Trabajo el període de setembre de 2001 a desembre de 2004, visitant des de llavors cada any durant un mes o dos les comunitats. La seva funció era la de coordinació dels projectes conjuntament amb les autoritats zapatistes, i la de capacitadors en gestió i administració d'aquestes mateixes autoritats i de les Bases de Apoyo Zapatistes que ho han requerit. Els va acompanyar en aquest procés, i també donant suport a l'educació autònoma, una altre companya de LGSC durant pràcticament la totalitat de l'any 2002.

Dos companys més, vinculats a l'associació, van estar realitzant les mateixes tasques sobre terreny des de febrer fins a desembre de 2007.

Així mateix, altres membres de LGSC han visitat, quan ha estat necessari, la zona per tal de fer seguiment dels projectes o veure in situ quina era la situació de guerra de desgast integral.

També volem remarcar aquí que l'agost de 2001, en la celebració de l'agermanament del poble de La Garriga amb el MAREZ el Trabajo, unes 40 persones, algunes mexicanes, basques, i de l'estat espanyol, però majoritàriament catalanes i de la Garriga van participar d'aquesta festa es va celebrar al Caracol V (antic

Aguascalientes) de Roberto Barrios. I així mateix va passar l'agost de 2007, quan es va celebrar el 5è aniversari de l'agermanament i l'adhesió de l'Ajuntament de la Garriga, a la comunitat de Santa Cruz, al MAREZ el Trabajo, on unes altres 35 persones de la Garriga, Mèxic, Argentina, França i Estat Espanyol van compartir l'alegria de ser germans.

Es va aprofitar la presència d'aquest grup de gent per a fer equips que van visitar diferents comunitats de la Zona Nord que estaven greument assetjades per els paramilitars i les forces de l'ordre. Aquestes comunitats Choles de Tumbalá, Nueva Revolución, San Patricio i San Marcos, van agrair la presència dels visitants que els venien a dir que no estaven sols. Us adjuntem als annexos els informes que es van elaborar d'aquestes visites, i que són una bona il·lustració, personal i col·lectiva del que és la situació a Chiapas i la nostre presència.

4.- Participació a la Comissió Civil Internacional d'Observació de Drets Humans (CCIODH)

- 1a Visita a Mèxic, la matança d'Acteal, l'any 1998: Teresa Niubó i Jordi Crusat. Posterior visita al parlament europeu per a presentar les conclusions de la visita de la CCIODH.
- 3a Visita a Mèxic l'any 2002: Saüc.
- 4a Visita a Mèxic, Atenco, l'any 1996: Felisa Rojo.

5.- Projectes

L'elaboració, l'execució i seguiment d'aquests projectes, en les àrees de Salut, Educació, Projectes, Productius i Millora d'Infraestructures ha estat fet pels Comitès responsables de cadascuna de les àrees i els seus pobles, que en el temps acordat i combinant-t'ho amb la seva feina quotidiana a la milpa (terra de cultiu), han realitzat els treballs previstos, informant sobre l'avenç dels treballs, obtenint els beneficis dels projectes que han funcionat bé, i aprenent dels errors dels que no han anat tant bé. La implicació i participació dels propis beneficiaris en l'elaboració, execució i seguiment dels projectes, deconstruint el concepte de Cooperació Internacional a la manera zapatista, fent que aquesta sigui horitzontal, sense paternalisme ni assistencialisme, reflexa de quina manera estan lluitant per la emancipació i l'autonomia, des de la democràcia, la justícia i la pau. Des de La Garriga Societat Civil, i amb el suport inestimable d'associacions, institucions i particulars hem donat suport econòmic, tècnic i humà a la construcció d'aquest somni que és exemple, i pot ser inspiració, per als moviments altermundistes i anticapitalistes.

La participació, organització i voluntat d'un poble que creu i lluita pacíficament per viure amb dignitat ha estat una lliçó per a les persones que hem viscut des de la vora aquest procés. Els resultats assolits en aquests anys han estat sorprenents, i un salt endavant en la pràctica de l'autogestió municipal.

Tot plegat, ens ha animat a tots a continuar en aquest camí, i junts emprendre altres projectes que són necessaris a la zona. La Garriga Societat Civil, juntament amb altres associacions, institucions i particulars, continuarà amb el compromís d'acompanyar a les comunitats en aquest intercanvi de sabers, que tant ens enriqueix.

Cal dir que ens sentim forts, per la confiança i estimació que les autoritats, la Junta de Buen Gobierno i els Consejos Autónomos dels MAREZ de la Zona Nord ens han demostrat, i també, perquè no és solament La Garriga Societat Civil, sinó que en som molts i moltes de tot arreu que fem possible la globalització de la solidaritat.

Els llaços de solidaritat iniciats l'any 1998 han donat els següents resultats, i continuem treballant amb els germans zapatistes en la construcció de l'autonomia indígena:

ANY 2000

CONSTRUCCIÓ D'UNS BANYS PÚBLICS

Al Municipio Autónomo Rebelde Zapatista (MAREZ) San Andrés Sacamch'én de los Pobres, Zona de los Altos.

Població beneficiada: Els habitants de la capçalera municipal de San Andrés, un dels pobles més importants de la zona de los Altos, al nord de San Cristobal de las Casas.

Finançament: AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

FINANCIACIÓ, COOPERACIÓ I SEGUIMENT DEL PROJECTE EDUCATIU SEMILLITA DEL SOL

Suport a l'alimentació i els materials del 2º **Encuentro de Promotores de Educación de las zonas de la Realidad y Roberto Barrios**. Aguascalientes de Roberto Barrios. Zona Nord (ZN).

Població beneficiada: 280 promotores d'educació.

Finançament: *TÓMBOLA PER CHIAPAS* organitzada per la Garriga Societat Civil durant la festa de Corpus de la Garriga, juny 2000.

PALLASSOS SENSE FRONTERES, ABACUS I ELS AJUNTAMENTS D'ARBÚCIES, SANT CELONI, REUS I MALGRAT.

ANY 2001

CONSTRUCCIÓ D'ESCOLA I EQUIPAMENT DE MATERIAL ESCOLAR

Ejido Roberto Barrios, Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo.
Nom de l'escola: Nueva Semilla

Finançament: TREBALLADORS SOLIDARIS DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT.

Població beneficiada: 130 nens i nenes.

RECONSTRUCCIÓ D'ESCOLA I EQUIPAMENT DE MATERIAL ESCOLAR

Ejido Amador Hernández, MAREZ Emiliano Zapata, Zona Selva Fronteriza.
Nom de l'escola: 20 de Noviembre.

Finançament: COL·LECTIU VIVA ZAPATA DE GINEBRA.

Població beneficiada: 75 nens i nenes.

RECONSTRUCCIÓ D'ESCOLA I EQUIPAMENT DE MATERIAL ESCOLAR

Ejido Plan de Guadalupe, MAREZ Emiliano Zapata, Zona Selva Fronteriza
Nom de l'escola: Ignacio Allende.

Cofinançament: AJUNTAMENT D'ARBÚCIES I AJUNTAMENT DE SANT CELONI.

Població beneficiada: 82 nens i nenes.

CONSTRUCCIÓ D'ESCOLA I EQUIPAMENT DE MATERIAL ESCOLAR

Ejido Santa Cruz, MAREZ el Trabajo
Nom de l'escola: Compañero Pedro

Finançament: AJUNTAMENT DE REUS I FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

Població beneficiada: 34 nens i nenes.

CONSTRUCCIÓ D'ESCOLA I EQUIPAMENT DE MATERIAL ESCOLAR

Ejido Santo Domingo, MAREZ el Trabajo
Nom de l'escola: Nuevo Amanecer

Finançament: ESCOLA PINETONS DE LA GARRIGA.

Població beneficiada: 40 nens i nenes.

CONSTRUCCIÓ D'ESCOLA I EQUIPAMENT DE MATERIAL ESCOLAR

Ejido Belisario Domínguez, MAREZ el Trabajo
Nom de l'escola: Estrellita del Amanecer.

Finançament: AJUNTAMENT DE PLATJA D'ARO I FONTS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

Població beneficiada: 51 nen i nenes.

CONSTRUCCIÓ D'ESCOLA I EQUIPAMENT DE MATERIAL ESCOLAR

Ejido León Brindis, MAREZ el Trabajo
Nom de l'escola: El Nuevo Amanecer.

Finançament: Ajuntament de la Garriga, a través del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

Població beneficiada: 46 nens i nenes.

COOPERACIÓ EN FORMACIÓ PEDAGÒGICA A ROBERTO BARRIOS

Tres mestres i dues mestres de la Garriga y dos més de Barcelona ven estar dos mesos cooperant a cicles de formació dels promotors i promotores d'educació.

Finançament: AQUESTES PERSONES NO VAN REBRE CAP RETRIBUCIÓ MONETÀRIA, SENT EL SEU TREBALL TOTALMENT SOLIDARI.

Població beneficiada: 280 alumnes

COOPERACIÓ EN LA CONSTRUCCIÓ D'ESCOLES

Dues arquitectes, Ligia Garcia de Mèxic i Rosa Vinyolas de L'Hospitalet de Llobregat, van cooperar en la realització dels plànols i seguiment de les obres.

Finançament: treball voluntari i solidari sense remuneració.

Població beneficiada: Ejidos del MAREZ el Trabajo.

COOPERACIÓ EN L'EQUIPAMENT DE MATERIAL PEDAGÒGIC PER A PROMOTORS D'EDUCACIÓ

MAREZ Ricardo Flores Magón, Zona Selva Tzeltal.

Enviament de llibres pedagògics sol·licitats pels formadors i formadores.
Creació de fitxes d'abecedari, pintades per els nens i nenes d'escoles de la Garriga i rodalies.
Compra d'un petit generador de corrent elèctrica.

Escoles que col·laboren: CEIP els Pinetons, CEIP Giroi, Escola Sant Lluís, CEIP Bertí.

Finançament: CALDES SOLIDÀRIA, CEIP BERTÍ, DE L'AMETLLA DEL VALLÈS I LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL.

Població beneficiada: 106 alumnes.

FINANCIACIÓ DEL TERCER CURS DE CAPACITACIÓ DE PROMOTORS D'EDUCACIÓ A LA REALIDAD

Equipament del centre de capacitació a l'Aguascalientes de la Realidad, MAREZ San Pedro de Michoacán, Zona Selva Fronteriza.

Compra d'estrís de cuina, mantes, menjar, medicines i materials de primers auxilis, material escolar, viatges dels formadors i alumnes).

Finançament: AJUNTAMENT DE CALELLA I COOPERATIVA XOU, DE PINEDA DE MAR.

Població beneficiada: 83 alumnes.

CONTRIBUCIÓ EN LA RECONSTRUCCIÓ DE GUADALUPE TEPEYAC

Ejido Guadalupe Tepeyac, MAREZ San Pedro Michoacán, Zona Selva Fronteriza.

Construcció de nou de l'escola, que va ser destruïda per l'exercit mexicà.

Finançament: LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL (FESTA EL BOSC DELS MIRALLS) I AJUNTAMENT DE SANT CELONI.

Població beneficiada: 86 famílies (no tenim informació del número de nens i nenes).

ANY 2002

FORMACIÓ DE PROMOTORS D'EDUCACIÓ

Ajuda a l'alimentació, curs de formació 2002

Construcció d'un dormitori al Centre Cultural Aguascalientes de Roberto Barrios. Zona nord.

Finançament: AJUNTAMENT DE CALELLA

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A

Ejido Arimatea, Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo.

Finançament: UNIVERSITAT DE LLEIDA

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Francisco Villa, Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo.

Finançament: TRIBU ACUARIO – L'HOSPITALET DE L'INFANT

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Gustavo Diaz Ordaz, Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo.

Finançament: FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

AMPLIACIÓ I MILLORAMENT D'INFRAESTRUCTURES DESTINADES A L'EDUCACIÓ

Construcció de dormitoris, banys, sala de treball, al CENTRE CULTURAL "AGUASCALIENTES DE ROBERTO BARRIOS" Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo. Zona Nord.

Finançament: FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

INSTAL·LACIÓ DE CUINES ESTALVIADORES DE LLENYA AMB XEMENEIA PER ELS FUMS.

Construcció de dues cuines comunitàries al Aguascalientes de Roberto Barrios, Zona Nord.

Finançament: TREBALLADORS SOLIDARIS DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

CONSTRUCCIÓ D'EQUIPAMENTS DESTINATS A CAPACITACIÓ COMUNITARIA

Construcció i equipament d'una casa per impartir tallers i fer treballs comunitaris al Aguascalientes de Roberto Barrios, Zona Nord.

Finançament: KARCHER.

CONSTRUCCIÓ D'INFRAESTRUCTURES DESTINADES ALS MUNICIPIS AUTÒNOMS

Construcció de "CASA DEL CONSEJO AUTONOMO" destinada a oficina i lloc de treball de les autoritats dels Municipis Autònoms de la zona, al Aguascalientes de Roberto Barrios, Zona Nord.

Finançament: AJUNTAMENT DE LA GARRIGA.

PROJECTE DE FABRICACIÓ I COMERCIALITZACIÓ DE BLOC DE CIMENT

Construcció d'una nau industrial i la maquinària per la fabricació de bloc a la comunitat de Santa Cruz, Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo

Finançament: AJUNTAMENT DE REUS.

EQUIPAMENT D'ESCOLES I MATERIAL ESCOLAR.

Compra de material i millores en els equipaments

Finançament: DONACIONS PRIVADES.

INSTAL·LACIÓ I POSADA EN FUNCIONAMENT DE LA RADIO INSURGENTE, LA VOZ DE LA MONTAÑA, UBICADA AL CARACOL V, ZONA NORD.

Equipament i posada en funcionament d'una emissora de radio autònoma per al MAREZ el Trabajo.

Població beneficiada: uns 35.000 habitants del MAREZ que tindran accés a informació no manipulada i més pertinent a les seves comunitats.

Finançament: COOPERATIVA CULTURAL, PALLASSOS EN REBELDÍA (GALICIA)

CONSTRUCCIÓ, EQUIPAMENT I POSADA EN FUNCIONAMENT D'UNA COOPERATIVA DE PROVISIÓ I DISTRIBUCIÓ DE MERCADERIES.

Millores en la construcció d'una bodega ja existent, equipament, compra d'un vehicle i compra de productes per a poder posar en funcionament la cooperativa.

Població beneficiada: uns 35.000 habitants del MAREZ que podien comprar i vendre productes a preus més justos.

Finançament: FONS MALLORQUÍ I FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

ANY 2003

AMPLIACIÓ Y MILLORES DE L'ESCOLA "SEMILLA NUEVA " DE ROBERTO BARRIOS, MAREZ EL TRABAJO

Equipament amb portes i finestres de ferro per a fer més segura l'escola, molt assetjada pels paramilitars del ejido. Millores en la construcció de les aules i la fusteria de l'escola.

Població beneficiada: uns 35 nens i nenes.

Finançament: TREBALLADORS SOLIDARIS DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT.

"PROYECTO DE CAPACITACIÓN EN ORGANIZACIÓN Y AUTOGESTIÓN PARA LAS COMUNIDADES INDÍGENAS DE LA ZONA NORTE DE CHIAPAS, MÉXICO"

Amb aquest projecte, es concreta la forma en com cooperem amb les comunitats indígenes zapatistes de la Zona Nord. Al llarg de l'any 2002, havíem aprofitat els projectes que s'estaven realitzant com a pràctica per establir aquest tipus de cooperació directa de poble a poble, traspasant els coneixements necessaris per a que la implicació dels beneficiaris en el projecte podes ser total a mig terme. Aquest projecte implica una metodologia practicada, en els projectes anteriors i que guiarà i englobarà els posteriors. Aquesta metodologia es basa en "el caminar preguntando", "el avanzar al paso del más lento" i "el nada para nosotros, para todos todo" zapatistes.

L'agost de 2003 els zapatistes inauguraven una nova figura de govern autònom, per a portar més enllà els acords de San Andrés i aconseguir que el desenvolupament de les comunitats indígenes zapatistes fos igualitari i equilibrat. És per això que es van introduir modificacions al projecte original, on només es treballava amb el Consell d'un Municipi Autònom, "el Trabajo", per a passar a treballar amb 10 Municipis Autònoms, a petició de la *Junta de Buen Gobierno "Nueva semilla que va a producir"*. Aquests Municipis Autònoms, sis d'ells declarats com són, a part del ja mencionat: *Benito Juárez, Akabalná, Francisco Villa, Vicente Guerrero, La Paz* i 4 encara no declarats com són: *La Dignidad,*

Rubén Jaramillo, La Lucha i Tij Coemjá (En l'actualitat algun d'aquests noms han canviat, però els municipis continuen en procés de formació).

Tots aquests Municipis, les seves autoritats directament i la població en general indirectament, s'han beneficiat del projecte, però per qüestions inherents a la Guerra de Baixa Intensitat, o com nosaltres preferim anomenar, Guerra de Desgast Integral, no s'ha implementat d'igual manera a tot arreu i les tasques i objectius del projecte s'han anat adaptant a les necessitats. Les condicions polítiques i territorials fan que els desplaçaments i les reunions fora del Caracol V "Que habla para todos" (antic Aguascalientes) no sempre siguin possibles, i per això s'ha centralitzat bastant la feina al Caracol. El personal expatriat i la Junta de Buen Gobierno hi viuen i hi treballen, i es on s'han desenvolupat la majoria de les tasques.

En el marc d'aquest projecte s'han realitzat la resta dels projectes fins l'actualitat.

Població beneficiada: tots els habitants zapatistes dels MAREZ de la Zona Nord.

Finançament: AJUNTAMENT DE LA GARRIGA I ALTRES AJUNTAMENTS DE CATALUNYA A TRAVÉS DEL FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

CAPACITACIÓ DE LES AUTORITATS I ELS AUXILIARS DELS CONSEJOS MUNICIPALES AUTÓNOMOS DELS 10 MUNICIPIS ANOMENATS.

Aquesta capacitació es va centrar en uns tallers que es van donar del 14 al 16 de novembre de 2003, amb la participació d'uns i unes 120 autoritats i els seus auxiliars. Els tallers havien de durar deu dies, però per qüestions climatològiques i de la pròpia organització interna del EZLN es van haver de suspendre. Els tallers es van reprendre al gener, sent la seva durada de 14 dies, del dia 14 al dia 28. Les temàtiques varen ser: Secretaria, Elaboració de Projectes i Comptabilitat bàsica. En aquests tallers es va repartir material d'oficina i pedagògic, per a que els Municipis poguessin treballar després en el seus pobles. Incloem els informes que es van realitzar després dels tallers i el de la trobada prèvia per a organitzar la feina. Hi hagueren algunes modificacions dels acords presos en la primera trobada: Es van afegir Municipis a la capacitació i l'Àrea d'informació i comunicació es va eliminar a decisió conjunta del personal expatriat de La Garriga Societat Civil i dels Municipis Autònoms.

CAPACITACIÓ DELS RESPONSABLES DE LA BODEGA COOPERATIVA DE LEÓN BRINDIS, AL MUNICIPIO AUTÓNOMO DEL TRABAJO.

Durant el mes d'octubre i novembre de 2003, i febrer de 2004 es va capacitar "in situ" als responsables de la cooperativa, en les àrees de comptabilitat, administració i inventariat. Aquesta capacitació va ser eminentment pràctica, acompanyant els responsables durant la feina, veient els problemes que sorgien i intentant solucionar-los. La Bodega Cooperativa funciona per a tres municipis, el Trabajo, Akabalná i Francisco Villa, sent tres els responsables per Municipi. Creiem que l'aprenentatge va ser prou bo, doncs actualment la bodega és totalment autònoma i no es necessària la nostre presència, donant uns bons resultats econòmics. Hi han beneficis i s'estan utilitzant per a millorar la cooperativa i donar suport als promotors d'educació i salut del Municipi.

COORDINACIÓ EN L'ELABORACIÓ DEL SISTEMA DE SALUT ZAPATISTA I CAPACITACIÓ DELS CONSEJOS LOCALS I REGIONALS DE SALUT.

Durant el mes de novembre de 2003 la Junta de Buen Gobierno va decidir que s'havia de fer un sistema de salut per a tota la Zona Nord, i ens va encarregar que ens dediquéssim a coordinar les tasques necessàries per a crear el Sistema i elaborar un projecte per a poder implementar-lo. Vam veure que el necessari era fer que el sistema naixés del diàleg entre tots els Municipis, i per això vam

convocar una reunió pel Desembre, i s'uessin repetint aquestes reunions cada dos mesos aproximadament. Es van realitzar reunions del 8 al 12 de desembre, de l'11 al 13 de gener, del 5 al 7 de març, del 20 al 22 de maig, del 28 al 30 de juliol i la última que està prevista de 20 al 24 d'octubre. En aquestes reunions es van realitzar tres tasques paral·leles, es va anar elaborant el Sistema de Salut Zapatista, a partir del diàleg entre els responsables de Salut dels Municipis, els promotors de salut i la gent de les comunitats. També es va anar realitzant un diagnòstic de la salut a les comunitats, quines son les principals malalties, necessitats, la població usuària del futur sistema i el que faltava per arribar a implementar el sistema. Per últim, es va estar capacitant als responsables de la salut de cada Municipi en administració i polítiques de Salut en situació de Guerra de Desgast Integral. La experiència fou molt positiva, ja que es va decidir com havia de ser el Sistema de Salut Zapatista, amb els plans de Salut corresponents i el diagnòstic de la Zona Nord. El fet de que els propis indígenes, tant els que tenen càrrecs administratius, com polítics i mèdics hagin sigut els protagonistes en la creació del Sistema i del projecte, fan pensar que la viabilitat del projecte està assegurada. Actualment, l'any 2008, el projecte ja s'ha desplegat a la totalitat del territori i podem dir que s'han aconseguit els objectius en un 60 o 70 %.

SUPORT ALS TALLERS DE FISIOTERAPIA A LES COMUNITATS DEL MAREZ EL TRABAJO

Durant sis mesos, d'abril a setembre, tres fisioterapeutes catalanes van estar capacitant els promotors de salut del Municipio Autónomo del Trabajo. Els tallers es van donar al Caracol V, però es ve fer seguiment amb cada promotor a les comunitats. El vehicle que incloïa el projecte es va aprofitar per traslladar a les fisioterapeutes a les 21 comunitats on van treballar.

CAPACITACIÓ I SUPORT TÈCNIC ALS PROMOTORS I PROMOTORES DE LA RADIO INSURGENTE, LA VOZ DE LA MONTAÑA, UBICADA AL CARACOL V, ZONA NORD.

Des de la posada en funcionament, el setembre de 2002, de l'emissora autònoma en FM, es van desenvolupar tasques de capacitació en informàtica i ofimàtica als promotors i promotores, d'altre banda també es va donar suport anant a San Cristobal de las Casas quan va ser necessari per reparar els equips o solucionar problemes tècnics.

CAPACITACIÓ DE XOFERS DEL MAREZ EL TRABAJO.

Es va ensenyar a conduir i a mantenir els vehicles a tres autoritats del Municipio Autónomo del Trabajo, ja que era una necessitat molt sentida en aquells, ja que no trobaven xofers qualificats i a més tenien més vehicles a disposició.

ANY 2004

“PROYECTO DE CAPACITACIÓN EN ORGANIZACIÓN Y AUTOGESTIÓN PARA LAS COMUNIDADES INDÍGENAS DE LA ZONA NORTE DE CHIAPAS, MÉXICO”

Al llarg de 2004 es van seguir realitzant les mateixes tasques emmarcades en aquest projecte, que s'havien iniciat el 2003. Sent la més important d'aquestes la que es detalla a continuació.

COORDINACIÓ EN L'ELABORACIÓ DEL SISTEMA DE SALUT ZAPATISTA I CAPACITACIÓ DELS CONSEJOS LOCALS I REGIONALS DE SALUT.

Al llarg de l'any 2004 el personal expatriat de La Garriga Societat Civil va continuar donant suport a la planificació i l'elaboració del projecte de suport al Sistema de Salut Autònom Zapatista, que es va acabar d'elaborar el novembre d'aquell any. A partir d'aquí es va aprovar per la Junta de Buen

Gobierno i es va començar a mostrar a les diferents associacions que donen suport als projectes zapatistes de la zona nord.

ANY 2005

Com a observació volem destacar que durant el mes de juny de 2005 es va produir la primera “alerta roja” amb la finalitat de fer una consulta interna entre les bases de suport de l'EZLN per tal de concretar la Sisena declaració de la selva Lacandona. En aquells moments la violència estava augmentant a l'estat de Chiapas i els zapatistes es van replegar per decidir quin seria el seu pla d'acció i com continuaria la construcció de l'autonomia indígena. Al llarg d'aquest any es va anar definint com es treballaria el projecte de salut i d'educació, i ens vam dedicar bàsicament ala recerca de recursos econòmics. Tanmateix es va seguir donant suport al:

PROJECTE DE SUPORT AL SISTEMA DE SALUT AUTÒNOM ZAPATISTA DE LA ZONA NORD DE CHIAPAS, MÈXIC.

Cooperació econòmica en la compra de medicines i equip mèdic per a les Cases de Salut de les comunitats indígenes zapatistes del SSAZ.

Població beneficiada: Tots els habitants de la Zona Nord que obtenien medicines a preus més justos i millor i més propera atenció mèdica.

Finançament: AJUNTAMENT DE LA GARRIGA I ALTRES AJUNTAMENTS DE CATALUNYA, A TRAVÉS DEL FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.
IZQUIERDA UNIDA DE LAS ROZAS Y LAS MATAS (MADRID)

ANY 2006

PROJECTE DE SUPORT AL SISTEMA DE SALUT AUTÒNOM ZAPATISTA DE LA ZONA NORD DE CHIAPAS, MÈXIC.

Aquest projecte va néixer després de més d'un any i mig de feina de les comunitats per tal de conèixer la situació de cada Municipi Autònom Rebel Zapatista (MAREZ) en el terreny de la salut i poder així fer una anàlisi de les necessitats existents en relació a aquest camp. L'objectiu global del projecte era la millora substancial de l'assistència mèdica als indígenes de la zona nord de l'estat de Chiapas centrant-se en la infraestructura i l'equipament sanitari. En concret el projecte s'ha avesat a:

- Equipar amb material, equips mèdics i medicines les cases de salut construïdes per les pròpies comunitats.
- Formar a uns 190 promotors de salut i a 30 formadors o multiplicadors. Els multiplicadors són indígenes amb molts coneixements de medicina rural que capaciten als promotors. Això suposa tant una millora en l'atenció mèdica immediata per tal de resoldre les malalties i els problemes de salut de la població indígena com una millora a més llarg termini possibilitada pels programes de prevenció que els promotors duen a terme. El cost d'aquesta formació, tal com contempla el projecte, l'han assumit les comunitats.
- Recolzar a la població beneficiària del projecte en el seu procés d'organització per tal de possibilitar l'assoliment dels objectius.

Concretament al llarg de l'any 2006 es va dedicar a la:

- Construcció de 18 cases de salut repartides entre 9 MAREZ de la Zona Nord.
- Compra de material didàctic i llibres per als promotors i multiplicadors de salut.
- Suport al pla de vacunació de 4 MAREZ de la zona (unes 54 comunitats), integrat al Pla de Salut Autònom Zapatista, treball que no s'hagués pogut realitzar sense el suport econòmic i personal d'en Santi Trias Molist, ciutadà de La Garriga. Actualment i gràcies a la seva feina, aquests municipis i alguns més ja es vacunen de forma totalment autònoma.
- Realització de tallers de Salut General i Preventiva per als multiplicadors i promotors de salut.
- Realització de tallers de Salut Mental per als multiplicadors i promotors de salut.

Població beneficiada: uns 130.000 indígenes, que són els que habiten la Zona Nord, i que són atesos pel SSAZ, siguin zapatistes o no.

Finançament:

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA I ALTRES AJUNTAMENTS DE CATALUNYA A TRAVÉS DEL FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

IZQUIERDA UNIDA DE LAS ROZAS Y LAS MATAS (MADRID)

ASSOCIACIÓ DE TREBALLADORS SOLIDARIS DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido San Rafael, al MAREZ La Dignidad, Zona Nord

Població beneficiada: uns 25 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Ojo de Agua, al MAREZ La Dignidad, Zona Nord

Població beneficiada: uns 40 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Comunitat Unión Juárez, al MAREZ La Dignidad, Zona Nord

Població beneficiada: uns 35 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Babilonia 3a Sección, al MAREZ Vicente Guerrero, Zona Nord

Població beneficiada: uns 25 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Lázaro Cárdenas, al MAREZ Vicente Guerrero, Zona Nord

Població beneficiada: uns 32 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Francisco Villa, al MAREZ Rubén Jaramillo, Zona Nord

Població beneficiada: uns 25 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Nueva Galilea, al MAREZ el Trabajo, Zona Nord

Població beneficiada: uns 35 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Comunitat la Cascada, al MAREZ Ámbar, Zona Nord

Població beneficiada: uns 40 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Jolnixtié, al MAREZ el Campesino, Zona Nord

Població beneficiada: uns 30 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

CONSTRUCCIÓ DE CENTRE CULTURAL (ESCOLA) A:

Ejido Jomajil, al MAREZ el Campesino, Zona Nord

Població beneficiada: uns 25 nens i nenes.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

ANY 2007

PROJECTE DE SUPORT AL SISTEMA DE SALUT AUTÒNOM ZAPATISTA DE LA ZONA NORD DE CHIAPAS, MÈXIC.

Continua la nostre col·laboració en el projecte, concretament aquell any es va donar suport econòmic, i seguiment tècnic, a la millora de les clíniques regionals dels MAREZ Benito Juárez, Ruben Jaramillo, la Dignidad i el Campesino. Tres d'aquestes clíniques ja estan a ple funcionament.

Població beneficiada: Tots els habitants dels municipis anomenats, aproximadament unes 45.000 persones.

Finançament: COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

ANY 2008

PROJECTE DE CONSTRUCCIÓ DE LA CLÍNICA REGIONAL, MAREZ EL TRABAJO

L'any 2007 els nostres germans i germanes del MAREZ el Trabajo van haver d'abandonar la clínica que feien servir a Roberto Barrios per pressions paramilitars, ja que assetjaven contínuament durant la nit la doctora i els promotors i promotores que hi treballaven. Es per això que, i en acord amb la Junta de Buen Gobierno, van decidir construir una clínica en una altre comunitat, Santa Cruz, molt més cèntrica i accessible per a tots els habitants del MAREZ. Aquesta clínica, anomenada Ixchel i que vol ser un referent dins del SSAZ, s'està construint amb diners de l'Ajuntament de la Garriga, segons un conveni signat aquest estiu de 2008 entre el mateix i el Consejo del MAREZ el Trabajo. Actualment la clínica està a mig construir i si la climatologia ajuda pensem que l'estiu de 2009 s'acabarà de construir aquesta clínica.

Població beneficiada: Els aproximadament 35.000 habitants del MAREZ del Trabajo, zapatistes i no zapatistes, que seran atesos indistintament en aquesta clínica.

Finançament: AJUNTAMENT DE LA GARRIGA, A TRAVÉS DEL FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

COL·LEGI D'ARQUITECTES I APARELLADORS TÈCNICS DE BARCELONA.

PROJECTE DE SUPORT AL PROJECTE PRODUCTIU PER A LA CLÍNICA IXCHEL, MAREZ EL TRABAJO

Amb la idea que els projectes siguin autogestionats i autofinançats a mig i llarg termini, els germans zapatistes estan desenvolupant diferents feines per aconseguir els recursos necessaris per mantenir el funcionament de la clínica i donar suport als que hi treballin. Per això estan fent servir es suport econòmic per engegar un projecte de cria de vaques i un altre de compra-venda de grans bàsics, que ja estan en funcionament i començant a donar els primers fruits.

Població beneficiada: Els aproximadament 35.000 habitants del MAREZ el Trabajo, zapatistes i no zapatistes, que seran atesos indistintament en aquesta clínica i que gràcies a aquests projectes productius, tallaran dependències i seran atesos a preus que ells i elles poden assolir.

Finançament: AJUNTAMENT DE LA GARRIGA, A TRAVÉS DEL FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

TREBALLADORS SOLIDARIS DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT..

“PROYECTO DE CAPACITACIÓN EN ORGANIZACIÓN Y AUTOGESTIÓN PARA LAS COMUNIDADES INDÍGENAS DE LA ZONA NORTE DE CHIAPAS, MÉXICO”

Enguany, i a demanda de la Junta de Buen Gobierno y els MAREZ de la zona nord, es van reemprendre els tallers en administració, que es van realitzar durant el mes d'agost i setembre, i que van comptar amb uns 70 participants que van rebre capacitació en elaboració de projectes i comptabilitat bàsica. Està previst que aquests tallers es continuïn realitzant al llarg de l'any 2009.

Població beneficiada: Els habitants dels MAREZ participants que veuen millorada la capacitat de les seves autoritats de gestió dels recursos propis i de la solidaritat internacional.

Finançament: recursos propis de LGSC i aportacions personals dels facilitadors i facilitadores. A l'espera del suport de l'AJUNTAMENT DE LA GARRIGA al qual em presentat el projecte.

6.- Agermanament de La Garriga amb MAREZ del Trabajo

Tota aquesta activitat va provocar que els vincles entre el Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo (a la zona nord de Chiapas, que abasta 38 comunitats indígenes) i el poble de la Garriga i tots els que ens donaven suport s'anessin estrenyent. Va néixer així la necessitat de fer un pas més, segurament el definitiu: enfocar l'activitat de tots aquests col·lectius a realitzar un AGERMANAMENT amb aquestes comunitats.

Els agermanaments són una forma de vincular les comunitats i municipis en resistència de Chiapas amb comunitats en resistència de tot el món. Faciliten el poder compartir i aprendre diverses formes de lluita.

Cada Comunitat o Municipi respon a qualsevol crida dels seus germans i germanes, a nivell polític, cultural, legal o material.

L'agermanament implicava un nivell de compromís i de responsabilitat que tres anys enrere no ens hauríem sentit capaços de plantejar. La base social que ens donava suport ens animava a assolir aquest objectiu.

Es pretenia que l'agermanament entre la Garriga i el Municipio de Trabajo fos sentit i viscut per tota la població i per tots els pobles i institucions que s'hi volguessin afegir. Tothom hi va ser convidat a participar. Les possibilitats són infinites i l'única norma a seguir és que l'intercanvi esdevingui enriquidor per ambdues parts.

"...un verdadero hermanamiento no es solamente lo que tú puedas enviarme, sino mantener una comunicación en todos los aspectos... no sería esperar a ver qué nos envían, sino empezar a hablar juntos de nuestros problemas, de nuestras ilusiones, esperanzas y todo lo demás, compartir experiencias y conocimientos".

AGERMANAR-SE és Conèixer, Compartir, Acompanyar i, en conseqüència, Estimar.

El juny de 2002 es va celebrar l'agermanament a la Garriga, a la 4a Fira per Chiapas, amb un pregó de la diputada del parlament de Catalunya, Dolors Comas d'Argemir, i amb la participació de 15 entitats de la Garriga i un munt de particulars que van fer d'aquest un agermanament de la societat civil. L'agost de 2002 es va celebrar en una impressionant festa de 3 dies al Aguascalientes de Roberto Barrios amb la presència de 40 persones vinculades a LGSC i més de 800 indígenes del MAREZ el Trabajo. La dignitat mostrada pels companys zapatistes ens va deixar a tots el cor ple. Va tenir força repercussió mediàtica a les nostres terres i a Mèxic. Es va avisar al govern mexicà d'aquest agermanament, i ens van contestar que els hi semblava bé, sense reconèixer que en realitat els molesta que per la nostre presència no puguin seguir assetjant les comunitats impunement.

I aquest fet encara va ser més important quan 5 anys després, l'agost de 2007, l'Ajuntament de la Garriga s'adherís a l'agermanament, aconseguint, fet transcendental per els zapatistes, que una institució oficial catalana els reconegués com a govern autònom. D'això també n'estan ben informats el president de Mèxic, el de l'estat de Chiapas i al consolat mexicà de Barcelona.

El juny de 2007, vam celebrar el 5è aniversari de l'agermanament a la Garriga, a la Festa de la dignitat rebel, 9a Fira per Chiapas. I el mateix agost de 2007 també ho vam celebrar a la comunitat de Santa Cruz, MAREZ el Trabajo, també amb la presència de més de 40 persones vinculades a LGSC, i més de 500 zapatistes del municipi.

7.- Agermanament d'escoles

- Agermanament de l'escola CEIP Els Pinetons, de la Garriga, amb l'escola Nuevo Sembrador de Santo Domingo, MAREZ el Trabajo.
Cooperació econòmica i intercanvi de treballs escolars.
Població beneficiada: 32 nens i nenes.
- Agermanament entre l'IES Manuel Blancafort, de la Garriga, i l'escola Mariano Matamoros de Guanajuato, del MAREZ General Emiliano Zapata.
Cooperació econòmica.
Població beneficiada: 120 nens i nenes.
- Agermanament de l'escola Pompeu Fabra, de Reus i l'escola Compañero Petul de Santa Cruz, MAREZ el Trabajo.
Cooperació econòmica i intercanvi de treballs escolars.
Població beneficiada: 45 nens i nenes.
- Agermanament de l'escola Hospitalet de l'Infant, amb l'escola de Francisco Villa, MAREZ el Trabajo.
Cooperació econòmica i intercanvi de treballs escolars.
Població beneficiada: 27 nens i nenes.
- Agermanament de l'escola de Sant Esteve de Palautordera, amb l'escola de la comunitat Nueva Revolución, del MAREZ la Dignidad.
Cooperació econòmica i intercanvi de treballs escolars.
Població beneficiada: 40 nens i nenes.
- Agermanament de l'escola CEIP Baró de Viver de Barcelona, amb l'escola José Maria Morelos, de la comunitat San Patricio, del MAREZ la Dignidad.
Cooperació econòmica i intercanvi de treballs escolars i videocartes.
Població beneficiada: 35 nens i nenes.

A més les escoles CEIP Giroi de la Garriga, CEIP Bertí de l'Ametlla del Vallès, CEIP Mòra d'Ebre i CEIP Garganes d'Altea, Alacant, han col·laborat, econòmicament i amb material escolar, a l'educació autònoma zapatista, fent aportacions per a cobrir les necessitats de les escoles zapatistes dels MAREZ's de la Zona Nord.

8.- Difusió de la lluita zapatista i “la otra campaña”

- Pintada del mural de Taniperla en tela, La Garriga, juny de 1999.
- Visita de dues teixidores d'una cooperativa zapatista chiapaneca al nostre poble i a la empresa S.A.T.I, maig de 1999.
- Recital poètic a càrrec d'Ofelia Medina i xerrada sobre la situació a Chiapas, la Garriga, 22 de setembre de 1999.
- Xerrada ”Semillita del Sol, projecte de cooperació en l'educació a Chiapas”, la Garriga, 13 de novembre de 1999.
- Festa dedicada al projecte educatiu “Semillita del Sol” a l'IES Manuel Blancafort. Joves cooperatius de l'institut, 6 de maig de 2000.
- Conferència “El suport, com a alternativa de desenvolupament, al projecte educatiu Semillita del Sol”, Barcelona, centre cívic les Basses, 22 de juny de 2000.
- Taula Rodona “Chiapas Seattle, Praga... Un altre món és possible”, la Garriga, 2 de desembre de 2000.
- Chiapas: Indígenes zapatistes en resistència. L'Ateneu de Granollers, 29 de novembre de 2002.
- Xerrada sobre la lluita zapatista i els agermanaments, Escola d'Art i Disseny de Reus, 23 de Maig de 2003.
- La Garriga amb Amèrica Central: Presentació del llibre “El Salvador, entre la naturalesa i la mà de l'home.” I col·loqui “El treball a Chiapas”, Sala Joan Garriga, la Garriga, 11 de desembre de 2003.
- Participació en el llibre de REDS “El soroll de la milpa”. Elaboració durant el 2005 i publicació finals de 2006. Xerrada de presentació al CCCB de Barcelona, 15 de desembre de 2006.
- Exposició fotogràfica “Salut Visual en comunitats indígenes de Chiapas”, de Jordi Torres Miralles d'Òptics x Món, del 27 de juny al 3 de juliol de 2006.
- Projectió del vídeo “Romper el cerco” sobre els fets d'Atenco i xerrada a càrrec de Felisa Rojo, Iñaki Garcia i Silvia Sanahuja, membres de la CCIODH, auditori de l'Escola Municipal de Música, la Garriga, 14 de juliol de 2006.

- Inauguració de l'exposició "El soroll de la milpa", Reus, 16 d'abril de 2007.
- Coordinació de l'exposició de Beatriz Aurora, "Zapatistes i altres somnis" amb inauguració a la Garriga el juny de 2007.
- Exposició col·lectiva d'artistes de la Garriga sobre Chiapas "Zap-artistas", la Garriga, del 21 al 30 de setembre de 2007.
- Presentació de l'informe de la VIa visita de la CCIODH a Chiapas. Amb Ernesto Ledesma, membre del Centro de Análisis Político e Investigaciones Sociales i Económicas (CAPISE). 2 de març de 2008, Auditori de l'Escola Municipal de Música.
- Pintada del mural de Taniperla a la paret de Can Mora, plaça del Silenci. Juny-novembre de 2008.

Així mateix hem realitzat una important quantitat de xerrades per difondre la lluita zapatista, a escoles agermanades, instituts de secundària, universitats, casals independentistes, casals socials i d'altres indrets de tota la geografia catalana i espanyola. Entre elles:

- Universitat de Barcelona, Escola d'Educació Social, 6 de maig de 2004.
- Escola Tagamanent de la Garriga, 13 de maig de 2004.
- Escola d'Arts i Oficis de Vic, 26 de maig de 2004.
- Universitat Rovira i Virgili, Aula Magna, Tarragona, 9 de juny de 2004.
- Escola Puiggraciòs de la Garriga, 11 de juny de 2004.
- Institut de Batxillerat Manuel Blancafort, la Garriga, 18 de juny de 2004.
- Associació de dones de Llinars del Vallès, 1 d'abril de 2005.
- Organització de dones, Ajuntament de Granollers, 7 d'abril de 2005.
- Casal independentista d'Esparreguera, 3 de juny de 2005.
- Ajuntament de Roda de Ter, 15 de setembre de 2005.
- Casal independentista de Sabadell, 14 d'octubre de 2005.
- Casal independentista Panxampla, Tortosa, 27 de setembre de 2008.
- Ateneu Popular de Santa Coloma de Gramanet, 10 d'octubre de 2008.

9.- Activitats reivindicatives a La Garriga

- Manifest pel Centre Cívic - Taula d'entitats de la Garriga, novembre de 1999.
- Jornades multiculturals a La Garriga, 11 i 12 de desembre de 1999.
- Consulta social per l'abolició del deute extern, Xarxa Catalana per l'abolició del Deute Extern, la Garriga, 12 de març de 2000.
- Campanya de recollida de signatures contra l'aparcament i per promoure un concurs d'idees per la finca de la Sínia.
- Fòrum Civil per la paraula, propostes per a una Gestió Municipal Participativa, primavera-estiu de 2003
- 1a Declaració de Malhivern, juny de 2004.
- Xerrada: Lluita per la dignitat, de Chiapas a La Garriga: Presentació del llibre *20 y 10, el fuego y la palabra*", de Gloria Muñoz i Testimonis de la lluita dels treballadors de l'empresa Phillips, a càrrec de membres del comitè d'empresa i treballadors. 7 de Febrer de 2004
- Xerrada informativa i col·loqui "Referèndum de la Constitució europea. Informa-te'n bé abans de decidir!" Amb Joan Garcia, president d'ATTAC-Catalunya i Marco Aparicio, doctor en Dret Constitucional. 28 de gener de 2005, sala Joan Garriga.
- Participació en el Projecte Educatiu Municipal, a la taula la Garriga Solidària, d'on es crea la Xarxa d'Intercanvi de la Garriga, durant l'any 2005.
- Videomatón sobre solidaritat i patrimoni a la Garriga, amb Rastres, 17 de juny de 2006.
- 2a Declaració de Malhivern, juny de 2006.
- Participació al carnaval en la comparsa reivindicativa muntada per diversos col·lectius de la Garriga: "No tindràs un centre cívic en la puta vida", 18 de febrer de 2007.
- Entitats pel Centre Cívic, imaginem-lo! Plaça de l'església de la Garriga, 31 de març de 2007.
- Fòrum Civil per la paraula, Manar Obeint, participació social i política davant les eleccions municipals, 15, 29 d'abril i 13 de maig de 2007.

- Participació en la recollida de firmes per a la Iniciativa Legislativa Popular per una Catalunya Lliure de Transgènics, promoguda per la plataforma Som lo que sembrem. Durant el primer semestre de 2008.
- Participació en l'acte *Parlem de decreixement a la Garriga i el Figaró* amb Manuel García i Patrícia Astorga, 21 de juny de 2008, Teatre Patronat de la Garriga.
- **Capvespres de Chiapas:**
 - **Rebel·lió, justícia i formes de dominació.** A càrrec de Martí Subirà, membre d'ATTAC, 10 de novembre de 2001, Can Pibernat.
 - **De la Garriga a Chiapas, testimonis dels campamentistes.** A càrrec d'Esteve Teixidor, Jordi Merlos, Miquel Salmerón, Neus Vilaró, i Marc Guinjoan i Miquel Viaplana, via chat des de San Cristóbal de las Casas. 12 de gener de 2002, Can Pibernat.
 - **Informe de la 3a visita de la CCIODH a Mèxic.** 9 de març de 2002, Can Pibernat.
 - **Palestina: què ens amaguen.** A càrrec de Pere Maruny, de la Comissió Civil Internacional. 13 d'abril de 2002, Can Pibernat.
 - **La situació a Oaxaca.** Passi de vídeo i xerrada a càrrec de Pedro Hernández López, professor de la Universidad Pedagógica Nacional a Oaxaca, el Patronat de la Garriga, 18 de novembre de 2006.
 - **La dificultat dels joves d'accés a la vivenda.** Amb els arquitectes Ton Salvador i Agàpit Borràs, i coorganitzat amb Rastres, Patronat de la Garriga, 27 de gener de 2007.
 - **Drogues: un objecte més de consum?** Amb Ernesto Sierra del CAS de la Creu Roja i Carles Sedó d'EDPAC. Patronat de la Garriga, 24 de març de 2007.
 - **Experiències educatives. Relat d'un procés de reinvençió educativa i institucional des del desig compartit.** Amb Nines Casado i Eli Aznar del CEIP Baró de Viver de Barcelona, i Mª Angels Sabé del CEIP Pinetons de La Garriga, al Auditori de l'Escola Municipal de Música, 27 d'octubre de 2007.
 - **La impunitat dels estats davant la violació dels drets humans.** Amb Laia Sierra, Ariadna Nieto, Ramon Sesén i Núria Morelló (detinguts a Oaxaca l'agost de 2007), Roger Rovirai Arturo Landeros del Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista de Barcelona i Iñaki García de la CCIODH. Patronat de la Garriga, 24 de Novembre de 2007.

- **Transgènics: Un perill per la humanitat. Campanya Som lo que Sembrem. Dia d'acció global del fòrum social mundial.** Amb Josep Pàmies, de l'Assemblea Pagesa de Catalunya. Patronat de la Garriga, 16 de gener de 2008.
- **Palestina: Viure sota el toc de queda.** Xerrada i passi del documental "Nablus", a càrrec d'Anissa Habane i Àlez Anfruns, voluntaris a Palestina. A l'Auditori de l'Escola Municipal de Música, 16 de febrer de 2008.
- **La petjada de la Garriga a Chiapas.** Xerrada i projecció audiovisual, a càrrec de Victòria Planas, responsable de projectes de l'àrea de Centreamèrica, Mèxic i Carib del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, i Neus Bulbena, alcaldessa de la Garriga.

10.- Participació en trobades a nivell nacional i internacional

- Trobada europea de col·lectius zapatistes, Brescia, Milà, 13 i 14 de juny de 1998.
- Trobada europea de col·lectius zapatistes, la Garriga, 2 i 3 d'octubre de 1999.
- Trobada europea de col·lectius zapatistes, Toulouse, primavera de 2002.
- Trobada de col·lectius de suport a la rebel·lió zapatista de Catalunya, Hospitalet de l'Infant, Gener de 2003.
- Caracol: !Zapata vive, la lucha sigue!, Barcelona, 8, 9 i 10 d'Abril de 2005.
- Trobada europea de col·lectius zapatistes, Barcelona, 22, 23 i 24 d'Abril de 2005.
- Trobada europea de col·lectius zapatistes, la Garriga, 27 y 28 de maig de 2006.
- II Encuentro de los pueblos del mundo, por la humanidad y contra el neoliberalismo. Caracol de Morelia, zona selva Tzeltal, Chiapas, México. Juliol de 2007.

¿Quién tiene que pedir perdón y quién puede otorgarlo?

Hasta el día de hoy, 18 de enero de 1994, sólo hemos tenido conocimiento de la formalización del "perdón" que ofrece el gobierno federal a nuestras fuerzas. ¿De qué tenemos que pedir perdón? ¿De qué nos van a perdonar? ¿De no morirnos de hambre? ¿De no callarnos en nuestra miseria? ¿De no haber aceptado humildemente la gigantesca carga histórica de desprecio y abandono? ¿De habernos levantado en armas cuando encontramos todos los otros caminos cerrados? ¿De no habernos atendido al Código Penal de Chiapas, el más absurdo y represivo del que se tenga memoria? ¿De haber demostrado al resto del país y al mundo entero que la dignidad humana vive aún y está en sus habitantes más empobrecidos? ¿De habernos preparado bien y a conciencia antes de iniciar? ¿De haber llevado fusiles al combate, en lugar de arcos y flechas? ¿De haber aprendido a pelear antes de hacerlo? ¿De ser mexicanos todos? ¿De ser mayoritariamente indígenas? ¿De llamar al pueblo mexicano todo a luchar de todas las formas posibles, por lo que les pertenece? ¿De luchar por libertad, democracia y justicia? ¿De no seguir los patrones de las guerrillas anteriores? ¿De no rendirnos? ¿De no vendernos? ¿De no traicionarnos?

¿Quién tiene que pedir perdón y quién puede otorgarlo? ¿Los que, durante años y años, se sentaron ante una mesa llena y se saciaron mientras con nosotros se sentaba la muerte, tan cotidiana, tan nuestra que acabamos por dejar de tenerle miedo? ¿Los que nos llenaron las bolsas y el alma de declaraciones y promesas? ¿Los muertos, nuestros muertos, tan mortalmente muertos de muerte "natural", es decir, de sarampión, tosferina, dengue, cólera, tifoidea, mononucleosis, tétanos, pulmonía, paludismo y otras lindezas gastrointestinales y pulmonares? ¿Nuestros muertos, tan mayoritariamente muertos, tan democráticamente muertos de pena porque nadie hacía nada, porque todos los muertos, nuestros muertos, se iban así nomás, sin que nadie llevara la cuenta, sin que nadie dijera, por fin, el "¡YA BASTA!", que devolviera a esas muertes su sentido, sin que nadie pidiera a los muertos de siempre, nuestros muertos, que regresaran a morir otra vez pero ahora para vivir? ¿Los que nos negaron el derecho y don de nuestras gentes de gobernar y gobernarnos? ¿Los que negaron el respeto a nuestra costumbre, a nuestro color, a nuestra lengua? ¿Los que nos tratan como extranjeros en nuestra propia tierra y nos piden papeles y obediencia a una ley cuya existencia y justeza ignoramos? ¿Los que nos torturaron, apresaron, asesinaron y desaparecieron por el grave "delito" de querer un pedazo de tierra, no un pedazo grande, no un pedazo chico, sólo un pedazo al que se le pudiera sacar algo para completar el estómago?

¿Quién tiene que pedir perdón y quién puede otorgarlo?

¿El presidente de la república? ¿Los secretarios de estado? ¿Los senadores? ¿Los diputados? ¿Los gobernadores? ¿Los presidentes municipales? ¿Los policías? ¿El ejército federal? ¿Los grandes señores de la banca, la industria, el comercio y la tierra? ¿Los partidos políticos? ¿Los intelectuales? ¿Galio y Nexos? ¿Los medios de comunicación? ¿Los estudiantes? ¿Los maestros? ¿Los colonos? ¿Los obreros? ¿Los campesinos? ¿Los indígenas? ¿Los muertos de muerte inútil?

¿Quién tiene que pedir perdón y quién puede otorgarlo?

Subcomandante Insurgente Marcos

ANNEXOS 1

ACTIVITATS SOLIDÀRIES PER CHIAPAS A LA GARRIGA

Fotografies

Text de la tómbola per Chiapas al Corpus

Carta del Subcomandante Insurgente Marcos per els “compas” de Catalunya que van participar a “la marcha del color de la tierra”

Trenquem el silenci, Marxa solidària amb el viatge dels comandants zapatistes a Mèxic D. F., 10 de Febrer de 2001.

Trenquem el silenci, Marxa solidària amb el viatge dels comandants zapatistes a Mèxic D. F., 10 de Febrer de 2001.

Participació a la *Marcha del color de la tierra* que va portar a 24 comandants del EZLN i el subcomandante Marcos des de la Realidad fins a Mèxic D.F. Març de 2001.

Explicació i exposició de fotos sobre l'agermanament del Municipio Autónomo Rebelde Zapatista el Trabajo i la Garriga, 5 de novembre de 2002, Can Pibernat.

Concert solidari amb els zapatistes afectats per l'huracà Stan, amb Amparanoia, Joan Garriga i Martingala, Can Noguera, la Garriga, 4 de novembre de 2005.

Participació amb una catifa zapatista al Corpus de la Garriga, maig de 2008.

TÓMBOLA DEL CORPUS

Aquest any l'Auntament de La Garriga i la Comissió del Corpus ha cedit l'organització de la tómbola a La Garriga ,Societat Civil.

Els guanys aniran destinats al projecte educatiu amb les comunitats indígenes de Chiapas "SEMILLITA DEL SOL".

Volem agrair per endavant l'esforç dels comerços,establiments,empreses i particulars garriguencs i de la comarca que amablement han col·laborat ja sigui amb diners o amb productes.La llista estarà exposada a l'entrada doncs anomenar-los aquí seria impossible per qüestions d'espai.

Ja sabeu que és una tómbola on sempre et toca algun article,n'hi ha de modestos i d'altres importants.

De tota manera el premi més important serà la construcció d'una escola a Chiapas si aconseguim vendre totes les paperetes.

Des d'aquestes ratlles us volem animar a participar-hi.

Enguany estarà situada davant la plaça de Can Dachs i l'obrirem el dissabte 24 de juny de les 18h. a les 21h i el diumenge 25 de les 10 del matí fins les 10 de la nit.

Els premis que siguin massa grossos per emportar-se aquell dia es podran recollir el dimarts 27 de juny de les 18h.a les 22h.

CONCERT PER CHIAPAS

Després d'un any de la Fira per Chiapas que es va fer el maig del 1999,ens hem engrescat a organitzar una altra moguda,

El programa que veieu és prou atractiu,hi haurà actes diversos i molta festa.

Volem convidar a tothom a passar una nit d'estiu engrescadora,esperant que no ens plogui,doncs ja en vam tenir prou l'any passat , oi?.

Ens agradaria retrobar-nos amb totes les entitats i amics/gues que van fer possible aquella Fira tan especial i que ha donat tants fruits tant en el terreny de la solidaritat amb el pobles indígenes de Chiapas com en el camp associatiu i cultural garriguenc.

No sabiem com donar-vos les gràcies i se'ns va acudir llogar una pantalla gegant que estarà instal·lada darrera l'escenari com si fos un gran àlbum de records on hi podreu veure imatges dels actes i les persones que els van protagonitzar.

També volem destacar que es projectarà un curtmetratge realitzat recentment per La Comissió Civil Internacional d'Observadors dels Drets Humans que denuncia i explica com es troba el conflicte indígena en aquests moments.

Us recomanem que apunteu a la vostra agenda:DISSABTE 1 DE JULIOL,A PARTIR DE LES 20h. FESTA AMB ELS DE CHIAPAS A LA PLAÇA!!!

PARA: LOS HERMANOS Y
HERMANAS DEL
SUELO CATALUÑA
DE: SUPMARCOS

MARZO DEL 2001

Subcomandante Marcos

A NOMBRE DE LA DELEGACIÓN ZAPATISTA:

~~CTE DANI~~ ~~CTE. Niubó~~ ~~CTE ZELAYO~~ ~~CTE ESTAN~~
Subcomandante Marcos

Carta del subcomandante Marcos a la delegació catalana, de la qual formava part Teresa Niubó, que va participar a *la Marcha del color de la tierra*, Mèxic, març de 2001.

ANNEXOS 2

FIRES PER CHIAPAS

Fotografies

Cartells i programes de les 10 Fires per Chiapas

1ª Fira per Chiapas, Trenquem el silenci. Per un món on hi càpiguen tots els móns, Maig de 1999.

1ª Fira per Chiapas, Trenquem el silenci. Per un món on hi càpiguen tots els móns, Maig de 1999.

3ª Fira per Chiapas, El bosc dels miralls, 29, 30 de Juny i 1 de Juliol de 2001.

5ª Fira per Chiapas, la Festa, 28 de Juny de 2003.

5ª Fira per Chiapas, la Festa, 28 de Juny de 2003.

5ª Fira per Chiapas, la Festa, 28 de Juny de 2003.

Entregant el cartell a les autoritats: 10ª Fira per Chiapas, Ixchel, 27 i 28 de juny de 2008.

la garriga 14-15-16 maig 1999
FIRA per CHIAPAS

Trenquem el silenci. Per un món on hi càpiguen tots els mons.

tierras
 camàlics
 oriol miró
 bla bla
 banda del zurdo
 dusminguet
 perro pachingo

bula matari
 la belle image
 salmarral
 prunus quartet
 josep m^a serra
 camaleó
 paparazzi
 amusic

DIVENDRES 14

21.30 plaça de l'església
 cantada de sta. maria d'iquique

22.15h plaça del silenci
 lectures escenificades

23.00h can sala
 inauguració exposició i fira

23.30h plaça de l'església
 concerts

23.30h plaça del silenci
 concerts

de 9.30 a 2h pl. dr. vich
 menjar i begudes mexicanes

DISSABTE 15

11.00h plaça de l'església
 mercat

11.00h paret de can sala
 pintada mural de taniperla

16.00h plaça del silenci
 maleta pedagògica

17.00h plaça de can dachs
 pallassos sense fronteres
 titelles per la pau
 il.lustradors per chiapas
 lectura de contes

19.00h pati de can sala
 lectures poètiques

de 9.30h a 2h pl. dr. vich
 menjar i begudes mexicanes

22.30h plaça de l'església
 concerts

DIUMENGE 16

11.00h plaça de l'església
 pati mòbil

12.30h plaça de l'església
 cloenda del festival

12.45h plaça de l'església
 ballada de danses
 mediterrànies

17.00h passeig
 taller de circ-pati mòbil

ELS CONCERTS S'ESPECIFICARAN DIA I HORA EN EL CARTELL DEFINITIU.
 organitza: "la garriga societat civil" col.labora: "tothom"

DISSABTE 1 DE JULIOL DEL 2000

FESTA PER CHIAPAS

A LA PLAÇA DE LA GARRIGA

20h-21h: CONCERT DE MARIMBA

a càrrec de Carlos Luís Mejias Rodriguez

21h-21'30h: CONCENTRACIÓ DE PERCUSSIONISTES

21'30h-22h: ACTUACIÓ DE MALABARS AMB FOC

**22h-22'30h: PROJECCIÓ D'UN AUDIOVISUAL SOBRE EL
CONFLICTE A CHIAPAS**

22'30h-24h: ACTUACIÓ DEL GRUP CAMÀLICS

24h-24'30h: SUBASTA PER CHIAPAS

24'30h-2h: ACTUACIÓ DEL GRUP BULA MATARI

2h-3h: MÚSICA AMB D.J. KING SELASSIE SOUND SYSTEM

HI HAURÀ SERVEI DE BAR I MENJAR MEXICÀ

**DURANT LES ACTUACIONS ES PROJECTARAN
IMATGES DE LA FIRA PER CHIAPAS DEL MAIG'99**

ORGANITZA: LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL

Fira per Chiapas 2001

EL BOSC DELS MIRALLS

DIVENDRES 29 DE JUNY

Inauguració dels actes del **BOSC DELS MIRALLS**
 20,30h FÒRUM a la Plaça de l'església
 MÚSICA AL CARRER de la famària LA BELLE IMAGE (França)

DISSABTE 30 DE JUNY

10:00h LA GARRILLA ANTIGUARRILLA NETEJA EL BOSC DEL MALHIVERN
 amb TALLERS DE RECICLATGE, JOCS DE SOLIDARITAT, XOCOLATADA
 (concentració a la Plaça del Silenci)

10:30h TORRADA DE CAFÈ a la Plaça de l'Església

CONFECCIÓ POPULAR DEL TAPÍS DELS MIRALLS,
 ACTUACIÓ de LA BELLE IMAGE I ELS TAMBORILERS GEGANTS DE LA GARRIGA

A partir de les 17:30h i fins a la matinada al **BOSC DEL MALHIVERN:**

ENTRADA
 LLIURE:500ptes.

ACTUACIONS :-

LA BELLE IMAGE
 COMPANYIA TEATRAL LA PROVISIONAL (Espectacle El Planeta Gris)
 MÚSICA AMB MARIONA SEGARRA & COMPANY
 REPRESENTACIÓ DE CONTES ZAPATISTES (Joan Monells)
 TITELLES AMB HIEL PORCEL (Espectacle Binixiflat)
 COMPANYIA TEATRAL ARTRISTRAS

AHMED (cantautor)
 CAMÀLICS

LA BANDA DEL SURDO (Percussió nòmada)
 DETERGENTE TEJENO (Performance Musical)

RHYTHMOUR
 LOS FLAMENCOS
 GERTRUDIS

D.J. SINSEMILLA SOUND SYSTEM (Reggae)
 DJ. KING SELASSIE SOUND SYSTEM (Reggae)
 BOOM SHAKA LAKA
 LARA Y LOS CAIMANES

I A MÉS A MÉS HI HAURÀ:

REPRODUCCIÓ D'UNA ESCOLA ZAPATISTA / MOSTRA DE MUELLS ARTESANALS
 SERVEI DE BAR AMB MENJAR TIPIC MEXICÀ / VENDA D'ARREPIANTA DE COPESAS

TRANSPORT AMB CURSOS DE PAÏSES des de la Plaça del silenci (a càrrec de l'Associació veïns TORRE de la Garriga)

COL·LABORACIÓ DUSMINQUET

DIUMENGE DIA 1 DE JULIOL

A les 11:00h LA GARRIGA BALLA, CORALS DE LA GARRIGA, ESCARLATA CIRCUS

A les 14:00h APROXIMADA POPULAR per PEP SALSETES
 al Bosc del Malhivern

ORGANITZA:

Més informació a <http://www.lagarriga.org>

LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL

IV FIRA de CHIAPAS

2.002

L'AGERMANAMENT, LA GARRIGA

disseny: GUMIXI

DIVENDRES 28 DE JUNY

20'00h INAUGURACIÓ de L'EXPOSICIÓ
"4 ANYS CAMINANT JUNTS" al
Centre Cultural Can Pibernat

22'00h TROBADA A LA PLAÇA de L'ESGLÉSIA
amb participació de DIABLES DE GRANOLLERS
I LA GARRIGA i amb l'atac sistemàtic d'una
BATERIA DE PERCUSSIONS que ens portaran
fins el TRAM

22'30h III FESTIVAL de CANTAUTORS
al TRAM (Zeuos) amb:

- AL= MAL (malabars)
- CHABALES ARGENTINOS (folk argentí)
- TONI RUMBAS (rumba i bolero)
- XAVI NAYA & COMPANY
- CUSPI (latín cantautor)
- BETO (acudits)
- VA COM VA (pop-rock)
- AHMED (folk-soul)
- RASTAFIA BLUES (reggae-blues)
- LA CAJA DEL AGUA (rumba)

DISSABTE 29 DE JUNY

18'00h ESPECTACLE per a tots els públics
a la PLAÇA DE CAN DACHS.

19'00h PREGÓ D'AGERMANAMENT
AMB EL MUNICIPIO DEL TRABAJO (Chiapas)
a la Plaça de Can Dachs a càrrec de
DOLORS COMAS (Diputada al Parlament)

- DONACIÓ DE PRESENTS per part de
les entitats del poble com a símbol
d'AGERMANAMENT.
- BASTONERS de La Garriga, BALL de
cintes de l'escola ELS PINETONS, CÒMICS,
AULA DE TEATRE, SÍGNIC, CERCAVILA amb
CAMALEO... (convidem a tothom a amar de BLANC)

21'00h CANTADA de CORALS a les
ESCALES DE L'ESGLÉSIA. Coral ALIANÇA,
Coral EL TRAM, Coral ARIADNA, Cor Gospel
ELTRAM...

22'00h MALABARS PERILLOSO
A LA PLAÇA DE L'ESGLÉSIA amb
LES DAMES DE FOC, AL= MAL, I...

23'00h ATAC RÍTMIC DE:

- TIERRAS
- TOCADA DE GARROTINS
- GERTRUDIS
- D.J. KING SELASSIE & D.J. SINSEMILLA

Ajuntament de La Garriga

Societat Civil

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis
Gabinet d'Integració
Europa i Solidaritat

La Garriga
Municipi del Trabajo (Chiapas)

V FIRA PER CHIAPAS "LA FESTA"

LA GARRIGA

dissabte 28 de juny al passeig

A LES 18 INAUGURACIÓ FESTA

AMB ELS TIMBALERS DE LA GARRIGA

DAVANT D'ON ESTAVEN ELS
JARDINS DEL BALNEARI BLANCAFORT

UN PASSEIG PER LA SAVIESA

mostra i tallers participatius
d'activitats tradicionals del nostre país

CANTADA D'HAVANERES

acordió, Amaya; guitarra, Miguel del Carmen; direcció i teclats, Manuel Méndez

RADIO SILENCI, TORNA A EMETRE

REMENA NENA

programa de ràdio conduït per
Neus Miró, Matilde Martínez, Mercè Hernández, Mercè Partagàs.

Jocs de Taula

COMEDOR PARA MATAR EL HAMBRE... MENJAR MEXICÀ

IMATGES DE LA FESTA D'AGERMANAMENT

Municipio del Trabajo i La Garriga

A LES 21,30 UN PASSEIG PEL BALL

Balls d'ENVELAT AMB L'ORQUESTRA LA MUNDIAL

Sopar popular

MALABARS AMB LES DAMES DE FOC

A LES 24 CONCERT AMB:

9 Millas reggae

Gertrudis

presentació mundial
del seu disc

TETA

Entrada Lliure

collabora:

Ajuntament de la Garriga

organitza:

La Garriga
Societat Civil

VI FIRA PER CHIAPAS 2004

“20 i 10: El foc i la paraula”

DIVENDRES, 2 DE JULIOL, 22 h
Teatre Municipal El Patronat

PROJECCIÓ DE LA PEL·LÍCULA “CAMINANTES”, de Fernando León de Aranoa, i COL·LOQUI
Amb ANGEL LUIS LARA, guionista de la pel·lícula i DANIEL VAZQUEZ, participant a la “Marxa del Color de la Tierra” dels zapatistes cap al D. F.

Col·labora: Cine Club de La Garriga

DISSABTE, 3 DE JULIOL, 18 h
El Passeig

INICI DE FESTA, CERCAVILA, MANIFEST DE LA VI FIRA PER CHIAPAS

ACTUACIÓ DELS BASTONERS DE LA GARRIGA

TITELLES PER A NENS I NENES “TORNASSOL”

CANTADA D’HAVANERES ESPLAI D’AVIS DE LA GARRIGA

“REMENA NENA” RÀDIO SILENCI

CANÇO PROTESTA NICARAGÜENCA
RICARDO LOZA

PROJECCIÓ DEL VIDEO
L’AGERMANAMENT
LGSC-Municipio Autónomo del TRABAJO

ACTUACIÓ DE LA COLLA DE DIABLES “El Jordiet” DE GARCIA

MÚSICA RAÍ CHEB MUGIT

LA OCHARANGA

NAILON
LA LLORONA SOUND SYSTEM WAGNER PA, TOTI, J. L. G., DJ ÇAL i més....

VII Fira per Chiapas

24/25/26 juny

2005 La Garriga

VII FIRA PER CHIAPAS 2005 - LA GARRIGA
6 anys caminant junts, aprenent del manar obeint zapatista

DIVENDRES 24 DE JUNY

> 17,30 h. al Teatre Municipal el Patronat

Inauguració dels actes amb la presentació de l'exposició "6 anys caminant junts"

> 18,00 h. al Teatre Municipal el Patronat

Presentació del vídeo "La pachamama es nuestra", sobre l'espoli de les transnacionals a Bolívia, realitzat per Anna Soldevila

Presentació del llibre "Crisis y deuda externa. Las políticas del Fondo Monetario Internacional (Ed. Virus)

> 18,30 h. al Teatre Municipal el Patronat

Xerrada sobre "La consolidació de l'autonomia indígena, *el manar obeint zapatista*" amb la participació de Herman Bellinghausen (periodista mexicà) i Rina Mazariegos (advocada guatemalteca)

> 20,30 h. al Teatre Municipal el Patronat

Música al carrer amb la fanfara La Belle Image (França) acompanyats dels Diables de Granollers
Servei de bar i tortas

DISSABTE 25 DE JUNY

> 09,00 h. al Passeig

Intercanvi i subhasta pel Sistema de Salut Autònom Zapatista

Porta totes les andròmines que trobis a casa teva per intercanviar-les o cedir-les per a la subhasta. Els diners recollits aniran destinats directament al projecte de suport al Sistema de Salut Autònom Zapatista de la Zona Nord

> 10,00 h. al Passeig

Activitats infantils i taller d'iniciació al clown a càrrec de la Coperactiva Cultural (Galícia)

> 13,00 h. al Teatre Municipal el Patronat

Taula rodona. Compartim les experiències: "La importància de l'Educació en la construcció de l'Autonomia Indígena"

ITA, Intercambio de Tecnología Adecuada

Monitors Cooperants d'Olot

Carmen Valle, Caminos, Madrid

Alumnes del CEIP Pinetons

La Garriga Societat Civil

> 15,00 h. al Passeig

Dinar de carmanyola

> 17,00 h. al Passeig

Taller de Fisioteràpia

> 18,00 h. a la Plaça de l'Església

Cercavila amb els bastoners i geganters de La Garriga. Fi de cercavila al Passeig amb actuació.

> 18,45 h. al Passeig

Taller de castellers

> 19,30 h. al Passeig

Espectacles clown i de màgia

"O Gordo e o Calvo" i "La Magia en rebeldía" a càrrec de la Coperactiva Cultural i la Companyia Os sete magníficos mais un (Galícia)

> 20,30 h. al Passeig

Concert amb Cheb Mogen (Marroc)

> 21,00 h. al Passeig

Projecció de documental "El chogüi" del director Félix Zurita a càrrec del Cineclub de La Garriga
Sopar Mexicà de la "Cocina con sabor a triunfo" en el "Comedor para matar el hambre"

> 21,30 h. al Passeig

Concert amb Línea Negra (Mèxic), Doble Malta (Catalunya), Martingala (Catalunya), Omelé (Catalunya)

També hi haurà:

Paradetes d'artesanía, roba de segona mà, samarretes...i pintada de murals durant tota la Fira

DIUMENGE 26 DE JUNY

> Durant el matí al Passeig

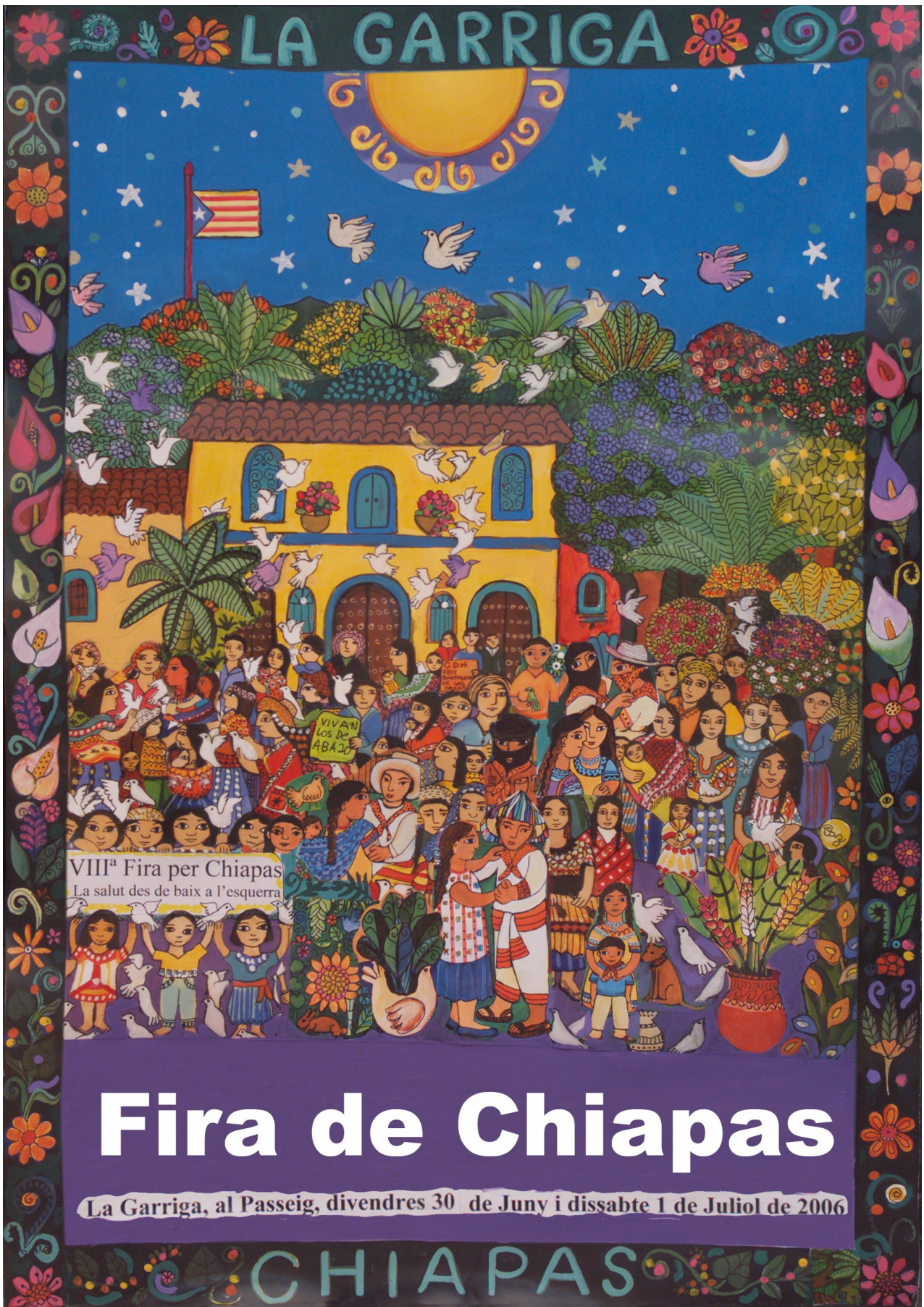
Música i tranquil·litat. Espai de trobada per als campamentistes i més gent que ha passat pel Caracol V, Roberto Barrios

> Migdia al Passeig

Dinar popular de comiat

Organitza: La Garriga Societat Civil (lagarriga@societatcivil.org)

Col·labora: Ajuntament de la Garriga

VIIIª Fira per Chiapas
La salut des de baix a l'esquerra

VIVAN
LOS DE
ABAJÓ

Fira de Chiapas

La Garriga, al Passeig, divendres 30 de Juny i dissabte 1 de Juliol de 2006

CHIAPAS

VIII^a Fira per Chiapas – Festa de la Solidaritat 2006

La salut des de baix a l'esquerra

DIVENDRES 30 DE JUNY

Al Patronat:

19:30 Presentació de la Coordinadora Solidaria, la Xarxa Intercanvi i projectes solidaris:

- Makany-Blangona al Camerún
- Reconstrucció d'escoles a Nicaragua, per l'Agrupament Escolta Mossèn Jaume Oliveras.
- Projecte de suport al Sistema de Salut Autònom Zapatista a Chiapas, per La Garriga Societat Civil.
- Educació al Salvador, per l'IES Vil·la Romana.

20:30 Presentació del Videomatón sobre solidaritat i patrimoni de La Garriga.

21:00 Passi de la Pel·lícula “Los espigadores y las espigadoras” França, 2000. Dir. Agnès Varda

Del Patronat al Passeig:

22:30 Cercavila amb els Geganters , el Brou del Mestre , i presentació dels Diablers de la Garriga.

Sopar

23:00 Guerrilla DJ's i música raí amb Chab Muguit

- Pérez Som Sisters
- DJ Pipo
- DJ Çal

DISSABTE 1 DE JULIOL

Al Passeig:

11:00 Activitats per conèixer Nicaragua:

- Jocs infantils
- Mostra d'art popular
- “Jugos” del poble Centreamericà

14:00 “ Dinaragua “

Important! Venta de tiquets anticipats al Punt d'Informació Juvenil (4€ anticipat, 5€ al mateix moment)

18:00 Inauguració *des de la Plaça de l'Ajuntament i acabant al Passeig.*

Cercavila amb:

- Bastoners de La Garriga.
- La Residual, la revolució dels residus.
- Ball de Gitanes amb la colla dels grans de l'Ametlla del Vallès.

Al Passeig, durant la tarda i vespre:

Xocolatada a càrrec dels barris de Santa Rita i Montserrat

Paradetes diverses, variades i de comerç just.

Instal·lació de La Residual.

Passi del Videomatón sobre solidaritat i patrimoni de La Garriga.

Espectacle interactiu basat en la problemàtica del comerç injust Al teu cau quin cacau cau?

Taller de Henna d'Ibn Batuta

Sopar al "Comedor para matar el hambre" des de "La cocina con sabor a triunfo"

23:00 Concert amb:

Kalimba Malinca

Doble Malta

La Belle Image

Organitza:

- La Garriga Societat Civil
- Coordinadora Solidària de La Garriga
- Xarxa d'intercanvi de La Garriga
- Agrupament Escolta Mn. Jaume Oliveras
- Makany-Blangona (Camerún)
- Òptics x Món
- Bastoners de La Garriga
- Geganters de La Garriga
- Colla de Diables de La Garriga
- Fundació privada Josep Tous
- Casal de Joves de La Garriga
- IES Vil·la Romana
- Barris de Santa Rita i Montserrat
- El Brou del Mestre
- Comissió de Carnaval i colles de gitanes de l'Ametlla de Vallès
- Ajuntament de La Garriga
- Cineclub La Garriga
- Codina, Imatge i So
- Diputació de Barcelona
- I tots els grups musicals, dj's i persones que col·laboren desinteressadament i fan que això sigui possible. Gràcies a tots ells i elles.

FESTA DE LA DIGNITAT REBEL

LA GARRIGA 29 I 30 DE JUNY

DIVENDRES 29 DE JUNY

20H

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ "ZAPATISTES I ALTRES SOMNIS" DE LA PINTORA BEATRIZ AURORA
AMB LA PRESENCIA D'AMPARO SÁNCHEZ [AMPARANGIA]
SALA D'EXPOSICIONS DE LA FUNDACIÓ FORNELLS-PLA I CONXA SISQUELLA

DISSABTE 30 DE JUNY

19H

INAUGURACIÓ DE LA FESTA EN MOTIU DEL 5^è ANIVERSARI DE L'ACERMANAMENT
OFRENES DE LES ENTITATS DE LA GARRIGA PER AL MUNICIPIO DEL TRABAJO
PARADETES SOLIDÀRIES, PARADETA D'INTERCANVI D'OBJECTES [XIG], SERVEI DE BAR, MENJAR I MÚSICA

20H

DANSES TRADICIONALS I COL·LECTIVES AMB PASSALTPAS

21H

AUDITORI DE L'ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA
"ESCUCHA IMBÉCIL", DE SERGI DANTÍ. ESPECTACLE TEATRAL D'HUMOR I CRÍTICA SOCIAL

22H

PRESENTACIÓ DEL GRUP DE JAZZ LA MÀQUINA DEL SWING

23H

CONCERT: AI AI AI [RUMBA CATALANA]

MARTINGALA

ORGANITZA

COL·LABORA

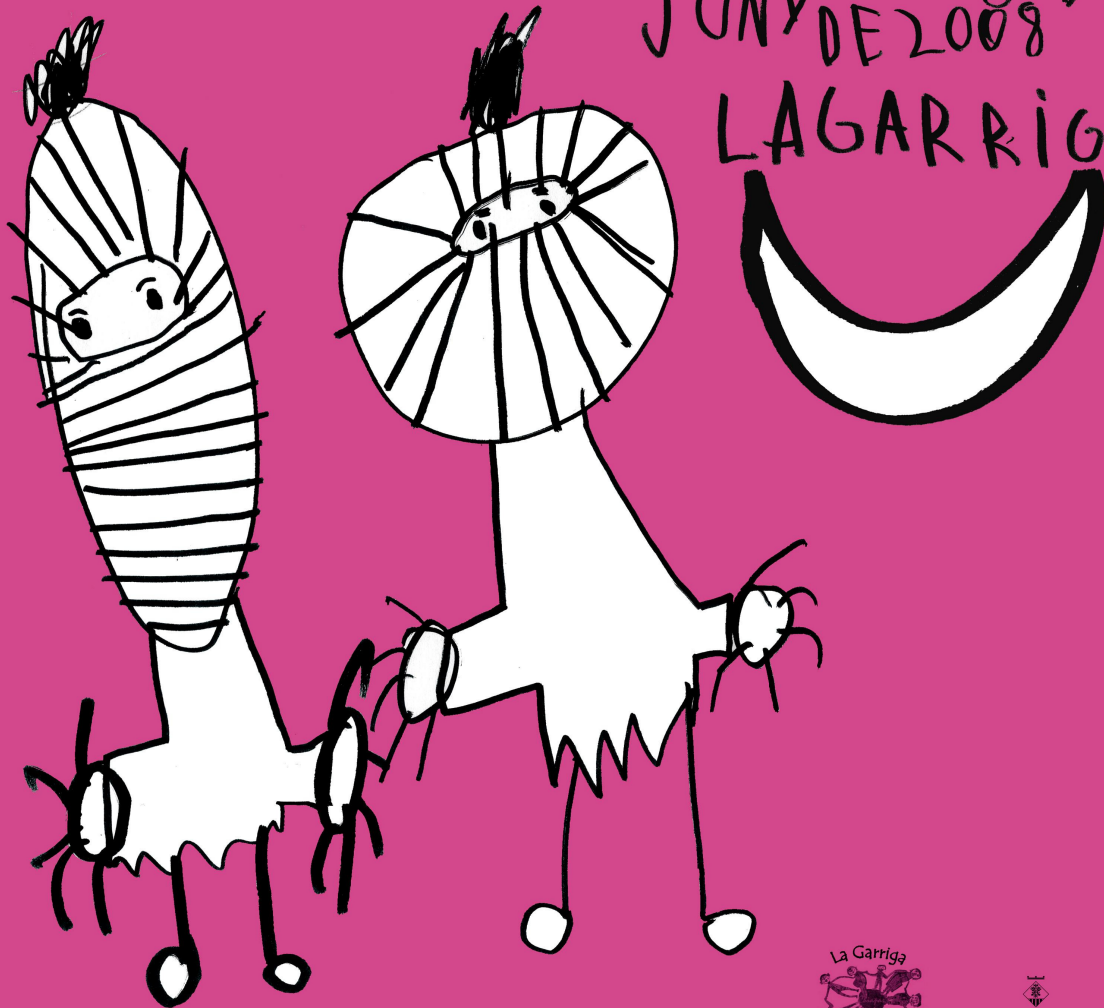
AMB EL SUPORT DE

X^a FIRA PER CHIAPAS

IXCHEL 27-28 DE
JUNY DE 2008

LAGARRIGA

Artista: David Barba. Miquel Àngel Ferrer. Còpia

Xa Fira per Chiapas - Ixchel -

Divendres 27 de Juny de 2008

Auditori de l'Escola Municipal de Música, Plaça del Silenci

A les 20:00h. Projectió del documental *Diario de Guerra de un Payaso*
Documental dirigit per MIKIO TSUNEKAWA sobre l'expedició de Pallassos sense Fronteres a Palestina l'any 2002.

A les 21:00h. Tertúlia amb Marcos Roitman
"Las enseñanzas de Aznar y Zapatero sobre las antiguas colonias de América"

Dissabte 28 de Juny de 2008

Plaça del Silenci

A partir de les 11h. "Los Pallasos en Rebeldía"
Dous son Compañia: Policías Locos – Animació de Clown
Peter Punk – Animació de globoflexia i monocicle
Taller de malabars i clown per nens i nenes
Al llarg del matí i la tarda Pintada del mural de Taniperla a la paret de Can Mora

A les 13:00h. Presentació exposicions: "La Construcció de la Clínica Ixchel",
"Pallassos en rebeldía en Chiapas" i el butlletí La Garriga Zapatista

A les 17:00h. Peter Punk - Espectacle de Clown i Malabars a càrrec de "Los pallassos e Rebeldía"

A les 18:00h. Geganters i Bastoners

A les 18:30h. Mostra "Dos móns, una aula; tu m'ensenyas, jo t'ensenyó." A càrrec del CEIP Pinetons

A les 19:00h. Mostra d'una Vídeocarta entre el CEIP Baró de Viver i l'Escola Autònoma
Jose Maria Morelos del MAREZ el Campesino

A les 19:30h. Espectacle d'humor sota cobert Os Sete Magníficos más Un: La Salud es lo primero

A les 20:30h. Coral Sarabanda

A les 21:00h. Laia dels Vents – Cantautora catalana -

A les 21:45h. Pablo Gil – Cantautor Mexicà -

A les 22:30h. Rosa Sánchez – Cantautora llatinoamericana -

A les 23:30h. Kaire – una alternativa al pop-rock tradicional -

A les 01:00h. Música enllaunada "p'alegrar los corazones i quemar huarache" - Rosanova dj -

- Hi haurà servei de barra durant tot el dia i servirem sopar amb menjar tradicional turc.
- Durant tot el dia hi haurà mostres i paradetes de diferents col·lectius i associacions.
- Fira de l'intercanvi – Xarxa d'Intercanvi de La Garriga – bescanviem la música, els llibres i la roba.
- Organitza: Pallasos en Rebeldía, La Garriga Societat Civil i l'Ajuntament de La Garriga.
- Els nostres agraïments per: l'Escola Municipal d'Art i Disseny, el CEIP Pinetons, el CEIP Baró de Viver, Marcos Roitman, els Geganters i Bastoners de La Garriga, la Coral Sarabanda, la Laia, en Pablo, la Rosa els Kaire i a totes les persones que han fet possible que haguem arribat als 10 anys de Fira!!!

ANNEXOS 3

COOPERANTS I CAMPAMENTISTES (OBSERVADORS CIVILS PER LA PAU)

Fotografies

Carta d'un company indígena a membres de LGSC

Notícia apareguda el 21 de febrer de 1998 al diari La Jornada, que parla dels Observadors Civils per la Pau

Manual "Cap a Chiapas" que fem servir per formar els Campamentistes i els Cooperants

Recull dels informes dels observadors de l'any 2007

Campament Civil per la Pau, Roberto Barrios, MAREZ el Trabajo

10 de enero de 2005

Rancharia Nueva Esperanza Municipio
Autonomo Francisco villa chiapas Mexico

Compañeros y compañeras de la sociedad civil de la Reuss catalunya y las compas de la Garriga les mando un cordial Saludo y Felicitaciones a todos ustedes.

y un saludo especialmente para
Mark Miguel Teresa

y una compañera que estuvo enseñando como se maneja una biblioteca, cuando estuve recibiendo curso para promotores de educación, En Roberto barrios en el año 2000 que es nuestra compañera Antonia, y nos dejó muy triste, por algo que había sucedido en su familia. y yo le mando muchos saludos a Antonia y abrazos.

y espero que sigan luchando por nosotros, que somos promotores de educación nosotros estamos trabajando muy duro estamos sufriendo de hambre, tristeza de enfermedades y también Amenazas en nuestro municipio Francisco villa

Porque para ser un zapatista tienes que resistir con el mal gobierno.

Es todo compañeros y compañeras Aquí nosotros te estamos esperando y nos vemos en el mes de Agosto.

Mi Nombre es Rogelio
soy promotor de educación

me traen mi Foto en el mes de agosto que tomaron 'tony'

La Jornada, 21 de febrero de 1998

¡Cuidado con los extranjeros!

Jaime Avilés

Sobre las ruinas todavía humeantes del templo de Nuestra Señora de Lourdes, del que no ha quedado piedra sobre piedra, el tonto del pueblo se frota las manos y luego las guarda debajo de las axilas en busca de calor. Tecamacharco ha vivido una semana negra, bajo el humo y la ceniza que el viento ha estampado con furia en todos los recovecos de todas las tejas, en los marcos de todas las ventanas y en la copa de todos los árboles. El que acabamos de vivir es el peor incendio que la región recuerde en este siglo.

-Ahora, lo que sigue -dice el tonto con pesimismo- es una ola de redadas de extranjeros en la selva. El próximo objetivo militar de nuestro patriótico ``gobierno" es suprimir los campamentos internacionales por la paz.

Está empezando a derramarse la tarde de ayer.

-Hace unas horas -le digo-, la policía de Migración detuvo en Chiapas a Federico Mariani, presidente de la Asociación Ya Basta, de Italia, quien sin embargo ya fue liberado gracias a los reclamos de la embajada de su país.

-Y a tres panaderos españoles de San Cristóbal -dice el tonto-. La policía sospecha que uno de ellos tiene contactos con Concha Villafuerte, la esposa de Amado Avendaño, el ex gobernador rebelde.

-Otro éxito para Tlatelolco -apunta Emma Thomas.

-Pongámonos a trabajar -sugiere el tonto, y caminando hacia El Imperio de los Sentidos, me dicta-: el nuevo director del Instituto Nacional de Migración se llama Alejandro Carrillo Castro. Este funcionario saltó a la fama cuando era delegado del extinto DDF en la Cuauhtémoc, y deseoso de mostrarse durito entre los duritos, organizó brigadas de golpeadores para arrasar con las terrazas de los cafés y restaurantes de la colonia Condesa.

-Fondesa -precisa la Thomas.

-A raíz de ese éxito indudable, Carrillo Castro fue ascendido a portavoz de Emilio Chuayffet en la Secretaría de Gobernación. Cuando la matanza de Acteal derrumbó a Chuayffet, Carrillo Castro pasó a ocupar el puesto que ahora tiene. Hoy es uno de los pilares más importantes de la campaña de xenofobia que estamos viviendo.

-Aunque, según otras opiniones -le digo-, la campaña se realiza a petición del Ejército.

-No te confundas -me dice el tonto-: es una iniciativa cocinada entre el Ejército y Gobernación. La responsabilidad histórica de Francisco Labastida en este vergonzoso episodio es irrenunciable.

-Bueno, pidamos -replico, mirando al paciente mesero que nos ha acompañado a esta esquina del bar, mientras la novia del tonto suspira:

-Qué días de mierda.

¿Por qué de pronto se han vuelto tan ``incómodos" los campamentos internacionales por la paz, que subsisten sobre todo en las comunidades zapatistas de la selva? Si la memoria no engaña sus propios recuerdos, el precursor de ellos apareció en enero de 1996 en La Realidad, de manera más bien espontánea. En Chiapas, atraídos por la asombrosa y fascinante rebelión del EZLN -un ejército insurgente que se levantó en armas para desarrollar una lucha pacifista-, había cientos de marginales europeos, jóvenes en su mayoría, que habían oído con entusiasmo la Cuarta Declaración de la Selva Lacandona, particularmente el llamado ``a la sociedad civil nacional e internacional" que convocaba a formar en todo el planeta ``comités civiles de diálogo" y a preparar una reunión mundial contra el neoliberalismo.

Muchos de los curiosos viajeros que ha-bían pasado las fiestas de Año Nuevo en La Realidad, comprendieron que las maniobras militares del Ejército Mexicano en torno de esa comunidad indefensa representaban un riesgo. Así que implantaron el primer cinturón internacional de paz, inspirado en los cordones que los indígenas de Los Altos habían creado para proteger a sus comandantes en las tortuosas sesiones del diálogo de San Andrés.

Con el tiempo, los campamentos internacionales se han multiplicado en torno de los cinco

Aguascalientes, erigidos, aparte de La Realidad, en La Garrucha (Ocosingo), Morelia (Altamirano), Roberto Barrios (Palenque) y Oventic (Los Altos). Hay algunos más en lo profundo de la cañada de Ocosingo, donde la tensión creada por el patrullaje militar ha sido constante. Aunque casi nadie lo sabe, el trabajo discreto y abnegado de los campamentistas ha atraído enormes beneficios al país: la presencia de los observadores extranjeros ha impedido, más de una vez, que la torpe conducción política que padecemos diera paso a la brutalidad del Estado, ansioso de aplastar a los pueblos indios, que con la fuerza de la razón que los asiste exigen ya, no dentro de 500 años, un nuevo marco constitucional que les otorgue plenos derechos ciudadanos. Contra ellos, contra los campamentistas que nos han ayudado a todos los mexicanos a evitar una guerra de exterminio en la selva, están apuntando los cañones de la deplorable retórica oficial de estos días, que de la noche a la mañana abomina de "los extranjeros": este síntoma de la desesperación de un régimen colapsado, que tiene en un personaje de la talla de Lolita de la Vega al último de sus exponentes.

Hay, sin embargo, otros "extranjeros" que gozan del beneplácito de nuestras "autoridades", pese a que están metidos de lleno en Chiapas. En primer lugar, los asesores militares de Estados Unidos, Israel, Argentina, Chile, Guatemala, España, Perú, Colombia, Rusia y Taiwán: son expertos en artes marciales, tácticas de contrainsurgencia, guerra psicológica y operaciones de terrorismo de Estado. Sus discípulos, por ejemplo, fueron los que destriparon a mujeres encinta en Acteal.

En segundo lugar figuran los fabricantes y proveedores de armas para amenazar a las mujeres, los niños y los ancianos de las comunidades indígenas del país. En Internet aparece la siguiente lista:

- * Alemania vendió al Ejército Mexicano la patente para la fabricación * de fusiles de asalto G-3 y subametralladoras MP-5.
- * Bélgica suministra fusiles FN-Fal y ametralladoras ligeras 7.62 * mm. Asimismo, ha artillado aviones suizos de combate, tipo Pilatos * PC-7 para bombardeo de precisión.
- * Estados Unidos proporciona fusiles M-16/A2 con lanzagranadas M-203; * ametralladoras ligeras M-61, ametralladoras livianas de 30 mm.; * lanzagranadas automáticos de 40 mm.; ametralladoras pesadas de 50 * mm.; helicópteros Huey UH-1 artillados y con equipo de * reconocimiento nocturno tipo Sikorsky; aviones de caza F-5A2 y T-33, * y aviones de transporte Hércules C-130.
- * España surte aviones Aerocomander y fragatas de guerra.
- * Francia, carros de combate AMX, tanques anfibios Panhard, * helicópteros Puma, Super Puma y Gazelle, misiles MILAN y radares de * amplio espectro Thompson.
- * Israel, subametralladoras UZI, morteros portátiles de 60 mm., * equipos de escucha y equipos de visión infrarrojos, láser y * térmicos.
- * Italia, subametralladoras Beretta 62 y pistolas 9 mm.
- * Rusia, helicópteros MIL-VIII, cañones sin retroceso de 57 mm. y * misiles portátiles de 60 mm.
- * Y Suiza, aviones Pilatos PC-7, artillados en Bélgica.

-Sería formidable -dice el tonto del pueblo- que Lolita de la Vega hiciera un programa acerca de los otros extranjeros.

-Espérate -le digo acordándome-. Lolita de la Vega mandó a la redacción de La Jornada una invitación para que Hermann Bellinghausen participe en "Cobremos caro" en su calidad de "corresponsal del EZLN desde La Realidad".

-Es que Lolita tiene un lema sacado de la propaganda de los Juegos de Invierno de Nogano: "Yo no acepto menos de un éxito semanal".

-No todos los agentes de Migración -dice el tonto- están de acuerdo con esta campaña antiextranjeros, que le va a causar al "gobierno" nuevas protestas diplomáticas, a espantar al turismo y a provocar que descienda la derrama económica en las aduanas.

-Espérate -le digo, copiando sus palabras a toda velocidad.

-De acuerdo con informes proporcionados por agentes de Migración que pidieron no ser identificados -dice el tonto, recitando la fórmula tradicional-, los hijos de Guillermo Ortiz, el flamante gobernador del Banco de México, viajan con pasaporte de Estados Unidos.

-Ay, nana -dice Emma Thomas-, ojalá que no se entere Lolita de la Vega, porque, ¿te imaginas?

-Pero también me contaron otra cosa -agrega el tonto-. Ruth Socol, ciudadana de Israel que

transmite información estratégica de la política y la economía mexicanas al gobierno de su país, trabaja en Banobras gracias a una recomendación del propio Guillermo Ortiz.

-No vamos a combatir el chovinismo de Gobernación con "chovinismo alternativo", ¿no es cierto? -protesta con razón Emma Thomas.

-Y el subsecretario de Hacienda, Martín Werner, nació en Argentina y nunca renunció a su primera nacionalidad. Por lo tanto -continúa el tonto del pueblo-, si la Secretaría de Gobernación llega a saberlo, podría aplicarle los artículos 9 y 33, por entrometerse en cuestiones de política interna sin tener derecho a ello, dada su calidad de extranjero.

-¡Una palabra más al respecto y me voy! -explota Emma Thomas.- Les voy a regalar un librito de Fernando Savater, que yo tenía sobre la cabecera de mi cama, y que se intitula -declama con acento municipal- Contra las patrias. Allí enseña que las banderas, las fronteras, los escudos nacionales y todo eso no sirve más que para hacernos sentir orgullosos de nuestros límites. Los únicos dueños de la patria -añade furibunda- son los patrones: éstos que nos están poniendo chicas banderotas por todas partes mientras saquean las riquezas del país.

-Mi amor, por favor -dice el tonto-, nos están oyendo.

-De acuerdo con la insólita postura del secretario de Gobernación, tendríamos que erradicar, de todos los museos y de todas las plazas cívicas donde los encuentren, los bustos, las estatuas, los cuadros y los monumentos en honor de Francisco Javier Mina, ese extranjero pernicioso, nacido en España, que vino a México a sumarse a la lucha por la independencia de este país de mierda. Y asimismo -grita encendida- ¡habría que cambiar la nomenclatura de todas las calles que llevan su nombre!

-Mi reinita, te ruego...

-¡Y que dinamiten el Museo de Churubusco, donde se celebra la gesta heroica del batallón de San Patricio, formado por irlandeses, que nos ayudaron a luchar contra la invasión del ejército de Estados Unidos! ¡Aunque sea posmortem, si el secretario de Gobernación es coherente con sus palabras, que a esos irlandeses les apliquen el 33!

Y por primera vez desde que tengo el honor de conocerla, Emma Thomas me parece bellísima, con las venas de la frente hinchadas de indignación.

-Señora -dice extasiado el octogenario don Valentín Neyer-, sus palabras me han conmovido a tal grado que me permito ofrecerle un postre.

Y coloca ante ella una cereza de pastel.

-El miércoles de esta semana -dice el tonto cambiando de tema-, la Procuraduría General de la República aprehendió a cinco comerciantes del Mercado Sonora por vender máscaras con la efigie del presidente Ernesto Zedillo.

Y explica: de acuerdo con la nueva Secretaría de Gobernación, lucrar con máscaras del doctor Zedillo "es un delito que viola el artículo 425 del Código Penal en materia de derechos de autor, y se castiga con penas de seis meses a dos años de prisión y multas de 300 a 3 mil días de salario mínimo".

-¡Qué maravilla! -digo sin reflexionar-. Así que de ahora en adelante el ingeniero Cuauhtémoc Cárdenas podrá exigir el arresto de Sergio Sarmiento, Marco Antonio Flota y los fabricantes de títeres de peluche que, violando el Código Penal, y con evidentes fines de lucro, exhiben al llamado Cuatemochas, afectando los derechos de autor de doña Amalia Solórzano viuda de Cárdenas.

-No tan rápido -me frena el tonto-. Con esta disposición, que de paso protege a Carlos Salinas de Gortari, el licenciado Francisco Labastida, además de estimular el chovinismo y la xenofobia, ha sembrado la semilla de la censura contra los caricaturistas de prensa.

Cap a Chiapas

LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL

1. MARC HISTÒRIC

★ Pel reconeixement dels drets i la cultura indígenes.

La rebel·lió zapatista: per un món on tinguin cabuda tots els mons

L'aixecament zapatista del gener del 94 sota el crit de ¡ya basta! a Chiapas, Mèxic, ha posat sobre la taula de l'escenari mundial tota una sèrie de plantejaments, criteris, possibilitats i exemples que, lluny de convertir-se en un model, són, avui dia, un referent per als exclosos del món globalitzat, que han vist en la lluita de les comunitats indígenes amb resistència una esperança de canvi, unes noves formes creïbles, útils i capaces de fer política; de posar en qüestió l'estat de coses imperant, obrint espais inclusius capaços de crear expectatives per als que mai han comptat, els sense veu, tant els pobles indis com totes aquelles persones que pensem que hi ha altres formes d'entendre el món.

Així s'explica per què la rebel·lió zapatista ha generat tantes simpaties en països i gents tan diferents, no tan sols per les condicions d'extrema pobresa i oblit en què es troben les comunitats sinó també i fonamentalment per la seva resposta a aquesta situació.

Un exèrcit que declara la guerra, les causes de la qual ningú discuteix actualment; que renuncia a la presa del poder per la força i que crida la societat civil, aquells que no compten, a ser els subjectes del canvi, a ser capaços de controlar el poder que els toca buscant noves formes de fer política, construint en comú el camí a recórrer, exercitant la democràcia des de baix mitjançant el consens; que busca primer el reconeixement de la societat interpel·lant el poder i amb la dignitat com a bandera, entenent per dignitat el no sotmetiment a situacions injustes: **la rebel·lia ens fa dignes, la submissió ens fa indignes.**

Els diàlegs que s'estableixen amb el govern des del febrer del 94 obren una situació nova en la qual el grup rebel crida tots els interlocutors possibles de la societat per establir uns fòrums de discussió, els resultats dels quals són els presentats davant de la taula de diàleg amb el govern. No són les seves propostes les que es parlen sinó els consensos establerts entre totes les organitzacions, persones especialitzades i pobles indis, que conclouen el 16 de febrer de 1996 amb la proposta firmada per l'EZLN i el govern federal mexicà, els quals es van anomenar els **“Acuerdos de San Andrés”**, que després van donar lloc jurídicament a la proposta de Reforma Constitucional anomenada **Llei COCOPA**, escrita per representants de tots els partits polítics parlamentaris de Mèxic.

Aquest acord de mínims trencava el mur de silenci en el qual s'havien trobat els pobles indígenes de Mèxic des de la conquesta, i permetia un pacte per tal que se'ls reconegués la seva autonomia de fet i de dret, amb la qual cosa passaven a ser acceptats com a mexicans a la vegada que com a diferents.

El govern mexicà no va reconèixer els “Acuerdos de San Andrés” a la forma de la Llei Cocopa, malgrat el gran consens nacional que van despertar i les diferents mobilitzacions que des d'aleshores s'han realitzat: les diferents consultes i finalment la **Marcha por la Dignidad Indígena o la Marcha del Color de la Tierra**, la qual va suposar una de les mobilitzacions més grans de la història de Mèxic i va finalitzar amb el gran acte de rebuda al Districte Federal i la posterior intervenció de l'EZLN i del CNI (Congrés Nacional Indígena) davant del Congrés de la Unió.

Tant el govern anterior del president Zedillo com l'actual del president Vicente Fox, van ignorar l'esperit d'aquests acords. L'aprovació de la reforma constitucional descafeïnada per part del Senat, del Congrés i finalment per part del govern, fou rebutjada per l'EZLN, el CNI i la majoria de la societat civil mexicana i internacional, que va recolzar la reforma prevista a la Llei COCOPA. Així es tancava un cicle llarg, esperançador i dolorós, en el qual la majoria dels pobles indígenes es van sentir una vegada més ignorats i traïts per la classe política, que van fer orelles sordes a les justes demandes de democràcia, llibertat i justícia reflectits en la crida de **Nunca más un México sin nosotros.**

Les comunitats van reaccionar i reaccionen mitjançant la resistència i el no reconeixement d'una llei que no se'ls ha estat consultada sinó imposada. Per aquesta raó, han creat els municipis autònoms com a expressió del que no se'ls concedeix per dret. (Aquesta manera de procedir, no rebre res del mal govern mentre no els reconegui els acords, en el nostre món l'anomenaríem desobediència civil.)

No van renunciar a la lluita jurídica i política, i van presentar recursos en contra de la llei davant de la Suprema Corte de Justicia de la Nación, que finalment els va denegar. Amb aquest últim acte d'indiferència, la classe política i l'estat en el seu conjunt van tancar les portes a una solució pacífica i dialogada al conflicte.

En l'actualitat els pobles indígenes practiquen els seus usos i costums, la seva autonomia al marge de la llei però legitimats per una societat que entén com a justes les seves demandes. L'estat segueix practicant una política basada en el paternalisme i en la submissió a interessos econòmics, i estratègies de poder que impedeixen el reconeixement constitucional dels drets i la cultura indígenes.

Les comunitats zapatistes han seguit interpel·lant la societat civil nacional i internacional com a subjectes possibles de canvi, i aquests, al seu torn, ho han fet a les institucions internacionals per denunciar la vulneració de l'article 169 de la OIT (que reconeix els usos i costums i la possessió comunal de la terra per part dels indígenes) firmada pel govern mexicà. Ara per ara no ha donat cap resultat.

Els acords del govern de Mèxic amb la Unió Europea i mitjançant el Tractat de lliure comerç amb els governs dels EEUU i Canadà, han avalat de fet aquestes polítiques posant els acords comercials per sobre dels drets humans. Aquest suport dels governs i institucions internacionals s'ha vist confrontat amb les posicions de la societat civil mexicana i internacional, que de moltes i diverses formes ha donat suport a aquest reconeixement i ha denunciat l'actual llei com a injusta i arbitrària, entenent que el reconeixement dels drets i la cultura indígenes a Mèxic assenta un precedent fonamental per als pobles indis d'Amèrica Llatina i un fre a les polítiques neoliberals de tot el món, i que, sobretot, es juguen espais de llibertat, justícia i democràcia per a tots.

No s'ha aturat la lluita per la defensa d'aquests drets, tancar-la suposaria negar la possibilitat d'una solució justa i digna per la via del diàleg. És per això que entenem que qualsevol iniciativa jurídica, política, social i cultural per la defensa dels Acords de San

Andrés i per la defensa de la iniciativa de Llei Cocopa és l'únic camí per satisfer les necessitats i aspiracions mínimes de les comunitats indígenes en resistència en la búsqueda d'un món on s'amplien els espais de democràcia, llibertat i justícia per a tots.

★ Situació actual

Actualment el moviment zapatista controla cinc regions importants, les quals estan organitzades i gestionades per les anomenades Juntas de Buen Gobierno i pels seus consells autònoms respectius. Són les següents:

④ **La Junta de Buen Gobierno Selva Fronteriza: Hacia la esperanza.** Agrupa els municipis autònoms de “General Emiliano Zapata”, “San Pedro de Michoacán”, “Libertad de los Pueblos Mayas” i “Tierra y Libertad”.

④ **La Junta de Buen Gobierno Tzots Choj, anomenada “Corazón de Arco Iris de la Esperanza”**, agrupa els municipis autònoms de “17 de noviembre”, “Primero de Enero”, “Ernesto Ché Guevara”, “Olga Isabel”, “Lucio Cabañas”, “Miguel Hidalgo” i “Vicente Guerrero”.

④ **La Junta de Buen Gobierno Selva Tzeltal, que porta el nom de “El camino del Futuro”**, agrupa els municipis autònoms de “Francisco Gómez”, “San Manuel”, “Francisco Villa” i “Ricardo Flores Magón”.

④ **La Junta de Buen Gobierno de la Zona Norte de Chiapas, que s’anomena “Nueva Semilla que va a producir”**, agrupa els municipis autònoms de “Vicente Guerrero”, “Del Trabajo”, “La Montaña”, “San José en Rebeldía”, “La Paz”, “Benito Juárez” i “Francisco Villa”.

④ **La Junta de Buen Gobierno de Los Altos de Chiapas fou anomenada “Corazón Céntrico de los Zapatistas Delante del Mundo”** i agrupa els municipis autònoms de “San Andrés Sacamch’en de los Pobres”, “San Juan de la Libertad”, “San Pedro Polhó”, “Santa Catarina”, “Magdalena de la Paz”, “16 de febrero” i “San Juan Apóstol Cancuc”.

“Para tratar de contrarrestar el desequilibrio en el desarrollo de los municipios autónomos y de las comunidades.

Para mediar en los conflictos que pudieran presentarse entre municipios autónomos, y entre municipios autónomos y municipios gubernamentales.

Para atender las denuncias contra los Consejos Autónomos por violaciones a los derechos humanos, protestas e inconformidades, investigar su veracidad, ordenar a los Consejos Autónomos Rebeldes Zapatistas, la corrección de estos errores, y para vigilar su cumplimiento. Para vigilar la realización de proyectos y tareas comunitarias en los Municipios Autónomos Rebeldes Zapatistas, cuidando que se cumplan los tiempos y formas acordados por las comunidades; y para promover el apoyo a proyectos comunitarios en los Municipios Autónomos Rebeldes Zapatistas.

Para vigilar el cumplimiento de las leyes que, de común acuerdo con las comunidades, funcionen en los Municipios Rebeldes Zapatistas.

Para atender y guiar a la sociedad civil nacional e internacional para visitar comunidades, llevar adelante proyectos productivos, instalar campamentos de paz, realizar investigaciones (ojo: que dejen beneficio a las comunidades), y cualquier actividad permitida en comunidades rebeldes.

Para, de común acuerdo con el CCRI-CG del EZLN, promover y aprobar la participación de compañeros y compañeras de los Municipios Autónomos Rebeldes Zapatistas en actividades o eventos fuera de las comunidades rebeldes; y para elegir y preparar a esos compañeros y compañeras.

En suma, para cuidar que en territorio rebelde zapatista el que mande, mande obedeciendo, se constituirán, el 9 de agosto del 2003, las llamadas "Juntas de Buen Gobierno".

(La Treceava Estela)

Aquests municipis autònoms estan integrats per diferents comunitats indígenes en resistència.

Aquestes **comunitats indígenes en resistència** són comunitats formades majoritàriament per indígenes rebels que es neguen a rebre cap ajuda del govern i que viuen l'autonomia, és a dir, escullen les seves autoritats de forma tradicional i assembleària, no paguen impostos i decideixen sobre totes les qüestions referents a la seva vida quotidiana: salut, educació, etc. La majoria de les comunitats indígenes rebels són zapatistes, però també n'hi ha d'altres organitzacions de la societat civil.

A cada una d'aquestes regions en rebel·lió zapatista hi ha ubicat un dels cinc **CARACOLS**, els quals varen ser formats i institucionalitzats el 9 d'agost del 2003, substitueixen els antics **Aguascalientes** i esdevenen espais de trobades polítiques i culturals, a més "*serán como puertas para entrarse a las comunidades y para que las comunidades salgan, como ventanas para vernos dentro y para que veamos fuera; como bocinas para sacar lejos nuestra palabra y para escuchar la del que lejos está. Pero sobre todo, para recordarnos que debemos velar y estar pendientes de la cabalidad de los mundos que pueblan el mundo*" (Treceava Estela. Parte 3. Julio del 2003).

Els cinc Caracols en funcionament actualment són:

- El Caracol de La Realidad: Madre de los Caracoles del Mar de Nuestros Sueños.
- El Caracol de Morelia: Torbellino de Nuestras Palabras.
- El Caracol de La Garrucha: Resistencia Hacia un Nuevo Amanecer.
- El Caracol de Roberto Barrios: Que habla para Todos.
- El Caracol de Oventic: Resistencia y Rebeldía por la Humanidad.

En moltes comunitats en resistència hi ha ubicats els **Campaments Civils per la Pau**, els quals són uns espais creats per les mateixes comunitats indígenes on els observadors internacionals passen uns dies (s'aconsella un mínim de dues setmanes). Els Campaments es creen a petició de les pròpies Comunitats que demanen la presència d'estrangers/es que serveixin com a testimonis de les violacions dels drets

humans comeses per l'exèrcit, la policia i els paramilitars. La nostra presència dóna seguretat a aquestes comunitats.

Declaracions i comunicats.

Declaración de la Selva Lacandona

HOY DECIMOS ¡BASTA!

Al pueblo de México:

Hermanos mexicanos:

Somos producto de 500 años de luchas: primero contra la esclavitud, en la guerra de Independencia contra España encabezada por los insurgentes, después por evitar ser absorbidos por el expansionismo norteamericano, luego por promulgar nuestra Constitución y expulsar al Imperio Francés de nuestro suelo, después la dictadura porfirista nos negó la aplicación justa de leyes de Reforma y el pueblo se rebeló formando sus propios líderes, surgieron Villa y Zapata, hombres pobres como nosotros a los que se nos ha negado la preparación más elemental para así poder utilizarnos como carne de cañón y saquear las riquezas de nuestra patria sin importarles que estemos muriendo de hambre y enfermedades curables, sin importarles que no tengamos nada, absolutamente nada, ni un techo digno, ni tierra, ni trabajo, ni salud, ni alimentación, ni educación, sin tener derecho a elegir libre y democráticamente a nuestras autoridades, sin independencia de los extranjeros, sin paz ni justicia para nosotros y nuestros hijos.

Pero nosotros HOY DECIMOS ¡BASTA!, somos los herederos de los verdaderos forjadores de nuestra nacionalidad, los desposeídos como millones y llamamos a todos nuestros hermanos a que se sumen a este llamado como el único camino para no morir de hambre ante la ambición insaciable de una dictadura de más de 70 años encabezada por una camarilla de traidores que representan a los grupos más conservadores y vendepatrias. Son los mismos que se opusieron a Hidalgo y a Morelos, los que traicionaron a Vicente Guerrero, son los mismos que vendieron más de la mitad de nuestro suelo al extranjero invasor, son los mismos que trajeron un príncipe europeo a gobernarnos, son los mismos que formaron la dictadura de los científicos porfiristas, son los mismos que se opusieron a la Expropiación Petrolera, son los mismos que masacraron a los trabajadores ferrocarrileros en 1958 y a los estudiantes en 1968, son los mismos que hoy nos quitan todo, absolutamente todo.

Para evitarlo y como nuestra última esperanza, después de haber intentado todo por poner en práctica la legalidad basada en nuestra Carta Magna, recurrimos a ella, nuestra Constitución, para aplicar el Artículo 39 Constitucional que a la letra dice:

«La soberanía nacional reside esencial y originariamente en el pueblo. Todo el poder público dimana del pueblo y se instituye para beneficio de éste. El pueblo tiene, en todo tiempo, el inalienable derecho de alterar o modificar la forma de su gobierno.»

Por tanto, en apeado a nuestra Constitución, emitimos la presente al ejército federal mexicano, pilar básico de la dictadura que padecemos, monopolizada por el partido en el poder y encabezada por el ejecutivo federal que hoy detenta su jefe máximo e ilegítimo, Carlos Salinas de Gortari.

Conforme a esta Declaración de guerra pedimos a los otros Poderes de la Nación se aboquen a restaurar la legalidad y la estabilidad de la Nación deponiendo al dictador.

También pedimos a los organismos Internacionales y a la Cruz Roja Internacional que vigilen y regulen los combates que nuestras fuerzas libran protegiendo a la población

civil, pues nosotros declaramos ahora y siempre que estamos sujetos a lo estipulado por la Leyes sobre la Guerra de la Convención de Ginebra, formando el EZLN como fuerza beligerante de nuestra lucha de liberación. Tenemos al pueblo mexicano de nuestra parte, tenemos Patria y la Bandera tricolor es amada y respetada por los combatientes INSURGENTES, utilizamos los colores rojo y negro en nuestro uniforme, símbolos del pueblo trabajador en sus luchas de huelga, nuestra bandera lleva las letras «EZLN», EJÉRCITO ZAPATISTA DE LIBERACIÓN NACIONAL, y con ella iremos a los combates siempre.

Rechazamos de antemano cualquier intento de desvirtuar la justa causa de nuestra lucha acusándola de narcotráfico, narcoguerrilla, bandidaje u otro calificativo que puedan usar nuestros enemigos. Nuestra lucha se apega al derecho constitucional y es abanderada por la justicia y la igualdad.

Por los tanto, y conforme a esta Declaración de guerra, damos a nuestras fuerzas militares del Ejército Zapatista de Liberación Nacional las siguientes órdenes:

Primero. Avanzar hacia la capital del país venciendo al ejército federal mexicano, protegiendo en su avance liberador a la población civil y permitiendo a los pueblos liberados elegir, libre y democráticamente, a sus propias autoridades administrativas.

Sengudo. Respetar la vida de los prisioneros y entregar a los heridos a la Cruz Roja Internacional para su atención médica.

Tercero. Iniciar juicios sumarios contra los soldados del ejército federal mexicano y la policía política que hayan recibido cursos y que hayan sido asesorados, entrenados, o pagados por extranjeros, sea dentro de nuestra nación o fuera de ella, acusados de traición a la Patria, y contra todos aquellos que repriman y maltraten a la población civil y roben o atenten contra los bienes del pueblo.

Cuarto. Formar nuevas filas con todos aquellos mexicanos que manifiesten sumarse a nuestra justa lucha, incluídos aquellos que, siendo soldados enemigos, se entreguen sin combatir a nuestras fuerzas y juren responder a ls órdenes de esta Comandancia General del EJÉRCITO ZAPATISTA DE LIBERACIÓN NACIONAL.

Quinto. Pedir la rendición incondicional de los cuarteles enemigos antes de entablar los combates.

Sexto. Suspender el saqueo de nuestras riquezas naturales en los lugares controlados por el EZLN.

PUEBLO DE MÉXICO: Nosotros, hombres y mujeres íntegros y libres, estamos conscientes de que la guerra que declaramos es una medida última pero justa. Los dictadores están aplicando una guerra genocida no declarada contra nuestros pueblos desde hace muchos años, por lo que pedimos tu participación decidida apoyando este plan del pueblo mexicano que lucha por trabajo, tierra, techo, alimentación, salud, educación, independencia, libertad, democracia, justicia y paz. Declaramos que no dejaremos de pelear hasta lograr el cumplimiento de estas demandas básicas de nuestro pueblo formando un gobierno de nuestro país libre y democrático.

Comandancia General del EZLN
Año de 1993

CUARTA DECLARACIÓN DE LA SELVA LACANDONA

Hoy decimos:

¡Aquí estamos!

¡Somos la dignidad rebelde, el corazón olvidado de la patria!

1o. de enero de 1996.

"Todos aquellos pueblos, todos esos que trabajan la tierra, a los que nosotros invitamos que se reúnan a nuestro lado y nosotros daremos la vida a una sola lucha, para que nosotros andemos con ayuda de vosotros.

Que sigamos luchando y no descansemos y propiedad nuestra será la tierra, propiedad de gentes, la que fue de nuestros abuelitos, y que dedos de patas de piedra que machacan nos ha arrebatado, a la sombra de aquellos que han pasado, que mucho mandan: que nosotros juntos pongamos en alto, con la mano en sitio elevado y con la fuerza de nuestro corazón, ese hermoso que se toma para ser visto, se dice estandarte de nuestra dignidad y nuestra libertad de nosotros trabajadores de la tierra; que sigamos luchando y venzamos a aquellos que de nuevo se han encumbrado, de los que ayudan a los que han quitado tierra a otros, de los que para sí gran dinero hacen con el trabajo de los que son como nosotros, y de aquellos burladores en las haciendas, ése es nuestro deber de honra, si nosotros queremos que nos llamen hombres de buena vida, y bien en verdad buenos habitantes del pueblo.

Ahora pues, de algún modo, más que nunca, se necesita que todos andemos unidos, con todo nuestro corazón, y con todo nuestro empeño, en ese gran trabajo de la unificación maravillosa, bien verdadera, de aquellos que empezaron la lucha, que guardan en su corazón puros esos principios y no pierden la fe de la vida buena.

Nosotros rogamos a aquel a cuya mano se acerque este manifiesto que lo haga pasar a todos los hombres de esos pueblos.

"Reforma, Libertad, Justicia y Ley.

El General en Jefe del Ejército Libertador del Sur
Emiliano Zapata.

(Manifiesto zapatista en náhuatl).

Al pueblo de México:

A los pueblos y gobiernos del mundo:

Hermanos:

No morirá la flor de la palabra. Podrá morir el rostro oculto de quien la nombra hoy, pero la palabra que vino desde el fondo de la historia y de la tierra ya no podrá ser arrancada por la soberbia del poder.

Nosotros nacimos de la noche. En ella vivimos. Moriremos en ella. Pero la luz será mañana para los más, para todos aquellos que hoy lloran la noche, para quienes se niega el día, para quienes es regalo la muerte, para quienes está prohibida la vida. Para todos la luz. Para todos todo. Para nosotros el dolor y la angustia, para nosotros la alegre rebeldía, para nosotros el futuro negado, para nosotros la dignidad insurrecta. Para nosotros nada.

Nuestra lucha es por hacernos escuchar, y el mal gobierno grita soberbia y tapa con cañones sus oídos.

Nuestra lucha es por el hambre, y el mal gobierno regala plomo y papel a los estómagos de nuestros hijos.

Nuestra lucha es por un techo digno, y el mal gobierno destruye nuestra casa y nuestra historia.

Nuestra lucha es por el saber, y el mal gobierno reparte ignorancia y desprecio.

Nuestra lucha es por la tierra, y el mal gobierno ofrece cementerios.

Nuestra lucha es por un trabajo justo y digno, y el mal gobierno compra y vende cuerpos y vergenzas.

Nuestra lucha es por la vida, y el mal gobierno oferta muerte como futuro.

Nuestra lucha es por el respeto a nuestro derecho a gobernar y gobernarnos, y el mal gobierno impone a los más la ley de los menos.

Nuestra lucha es por la libertad para el pensamiento y el caminar, y el mal gobierno pone cárceles y tumbas.

Nuestra lucha es por la justicia, y el mal gobierno se llena de criminales y asesinos.

Nuestra lucha es por la historia, y el mal gobierno propone olvido.

Nuestra lucha es por la Patria, y el mal gobierno sueña con la bandera y la lengua extranjeras.

Nuestra lucha es por la paz, y el mal gobierno anuncia guerra y destrucción.

Techo, tierra, trabajo, pan, salud, educación, independencia, democracia, libertad, justicia y paz. Estas fueron nuestras banderas en la madrugada de 1994. Estas fueron nuestras demandas en la larga noche de los 500 años. Estas son, hoy, nuestras exigencias.

Nuestra sangre y la palabra nuestra encendieron un fuego pequeñito en la montaña y lo caminamos rumbo a la casa del poder y del dinero. Hermanos y hermanas de otras razas y otras lenguas, de otro color y mismo corazón, protegieron nuestra luz y en ella bebieron sus respectivos fuegos.

Vino el poderoso a apagarnos con su fuerte soplido, pero nuestra luz se creció en otras luces. Sueña el rico con apagar la luz primera. Es inútil, hay ya muchas luces y todas son primeras.

Quiere el soberbio apagar una rebeldía que su ignorancia ubica en el amanecer de 1994. Pero la rebeldía que hoy tiene rostro moreno y lengua verdadera, no se nació ahora. Antes habló con otras lenguas y en otras tierras. En muchas montañas y muchas historias ha caminado la rebeldía contra la injusticia. Ha hablado ya en lengua náhuatl, paipai, kiliwa, cúcapa, cochimi, kumiai, yuma, seri, chontal, chinanteco, pame, chichimeca, otomí, mazahua, matlazinca, ocuilteco, zapoteco, solteco, chatino, papabuco, mixteco, cuicateco, triqui, amuzgo, mazateco, chocho, izcateco, huave, tlapaneco, totonaca, tepehua, popoluca, mixe, zoque, huasteco, lacandón, maya, chol, tzeltal, tzotzil, tojolabal, mame, teco, ixil, aguacateco, motocintleco, chicomucelteco, kanjobal, jacalteco, quiché, cakchiquel, ketchi, pima, tepehuán, tarahumara, mayo, yaqui, cahíta, ópata, cora, huichol, purépecha y kikapú. Habló y habla la castilla. La rebeldía no es cosa de lengua, es cosa de dignidad y de ser humanos.

Por trabajar nos matan, por vivir nos matan. No hay lugar para nosotros en el mundo del poder. Por luchar nos matarán, pero así nos haremos un mundo donde nos quepamos todos y todos nos vivamos sin muerte en la palabra. Nos quieren quitar la

tierra para que ya no tenga suelo nuestro paso. Nos quieren quitar la historia para que en el olvido se muera nuestra palabra. No nos quieren indios. Muertos nos quieren. Para el poderoso nuestro silencio fue su deseo. Callando nos moríamos, sin palabra no existíamos. Luchamos para hablar contra el olvido, contra la muerte, por la memoria y por la vida. Luchamos por el miedo a morir la muerte del olvido. Hablando en su corazón indio, la Patria sigue digna y con memoria.

(...)

Hermanos:

Muchas palabras se caminan en el mundo. Muchos mundos se hacen. Muchos mundos nos hacen. Hay palabras y mundos que son mentiras e injusticias. Hay palabras y mundos que son verdades y verdaderos. Nosotros hacemos mundos verdaderos. Nosotros somos hechos por palabras verdaderas.

En el mundo del poderoso no caben más que los grandes y sus servidores. En el mundo que queremos nosotros caben todos.

El mundo que queremos es uno donde quepan muchos mundos. La Patria que construimos es una donde quepan todos los pueblos y sus lenguas, que todos los pasos la caminen, que todos la rían, que la amanescan todos.

Hablamos la unidad incluso cuando callamos. Bajito y lloviendo nos hablamos las palabras que encuentran la unidad que nos abraza en la historia y para desechar el olvido que nos enfrenta y destruye.

Nuestra palabra, nuestro canto y nuestro grito, es para que ya no mueran más los muertos. Para que vivan luchamos, para que vivan cantamos.

Vive la palabra. Vive el Ya basta! Vive la noche que se hace mañana. Vive nuestro digno caminar junto a los todos que lloran. Para destruir el reloj de muerte del poderoso luchamos. Para un nuevo tiempo de vida luchamos.

La flor de la palabra no muere, aunque en silencio caminen nuestros pasos. En silencio se siembra la palabra. Para que florezca a gritos se calla. La palabra se hace soldado para no morirse en el olvido. Para vivir se muere la palabra, sembrada para siempre en el vientre del mundo. Naciendo y viviendo nos morimos. Siempre viviremos. Al olvido sólo regresarán quienes rinden su historia.

Aquí estamos. No nos rendimos. Zapata vive y, a pesar de todo, la lucha sigue.

Desde las montañas del Sureste Mexicano.

Comité Clandestino Revolucionario Indígena-Comandancia General del

Ejército Zapatista de Liberación Nacional.

México, enero de 1996

Webs interessants per consultar

Per acabar de recollir més informació sobre el tema i marxar amb la dosi necessària de coneixements per poder gaudir al màxim de l'experiència, us recomanem la visita de les següents pàgines:

www.ezln.org

www.fzln.org

www.pangea.org/~ellokal

www.revistarebeldia.org

www.ub.es/solidaritat/observatori/chiapas/

i la lectura dels següents llibres:

20 y 10. Del fuego a la palabra. Gloria Muñoz

El señor de los espejos. Manuel Vázquez Montalbán

El sueño zapatista. Ivonne Le Bot

ELS AGERMANAMENTS

“En la época actual, la única globalización tolerada es la del dinero. Ella implica deshumanización de las relaciones sociales y un aumento brutal de la miseria. Frente a esto, la humanidad echa mano de lo mejor de sí misma: la solidaridad. A diferencia de la limosna y de la caridad, la solidaridad implica una relación mutua de respeto y una reciprocidad. “Hermanarse” significa eso, respeto mutuo y apoyo recíproco. Este respeto mutuo y este apoyo recíproco, este hermanamiento, no conoce fronteras geográficas, lingüísticas, de color, culturales, raciales, sexuales o políticas.”

Les comunitats indígenes de Chiapas han donat repetides mostres de la seva vocació universal. Obrint les seves portes a persones de tot el món, les comunitats indígenes enriqueixen la seva experiència sense deixar de ser elles, i aporten als altres la seva riquesa sense exigir-los que deixin de ser el que són.

Amb aquest esperit és com neixen els projectes d'AGERMANAMENTS. A través d'ells, la societat civil nacional i internacional pot assistir els pobles en matèries de salut, agricultura, educació, atenció als refugiats... i compartir idees, experiències i tradicions.

Els agermanaments són una forma de vincular les comunitats indígenes de Chiapas amb grups, comunitats i municipis de tot el món. Poden ser ajuntaments o pobles indígenes; unes vegades poden tenir la forma d'organitzacions, altres de sindicats,

grups d'estudiants o comunitats eclesiàstiques. A vegades poder ser cercles literaris, altres vegades equips de futbol o associacions de veïns.

Trobant-se com a germans, els membres de la societat civil i les comunitats indígenes poden compartir experiències i enfortir les seves identitats. Cada comunitat o municipi respon a qualsevol crida dels seus germans i germanes, tant en l'àmbit polític (denunciant la situació d'aquí o d'allà i pressionant les autoritats) com en l'àmbit cultural, legal o material.

Un agermanament és una de les moltes accions possibles de cooperació per al desenvolupament, i vol dir que dos col·lectius es comprometen a col·laborar en projectes comuns, a ajudar-se mútuament, a intercanviar informacions, experiències, mitjans, recursos humans i materials. Un agermanament és una acció horitzontal, recíproca, igualitària i, per tant, és una acció beneficiosa per a les dues parts. Les possibilitats són infinites i l'única norma a seguir és que l'intercanvi esdevingui enriquidor per a ambdues parts.

Els ho defineixen així:

"... un verdadero hermanamiento no es solamente lo que tú puedas enviarme, sino mantener una comunicación en todos los aspectos... no sería esperar a ver qué nos envían, sino empezar a hablar juntos de nuestros problemas, de nuestras ilusiones, esperanzas y todo lo demás, compartir experiencias y conocimientos."

Agermanar-se és CONÈIXER, COMPARTIR, ACOMPANYAR i, en conseqüència, ESTIMAR.

Requisits, normes i actituds

1. Requisits:

- Realitzar els tallers de sensibilització i preparació per viatjar a les comunitats.
- Assumir les normes que s'especifiquen a continuació.

2. Normes:

- Sempre s'hauran de **respectar els costums i la vida quotidiana** de la comunitat.

- No portar, ni consumir, cap tipus de **drogues o begudes alcohòliques**.
- No portar llibres, ni samarretes, ni materials pamfletaris i/o polítics.
- **No fer fotos** als homes, ni a les dones, ni als nens. S'han de demanar els permisos pertinents a les autoritats.
- No respondre ni propiciar cap tipus de provocació que posi en risc la seguretat de la comunitat, la pròpia i la dels nostres companys/es del campament civil per la pau.
- Totes les decisions que es prenguin en el mateix campament civil per la pau han de ser preses en conjunt, no hem d'oblidar que estem realitzant un treball col·lectiu, on l'important és el consens. També és convenient que en tot moment **el grup sàpiga on estàs**.
- No deixar escombraries en els campaments, i procurar **no contaminar** l'entorn.
- Qualsevol incompliment d'aquestes normes podrà ser motiu d'expulsió dels Campaments Civils per la Pau.
- **No fer regals personals**; qualsevol cosa que vulguem oferir, oferim-la a tota la comunitat, ells ja decidiran quin ús en fan i qui ho utilitza.
- Es recomana **no mantenir "relacions sentimentals"** amb persones de la comunitat indígena. És possible que algú s'enamori... això és perfectament comprensible i raonable, sobretot quan es té l'ànima i la pell sensibles. És molt important que puguem controlar els impulsos i tinguem cura de les relacions que anem creant. No hem d'oblidar que només hi estarem un temps curt i que quan sortim de la comunitat no sabem si hi podrem tornar. La nostra tasca és més important que qualsevol història d'amor i té repercussió cap al futur, per tant es recomana no mantenir cap relació sentimental amb membres de la comunitat.
- I per últim cal recordar que:
 - Les persones que assisteixen a aquests campaments formen part d'un gran col·lectiu que col·labora en el procés de pau a Mèxic, i més concretament a Chiapas. Per tant és molt important que abans d'arribar allí cadascú s'hagi plantejat i sàpiga, més o menys, què vol d'aquest viatge.
 - S'ha de tenir en compte que no totes les comunitats són iguals. Ens podem trobar amb aquelles que són homogènies (formades per indígenes

zapatistes majoritàriament) però també amb comunitats políticament dividides (formades per zapatistes i priïstes), per tant, hem de mostrar una presència i una actitud no bel·ligerants respecte a la comunitat. La nostra tasca és recolzar el moviment zapatista però no hem de caure en conflictes interns propis de les comunitats.

- S'ha d'anar amb la idea que no hem de resoldre els problemes interns de la comunitat (anar de superman!), ni tampoc les carències materials (anar de Sta. Claus!); això és molt important que en tot moment es tingui en compte, ja que aquestes actituds perjudiquen molt més del que beneficien els membres de la comunitat. Si es té la possibilitat de col·laborar amb béns materials (menjar, medicines, roba, diners, etc.) cal parlar-ho amb el col·lectiu propi.
- Podem obrir els nostres cors, i cal que ens desfem de tots els prejudicis i estereotips que tinguem dels indígenes. S'ha d'intentar comprendre que és una altra cultura, diferent a la nostra; ni millor, ni pitjor, només diferent. Hem d'intentar que l'impacte que produeix la nostra presència sigui el menys violent possible, i això s'aconsegueix considerant, senzillament, que estem a casa aliena, i sent capaços d'acceptar i respectar el temps i l'espai dels nostres amfitrions.

Consells i informació útil

No és qüestió que us fem la motxilla, perquè cada persona és un món i mai ens posaríem d'acord amb el que és "necessari" portar i què no, però sempre s'han de tenir en compte diverses coses:

Roba

Viatjarem a l'agost, i com us podeu imaginar patirem força caloreta. Així que vosaltres mateixos, tanmateix, sovint és millor no viatjar gaire carregats de roba, ja que allí en podem comprar de molt barata i feta a mà a les mateixes comunitats. També és recomanable portar alguna peça d'abric perquè a la nit poden baixar les temperatures.

Una cosa important per a les dones: a l'hora de banyar-se al riu cal utilitzar una peça de roba que cobreixi les natges i cuixes principalment, com pot ser una faldilla, uns pantalons curts o un vestit.

Sac de dormir

Tenint en compte l'època de l'any en què viatgem és aconsellable portar un sac de dormir de primavera o estiu, i per als que sou més calorosos amb un sac - llençol serà suficient.

Peus

Us recomanem portar unes botes de muntanya pels possibles trajectes que podem fer caminant, o bé comprar-les allà. Sense anar més lluny, per arribar a la comunitat de San Marcos hem de caminar una bona estona.

També serà important dur xancletes per anar còmodes per la comunitat.

Llanterna

Recordeu que moltes comunitats, i San Marcos n'és un cas, no tenen enllumenat, per tant ús serà d'utilitat portar alguna llanterna, el més còmode són els frontals.

Medicines

Cal que des d'aquí marxeu degudament vacunats, per això un mes abans cal que us dirigiu a:

SANITAT EXTERIOR (Tarragona)

Moll de Llevant, Port de Tarragona

Tel. 977 24 01 99 977 99 90 80

SANITAT EXTERIOR (Barcelona)

C/ Vergara, 12 (Edifici Vergara) Barcelona

Tel. 93 482 05 78

Aquí mateix també us aconsellaran dels medicaments més convenients per prendre, podeu organitzar-vos i fer farmacioles comunitàries en grups de 4 o 5 persones.

No s'oblideu de les gotes per potabilitzar l'aigua.

Documentació

El document més important i imprescindible és el **passaport**, fixa't que no estigui caducat o li falti poc. Quan entres al país, en la mateixa duana de l'aeroport, la policia portuària t'expedeix un **VISAT**, normalment per un mes. Aquest document és molt important i caldrà que el portis sempre al damunt (juntament amb el passaport) en tots els teus desplaçaments pel país.

Com portar els diners?

Actualment amb la revalorització de l'euro podem canviar la nostra moneda per pesos al mateix aeroport. Si no ho fem així, caldrà comprar dòlars americans aquí al nostre país i canviar-los allà per pesos mexicans.

En totes les ciutats podrem comprar tot allò que ens faci falta i traure diners dels caixers automàtics amb targeta de crèdit.

Actualment un euro equival aproximadament a 12 pesos.

Taxis

Sempre intentarem utilitzar els taxis oficials i pactarem el preu abans de pujar.

Amb els taxistes cal que evitem qualsevol conversa relacionada amb la lluita zapatista, ja que sovint venen informació a la policia mexicana. **Com menys parlem més seguretat tindrem.**

Mitjans de transport

El mitjà de transport més utilitzat a Mèxic és l'autobús. Hi ha diverses categories d'autobusos: de luxe, de 1a, de 2a i de 3a. La categoria de luxe i la de primera són més cares però també molt més ràpides.

Les estacions de 1a i les altres solen estar separades. Quan preguntis assegura't que t'indiquen l'estació que tu necessites.

Material fotogràfic

Tot es pot comprar i revelar a Mèxic, però hem de tenir en compte que totes les fotos que revelem a Mèxic poden estar controlades. Si en el rodet porteu fotografies d'una comunitat, que és el més probable, poden ser d'interès per a la persona de la tenda i per a la policia. Per tant, per la nostra seguretat, i sobretot per la de la gent d'allà, és preferible **revelar les fotos a la tornada**.

Telèfons útils

Ambaixada espanyola:

5-280-43-83

5-282-27-00

Per trucar a Espanya:

Servei España Directo: 018001230211

Com arribar-hi

El nostre punt d'encontre serà el Caracol de Roberto Barrios, on hi ha instal·lat un campament civil per la pau. Per arribar-hi heu de seguir les següents indicacions:

MÈXIC DF – PALENQUE

El millor mitjà de transport per fer aquest trajecte serà l'autobús, per això, un cop hagueu arribat a Mèxic DF heu de dirigir-vos a l'estació d'autobusos de la TAPO i allí consultar les diferents companyies que fan aquest trajecte. No descarteu de fer transbord a ciutats com Villahermosa i des d'allí a Palenque.

El preu del trajecte és d'uns 570 pesos (uns 55 euros) i la durada és d'unes 12 hores.

Per consultar horaris i preus més exactes podeu entrar a la pàgina www.ticketbus.com.mx

Un cop a Palenque hem d'agafar la redila (furgoneta), que ens pujarà fins al Caracol. El lloc i els horaris de la redila no són fixes, així que uns dies abans de marxar ja ens n'assegurarem i passarem la informació corresponent.

En cas d'haver de fer nit:

MÈXIC DF

Hotel RIOJA

Cinco de mayo, 45. Metro Allende/Zocalo. Tel. 521 83 83

Hotel ZAMORA

Cinco de mayo (davant mateix de l'Hotel Rioja). Metro Allende/Zocalo.

Hotel la FUENTE

Orozco y Berra, 10. Colonia Guerrero. Metro Hidalgo. Tel. 566 91 22

Hotel La PAZ

Mina 141. Colonia Guerrero. Metro Hidalgo. Tel. 591 18 22

Hotel MINA

José Salgado (cantonada Mina). Colonia Guerrero. Metro Hidalgo. Tel. 703 16 82

PALENQUE

Pensión LA SELVA

Carrer que baixa del principal i va al mercat

Pensión MISOL-HA

Carrer Principal

TURISME

És evident i del tot natural que ja que hem fet un viatge tan llarg, aprofitem per fer una mica de turisme. Alguns llocs recomanats de visitar poden ser:

PALENQUE:

- Zona arqueològica de Palenque (ruïnes Maya). Està situada als afores de la ciutat i surten taxis col·lectius des del mateix centre de Palenque.
- Zona arqueològica de Toniná (Ocosingo).
- Zona arqueològica de Yaxchilán (Ocosingo).
- Zona arqueològica de Bonampak (Ocosingo).
- Cascadas de Agua Azul i Cascadas Misol-ha. També hi podem arribar amb taxis col·lectius.
- Agua Clara (Salt d'aigua)

SAN CRISTÓBAL DE LAS CASAS:

- Catedral de San Cristóbal
- Centro cultural de Los Altos
- Museo del Ámbar
- Museo del Jade
- Casa de las Artesanías
- Parque Ecoturístico Grutas de Rancho Nuevo
- San Juan Chamula y Zinacatán

Cañón del Sumidero

TUTXLA GUTIÉRREZ:

- Catedral de San Marcos
- Museo Regional
- Cascada El Aguacero (Ocozocoautla)
- Cañón Río La Venta (Ocozocoautla)
- Sima de las Cotorras (Ocozocoautla)

De totes maneres si teniu intenció de fer turisme per lliure no està de més emportar-se una bona guia com la *Trotamundos* o bé la *Lonely Planet*. També podeu consultar la pàgina www.turismochiapas.gob.mx

RECULL DELS INFORMES DELS OBSERVADORS

L'ANY 2007

CH'OLES DE TUMBALÁ
Neus Bulbena

El passat dia 6 d'agost de 2007, dins de les vistes proposades pel grup de la Garriga Societat Civil, com a complement de la jornada de celebració del 5è aniversari de l'Agermanament entre aquesta entitat i 15 més de la Garriga i el Municipio Autónomo del Trabajo, vàrem anar a visitar el poblat de CH'OLES DE TUMBALÀ. Aquesta era una de les tres trobades simultànies que es proposaven. Era la més accessible de totes (més propera a Palenque) i la que com a representant municipal m'interessava més anar, donat que durant l'estiu passat es va fer una aportació econòmica d'emergència. M'interessava, conèixer de primera mà, quina va ser la situació creada en el seu moment i l'estat actual de la qüestió.

Estava previst que en aquesta visita hi participariem membres de l'entitat LGSC, de l'Ajuntament de la Garriga, representants del Fons Català de Cooperació, així com participants de la festa d'agermanament. Per un problema logístic, vam ser traslladats al lloc amb el camió gran del Municipio del Trabajo només 4 d'aquestes persones. Més tard, s'hi van afegir 7 persones més del grup previst.

El primer grup vàrem arribar a les 10:00. En aquell moment vàrem ser atesos per persones del poblat que estaven per allà i se'ns va informar que la reunió amb nosaltres estava prevista per a les 3 o 4 de la tarda, perquè en aquell moment les persones que ens havien d'atendre estaven treballant a la milpa i, a més, abans de reunir-se amb nosaltres havien de fer una reunió conjunta de la seva comunitat, tal i com estableix el seu protocol de funcionament. Ens varen demanar el motiu de la nostra visita (estaven informats que hi aniríem) i què era exactament el que volíem saber.

Arribats en aquest punt i donat que se'ns va oferir poder estar en l'espai de l'escola i que es van apropar a parlar amb nosaltres, entre d'altres, 2 dels 3 promotors educatius d'aquell poblat. Donat que dues de les persones que participàvem de la visita érem docents, vam començar a establir una conversa d'allò més interessant relacionada amb la tasca educativa que duen a terme com a responsables. Així vàrem poder saber que:

- a) Aquestes dues persones (de 17 i 18 anys), junt amb un tercer noi, són els responsables de l'educació en aquest poblat. S'encarreguen de 43 alumnes compresos entre 4 i 14 anys.
- b) L'educació que es dona és bàsicament de forma oral (no disposen de material escrit) i es basa en conceptes bàsics de matemàtiques, llengua, història i cultura, hàbits alimentaris i d'higiene.
- c) La seva formació, l'han rebuda en trobades bianuals a Roberto Barrios on se'ls formava en "castilla" amb les eines bàsiques per poder exposar als infants.
- d) L'espai que disposen és allà on ens trobem nosaltres (petit per encabir 43 infants) i disposen d'una pissarra de les de debò.
- e) Treballen força amb el sistema d'escola unitària en que els més grans ajuden treballant amb els més petits.
- f) L'alumnat assisteix amb regularitat a l'escola. Serveix també com a espai per a guardar les criatures mentre els pares es dediquen a treballar.
- g) El calendari és el mateix que per a les escoles mexicanes i l'horari és de ¿¿no ho recordo??

Donat que la meua especialitat és matemàtiques, vaig intentar aprofundir en aquesta àrea. Així vam estar parlant del què explicaven ells i com ho feien (vaig descobrir que l'anotació en el cas de les divisions és diferent de la que utilitzem nosaltres), així com vaig aprofitar que disposàvem de força temps per anar introduint algunes de les tècniques que a vegades simplifiquen càlculs (regla per a multiplicar per 11 de forma senzilla, percentatges, regles per saber si un nombre és divisible per un nombre concret, ...). De la mateixa manera vaig voler conèixer el seu sistema de numeració. Així vam descobrir que en la llengua chol el sistema de numeració és de base 20 (reminiscències del sistema maia) i que en la seva llengua tenien problemes per explicar-nos com es deien els nombres més bàsics. Això fa pensar, una de les primeres reflexions: com és possible que els responsables de l'educació en un dels poblats desconeguin com es diuen els nombres bàsics en la seva llengua??? Com poden després exposar els coneixements apresos en "castilla" en la seva llengua que és la que utilitzen per a fer les explicacions??? És un problema el fet que la formació que reben els promotors d'educació, la rebin en "castilla" i ells després l'hagin de trametre en la seva llengua??? Si no hi ha material escrit i ells tenen dubtes, com es resolen aquests???

Amb aquest intercanvi d'informació vàrem estar més de dues hores. Una vegada acabat, se'ns va convidar a dinar (arròs amb frijoles) en una de les cases, que després va resultar ser la casa de la dona del detingut en l'atac de feia un any.

Després de dinar, al cap de poca estona, que ells van aprofitar per a reunir tot el poble, es va produir la reunió de contacte entre els representants del poblat i els representants garriguencs i d'altres que ens havíem apropiat allà. Ens vàrem reunir a l'espai de l'escola.

En aquell moment, el que es va erigir en portaveu va presentar els responsables d'atendre'ns (malgrat estàvem envoltats de força més persones del poblat) i va demanar que ens presentéssim cada un dels que estàvem allà. Així ho vàrem fer. Aleshores, manifestant que en el seu moment van escriure el que havia succeït, per no anar canviant de versió a mesura que anava passant el temps, van passar a llegir el text que tenien, on s'explicaven els fets ocorreguts ara feia un any. Així ens van exposar que:

El dia 3 d'agost de 2006, un grup de persones, entre els que hi havia policia mexicana, varen incendiar i destruir amb motoserres i tractors les cases del poblat. Fins i tot les restes que van quedar van entrar per endur-s'ho. Després de la destrucció, persones del "rancho" varen entrar en aquest espai i van fer el tancament del poblat amb tanca, entrant els dies 4 i 5 d'agost el seu bestiar i destruint totalment, per tant, la milpa, Detenen a 3 persones, a les que interroguen per intentar esbrinar qui són els responsables i si pertanyen a l'EZLN. Tres dies després entra en joc la Junta de Buen Gobierno. Es decideix que les persones que han perdut la casa (totes), s'instal·lin al poblat d'Aurora. Allà hi estan durant els mesos d'agost i setembre. El dia 1 d'octubre es retorna al poblat. Hi van 16 camionetes i 300 persones. Es treu el tancat, es desconnecta la barrera elèctrica que havien instal·lat i s'hi tornen a instal·lar, per tal de reconstruir el poble. El dia 3 d'octubre apareix al matí i a la tarda un helicòpter fent vols rassants. El mateix passa el mes de desembre. Es comencen a reconstruir cases. El dia 28 d'abril de 2007 una avioneta sobrevola l'espai per a fer fotos. Durant els mesos de febrer, març, abril i maig persones del "rancho" els envolten i cremen espais que envolten el poblat. Se'ls culpa a ells i es dóna publicitat que són els zapatistes que ho estan cremant.

El dia 23 de juny de 2007, s'assabenten que hi haurà un altre desallotjament, que els avisaran amb 3 dies d'antelació per a que ho facin per les bones i sinó serà a les dolentes. De moment no es compleix. Ara sembla que hi torna a haver-hi una altra amenaça, perquè una persona del poblat que treballa a Palenque ha sentit que el responsable del "rancho" ha llogat furgons i remolcs, sense saber massa bé per a què ho vol. D'aquest fet s'ha informat als responsables de la Junta de Buen Gobierno i estan esperant que els diguin com han d'actuar en cas que es produeixi: desallotjar o resistir.

A partir d'aquesta exposició entrem en un debat en el que es valora quines són les mesures que volen prendre i quin paper pot jugar la Garriga i LGSC. Així es parla de:

- a) Denúncia dels fets en el consolat mexicà a BCN i informació de les amenaces que hi ha que es torni a repetir.
- b) Treballar per a que en aquest poblat hi pugui haver campamentistes que facin d'escut.
- c) Recollida de possibles ajuts econòmics que haurien d'arribar a través de la Junta. Aquests ajuts haurien de servir per seguir reconstruint les cases (de moment n'han aixecat 18) i per col·laborar en l'alimentació perquè de moment no disposen per exemple de bestiar. En aquest moment es valora que cada una de les 20 famílies que conviuen en aquest poblat (d'unes 10 persones cada família) necessiten de 150 a 200 kg de blat mensualment. Si es té en compte que costa uns 4 pesos el kg, resulta que cada família necessitaria per arrodonir uns 100€ mensuals i que per tant fa un total de 2000€ al mes.

Abans d'acabar la reunió, posen de manifest que són coneixedors per la Junta de Buen Gobierno, que s'ha sol·licitat permís per a poder entrar en l'espai que ells ocupen per a prendre mesures exhaustives d'aquest espai. No saben el perquè, però el que sí tenen clar és que l'espai del "rancho" que ocupa unes 5000 ha, fa més de 10 anys que no es treballa, exceptuant l'espai que ells ocupen.

Després d'aquesta reunió se'ns va convidar a veure una mica el poblat i els espais on hi havia restes de l'atac que havien patit feia un any. Vàrem donar una volta, ens van ensenyar espais on hi havia hagut cases aixecades i que varen ser destruïdes i cremades i ens van acompanyar a la zona on tenen ubicat el pou d'on extreuen l'aigua.

Sobre les 6 de la tarda vàrem agafar el camí de tornada, amb la intenció que des de la Garriga intentaríem fer alguna cosa per evitar que es repetissin fets com el d'ara fa un any i amb la voluntat de treballar per poder ajudar a reprendre la vida normal en aquest poblat.

NUEVA REVOLUCIÓN

Sergi Arnau

Eren les 8 del matí del 4 d'agost quan vam sortir del Caracol V "Que habla para tod@s" des d'on governa la Junta del Buen Gobierno "Nueva Semilla que va a producir", el govern autònom de la Zona Nord de l'estat de Chiapas, situat en el sud-est de la República Mexicana.

Des d'allà tres dels grups que s'havien organitzat per a les visites a les comunitats zapatistes van omplir dues camionetes i es van dirigir cap a l'oest de la zona. Després d'un viatge d'unes 4 hores vam arribar a la comunitat de Río Grande, del Municipi Autònom Benito Juárez, destí inicial d'un dels tres grups que omplíem d'il·lusió de conèixer les dues camionetes. Allà vam dinar fins i finalment en vam separar

definitivament els tres grups enmig d'unes abraçades que feien pensar que no ens havíem de veure mai més, tot i ser conscients que ens retrobaríem al cap de dos dies a Palenque... Per aquells que no han viscut aquesta experiència, té una explicació... uns més que altres i amb alguns més que amb els altres segons les afinitats, i degut a la gran intensitat amb la que es viu un viatge d'aquestes característiques i la quantitat d'hores de convivència que arriben a provocar una no-intimitat que fins i tot poden generar enyorança quan disposes de més de 5 minuts per a compartir amb tu mateix, experimenten un sentiment un vincle afectiu molt intens envers als companys i companyes del viatge i envers el moviment. Però bé, m'he desviat una mica del tema...

Sortint d'allà va començar a prendre forma el grup que havia d'arribar a Nueva Revolución que fins ara restava diluït en la immensitat dels i les catalanes presents a la zona, i aquest estava integrat pel Luís, la Nines, l'Eli, la Sandra, l'Ana i el Sergi. Ens vam dirigir en camioneta cap a la comunitat de Nueva Revolución, situada en el Municipi Autònom d'Akabalná. Ens acompanyava un company del moviment.

Tan bon punt vam entrar en el camí de terra el conductor va comunicar-nos que no podíem arribar-hi amb cotxe degut al fang que hi havia pel camí, i que hauríem de fer l'últim tram a peu. En aquest punt vam patir la primera baixa ja que l'Ana es trobava malament i va haver de tornar cap a Río Grande ja que no es trobava en condicions de caminar. Així doncs, i sota la pluja que feia acte de presència en aquells moments, vam emprendre la nostra petita excursió. Aquesta havia de tenir una durada de 45 minuts aproximadament, però l'esmentada pluja i la nostra poca destresa a l'hora de caminar va fer que una hora i mitja més tard ens trobéssim a les portes de la comunitat.

Un cop allà ens van dirigir a l'escola i allà vam penjar les hamaques i vam tenir el primer contacte amb la gent de la comunitat, els nens i les nenes que es mostraven curiosos davant la nostra aparença estranya (per ells és clar) i poc habitual per aquestes terres. Un cop vam haver reposat una estona ens van reunir amb les autoritats de la comunitat i diversos membres del moviment, els/les anomenats/des "bases de apoyo". En aquesta reunió van interpretar l'Himne de Mèxic i l'Himne de l'EZLN, i tal com s'espera d'un acte de benvinguda, ens van la van donar l'esmentada benvinguda a la comunitat i ens van demanar quin era el motiu de la nostra visita a la comunitat. Així doncs vam procedir a presentar-nos un per un, a agrair la seva hospitalitat i a expressar el nostre interès en conèixer la situació de la comunitat i com estaven desenvolupant les diferents àrees de treball: salut, educació i agroecologia. Un dels motius que ens va portar a demanar a la Junta que ens permetés visitar aquesta comunitat va ser el coneixement que les seves famílies es trobaven sota amenaça d'expulsió paramilitar, i aquests va ser un dels punts que vam exposar durant la reunió, l'interès en saber més sobre aquesta situació d'amenaça i la intenció de recolzar-los moralment a través de la nostra presència allà. També els vam fer arribar un recull de cartes i dibuixos de l'escola Vallmanya de St. Esteve de Palautordera que es troba agermanada amb l'escola de la comunitat, fet que va generar una gran il·lusió del i les promotores d'educació. Un cop finalitzada la reunió vam sopar i poc després ens en vam anar a dormir.

Nueva Revolución és una comunitat que es troba dividida entre famílies pertanyents al moviment i d'altres que no ho són. L'any que es van recuperar les terres, el 1994, totes les famílies pertanyien al moviment, però amb els anys i amb les polítiques de contrainsurgència aplicades pel govern en forma d'atacs militars i paramilitars primer, i de diners posteriorment (tot i que les primeres no han desaparegut encara), la meitat de les famílies que l'any 94 entraven com a zapatistes en aquestes terres, han anat sortint del moviment, deixant unes 40 famílies en lluita per l'autonomia. La comunitat no disposa de llum ni d'aigua corrent.

El dia 5 ens vam despertar i després d'esmorzar ens vam dirigir cap a la casa de salut autònoma de la comunitat. Un cop allà ens van rebre dues promotores de salut, un promotor (n'hi ha un altre però estava treballant) i el responsable de salut de la comunitat i ens va explicar com funcionava el Sistema de Salut Autònom Zapatista en general i com s'aplica aquest en el municipi i a la comunitat. Els cursos de formació que reben i com apliquen el que aprenen en la salut de la comunitat.

Després d'aquesta xerrada tan interessant i d'haver xerrat una estona amb algunes autoritats de la comunitat que ens acompanyaven a tot arreu, i potser influïts per la xerrada sobre la prevenció sobre la salut en general i la importància de la higiene personal en aquesta, vam decidir anar a prendre un bany...

Poc després de dinar ens vam reunir amb dues promotores d'educació que s'encarreguen de l'educació dels més petits, i amb el promotor que s'encarrega de l'educació dels més grans. No hi ha distinció d'edat sinó que aquells nens i nenes que tenen un avenç prou significatiu passen a la segona fase de l'educació autònoma aplicada a l'escola de la comunitat. L'escola compta amb uns 80 alumnes i sent majoritari el nombre d'alumnes més petits les dues promotores es reparteixen en els nens i les nenes per nivells educatius. A l'igual que les promotores de salut, els i les promotores d'educació reben formació al centre que hi ha al municipi, i aquesta és impartida pel formador d'educació en aquest cas. Paga la pena esmentar l'intercanvi de coneixements i d'experiències de la Nines, l'Eli i la Sandra, que treballen com a mestres a Catalunya desenvolupant un projecte d'educació amb semblances importants a la educació autònoma que estan portant a terme els zapatistes, on cerquen un aprenentatge de l'alumne fora dels dogmes establerts en el sistema educatiu de la nostra societat on es prova d'educar en la realitat de l'alumne i d'acord amb les seves necessitats. Va ser una experiència molt positiva tan per elles com a professionals de la matèria, com pels altres assistents a la reunió com a simples espectadors de l'intercanvi de coneixements.

Tot seguit vam passar a reunir-nos amb el promotor d'agroecologia que ens va estar explicant el sistema de cultiu que utilitzen, els productes que principalment es donen a la zona i l'enorme respecte amb el que treballen la terra. També ens va manifestar la preocupació per la poca quantitat de pluja acumulada aquest any que ha fet que el blat de moro (font principal de l'alimentació juntament amb el "frijol" que és una mena de mongeta negra que es consumeix massivament a Mèxic), gairebé no ha crescut i han perdut la collita...com a la gran majoria de zones de Chiapas. El cafè i el bestiar també representen una font d'ingressos i d'alimentació important per la comunitat.

Per últim, ens vam reunir amb les autoritats locals amb les que ja havíem vingut xerrant al llarg de tot el dia. Després de deixar-nos meravellats amb una xerrada sobre l'EZLN, i el que significa aquest a Mèxic i al món, ens van explicar la situació de fustigació a la que es veu sotmesa la comunitat (zapatistes i no zapatistes), degut a que un grup paramilitar vol fer-los fora de les terres. Han patit la presència d'un nombrós grup armat pels voltants de la comunitat i fins i tot un grup reduït s'hi ha arribat a endinsar. Aquest fet ha estat denunciat a les autoritats autònomes així com a les oficials, i resten pendents de saber fins on són capaços d'arribar per a fer-los fora de casa seva. Ens van donar una carta per a la Junta on s'hi explicaven les últimes agressions sofertes, perquè aquesta ho faci públic i es dirigeixi als organismes de drets humans pertinents que es dediquen a denunciar i a fer públiques aquest tipus d'agressions.

Un cop finalitzada la reunió i havent sopat vam passar la nostra darrera nit a l'escola autònoma de la comunitat. A les 5 del matí ens llevàvem i empeníem el nostre camí de

retorn cap a Palenque. Deixant enrera la comunitat ens mostràvem satisfets pel que havíem après, feliços pel que havíem conegut, agraïts per l'enorme hospitalitat de la seva gent, tristos per la situació en la que es troben i il·lusionats en que el seu projecte d'autonomia tiri endavant i ben aviat la seva lluita es converteixi en una victòria.

Notícia rebuda el 13 de setembre:

Ahir vaig estar parlant amb l'Agent Autònom de la comunitat (aquell que no tenia les dents del davant per les que el va conèixer...)...doncs resulta que la cosa està molt malament per allà...les autoritats oficials han demanat la entrada de l'exèrcit per a desallotjar els membres del moviment. Fa uns dies sobrevolava la comunitat un helicòpter de l'exèrcit però no va poder aterrar degut a la pluja, i mentre això passava un grup d'uns 40 paramilitars armats es trobava ben a prop de la comunitat disposada a entrar quan arribés l'exèrcit i preguntaven a un zapatista (sense que ells sabessin que ho era) els noms de les autoritats autònomes de la comunitat...com us podeu imaginar no volien que els signessin autògrafs...Així doncs la Junta finalment ha decidit denunciar el cas i fer-lo públic...a veure si té algun tipus d'efecte...

SAN PATRICIO I SAN MARCOS

Guillem Argelich

Després de sis hores de viatge en un redila (pick up petita per a portar passatgers en banquetes de fusta col·locats a part posterior) vam arribar a la comunitat de Riu Gran on vam ser rebuts per les autoritats del municipi de Benet Juárez i així com de membres de la comunitat dels Sants Marcs i de Nova Revolució. Així el nostre grup s'hauria de dividir per poder cobrir les dues rutes. La tan difícil comunicació entre les comunitats va ser la responsable d'aquesta confusió, doncs havíem d'anar tothom a les dues comunitats. Després d'assaborir uns tamals (massa de blat de moro amb pollastre o carn de vaca a l'interior) i una orxata d'arròs que no podíem rebutjar encara que no tinguéssim ni un bri de fam, ens vam dirigir cap a Sant Patrick o això crèiem. Un cop més la ruta es va canviar doncs eren les autoritats dels Sants Marcs qui ens havien vingut a buscar. Dues hores i mitja per una pista afectada per les pluges d'aquells dies, ens va portar fins a una comunitat força hostil als compas. Moios. Allí, al 96 hi van matar a dos companys i sabíem d'una molt mala experiència tinguda per dos metges cooperants que es van veure encerclats per priistes armats amb matxets i alguna arma de foc. Se'n van poder sortir però aquella experiència no la oblidaran mai més. Per això, en saber q per arribar als Sants Marcs aniríem per aquella comunitat, l'expressió de la cara em va canviar per complet. Així ho van detectar els catalans i els mexicans del grup. A tot això ja eren les sis de la tarda i en una hora es faria fosc totalment. El camí fins als Sants Marcs era d'una hora i mitja de baixada en terreny sec però ara amb la pluja dels últims dies i la que va començar a caure en arribar, el camí es convertia en tobogans de fang on els nostres peus intentarien lliscar de la manera més decent possible.

Les autoritats del municipi pensant-se que cap allà les 8 del matí estaríem de camí de Riu Gran als Sants Marcs (un altre dels errors de comunicació!) ens esperen fins a les cinc de la tarda però molt i moltes d'elles han d'emprendre el llarg camí de fins a sis hores caminant fins a les seves comunitats. Ens han esperat 8 hores!!! Així és la gent aquí, per lo bo i per lo dolent. Però abans de saber això ens llancem a l'aventura de baixar

aquell camí tortuós. A les vuit de la nit arribem amb força parts cobertes pel fang que em anat arreplegant en les diverses caigudes al llarg de la baixada. L'humor però, no ens abandona ni a nosaltres ni als companys que ens acompanyen. Tot i arribar un sac d'hores més tard de quan havíem d'haver arribat, l'acollida és boníssima. Una cosa impensable en la nostra societat. La nostra cara de vergonya contrasta amb la d'alegria dels companys i les companyes. Són autèntics. En deu minuts ens envolten una vintena de companys i companyes que ens porten una taula on ens ofereixen "mole de pollastre". El mole és un salsa que tarda en fer-se gairebé tot un dia i pot portar fàcilment una vintena o una trentena d'ingredients i els que sabem això encara ens sentim més avergonyits per haver arribat a aquelles hores i d'haver-los fet esperar hores i hores. Dormim en una aula de l'escola dels Sants Marcs. És una comunitat formada entre el 94 i el 96 sobre terres recuperades i les més de 300 persones que allí viuen són 100% compas. Els habitants van venir d'altres comunitats que van deixar poc a poc per no enfrontar-se amb la gent de la comunitat que estava en contra de l'aixecament i de l'organització. Deixaven casa seva, la casa de tota la vida per no enfrontar-se amb els seus germans i germanes indígenes i també per obtenir un tros de terra que el govern no els havia donat mai i ara la lluita els oferia. Al dia següent ens reunim amb les autoritats de la comunitat i part de les del municipi de la Dignitat. Durant més de tres hores se'ns explica els orígens d'aquella comunitat, la lluita durant tot aquest temps i quin és el camí que volen seguir construint en el present i en el futur. Una darrera l'altra, les intervencions dels companys i companyes ens deixen corpresos amb la claredat d'idees polítiques. On trobarem un polític als Països catalans amb una dècima part de la seva claredat i dignitat? Un que s'hi aproximava ens va deixar fa poc, Lluís Maria Xirinacs. Tenen problemes com la manca d'electricitat però altres problemes ja els han anat solucionant doncs tenen una clínica amb un metge passant i promotors de salut de la comunitat. Diuen no haver canviat el rumb i no es deixen enganyar pels partits polítics, ni de la teòrica "esquerra" representada en el PRD (Partit de la Revolució Democràtica). El seu futur és l'autonomia on troben moltes dificultats però tenen clar que volen seguir així, amb dignitat. En paraules textuais d'un membre de la comunitat: "Volem construir la nostra autonomia per poder parlar de llibertat, per no estar sota els governs corruptes de l'estat i del país. Volem seguir caminant". Els qui portem algun temps per aquí o que ja hem voltat per aquest racó de món no ens deixa de sorprendre la seva dignitat en la lluita però mirava les cares dels companys i companyes que acompanyàvem i m'imaginava l'impacte que estava creant en ells i elles totes aquelles paraules. Quan ho farem a casa nostra em preguntava? Després de repassar per sobre les diferents àrees en les que treballen som acompanyats a l'església autònoma zapatista per seguir un ritual que el catequista ens marca per tal que continuem amb fortuna el nostre camí.

Des dels Sants Marcs ens dirigim cap a Sant Patrick vorejant un riu que des de fa pocs dies torna a anar cabalós. Després de dues hores de camí on ens deixem uns quants torrents de suor, arribem a una d'aquelles comunitats on la lluita és més dura. Les prop de 25 famílies que allí es troben estan sobre terra recuperada i han de conviure amb l'amenaça del grup paramilitar "Pau i Justícia"(quin nom més suau, oi?) ara dit "OPDDIC"(Organització Per la Defensa dels Drets dels Indígenes i dels Camperols) Quin altre nom més encertat. A la comunitat hi viuen una dotzena de paramilitars a més de dues comunitats properes on també hi tenen força presència. Des de ja fa molts

anys estan patint la pressió d'aquests grups però el punt àlgid es produïa el 7 de novembre de l'any passat quan davant la seva comunitat es va plantar un campament de paramilitars. La seva vida girava entorn al patiment de pensar que en qualsevol moment aquell grup podia entrar a la comunitat. Tot i que intenten no afrontar-s'hi directament, en aquella comunitat havien decidit que aguantarien el que fes falta. És molt difícil treballar el camp i en definitiva tirar endavant la vida amb aquesta amenaça tan clara però ells i elles ens demostren la seva consciència política. El campament va desaparèixer als dos mesos d'haver-se plantat però prometent que tornarien. Mentrestant, no passa setmana on no sentin algun tret a l'aire disparat des del camí que passa per sobre de la comunitat o des de l'altre costat del riu. La resistència els té molt units i unides per això treballen prop de 50 hectàrees de manera col·lectiva on hi tenen vaques que venen per a obtenir recursos econòmics perquè es puguin formar els promotors d'educació, la promotora de salut i la d'agroecologia. Els homes estan construint una petita cooperativa per a les dones i tenen cinc vaques que són portades única i exclusivament per les dones de la comunitat. El responsable de la comunitat cita a tota la comunitat i ens explica la història de la comunitat alhora que mostra la seva alegria per la nostra presència allà. Som els ulls a l'exterior del que els passa allà i saben que ho podem denunciar a les autoritats mexicanes i catalanes. Ells i elles ja no creuen en les autoritats municipals, estatals i federals, creuen en la societat civil mexicana i internacional, creuen en la bona gent dels pobles. En aquella comunitat continuem rebent bufetades de dignitat, de lluita, de llibertat, de justícia...i nosaltres no podem fer altra cosa que mostrar-los el nostre profund agraïment per la dignitat que mostren i animar-los a que continuïn en la lluita comproment-nos en recolzar-los en tot allò que estigui en les nostres mans. Un detall d'aquesta visita és el fet que degut a la sequera patida en aquesta zona no ha crescut la milpa (camp de blat de moro i altres vegetals) i ja hi ha cinc homes que han hagut de marxar a treballar a Villahermosa. Doncs tot i això les dimensions de les tortilles (mena de coca petita de blat de moro tova) són extraordinàries i en tanta quantitat com en volem. Al dia següent deixem enrere Sant Patrick i així acabem la visita de dos dies per un tros d'aquesta zona de Mèxic que tan ensenya a tot aquell qui ve. T'ensenya la dignitat que pots dur de vida així com et mostra les vergonyes de la teva societat i dels governs d'arreu del món.

Informe de la visita al Municipi Autònom Rebel Zapatista del Campesino

Miquel Viaplana

Durant el dies 5, 6 i 7 d'agost d'enguany, un grup format per dos membres de La Garriga Societat Civil, dos d'Avalot UGT i dos documentalistes mexicans varem visitar dues comunitats de l'anomenat municipi: San Marcos i San Patricio. El municipi, situat a l'extrem nord-oest de la zona, i que limita al nord amb l'estat de Tabasco, és una de les regions més deshabitades i inhòspites de l'estat chiapanec.

La capçalera municipal oficial es Sabanilla, terreny dominat per forces paramilitars i dels partits oficials, dirigides per els terratinents, afiliats abans

al PRI i actualment també al PRD. L'exèrcit i les diferents policies han servit des de sempre a aquests per a mantenir fins fa uns 30 anys el sistema feudal dels "peones acasillados", llegiu esclaus, i fins l'actualitat, si no fos per l'aixecament indígena de ja fa tretze anys i mig, de treballs camperols molt durs amb sous de misèria. Ja des d'abans de l'aixecament armat del 94, els camperols indígenes "bases de apoyo" del Ejercito Zapatista de Liberación Nacional, ens relaten com expulsaven a les forces de l'estat quan aquestes cometien abusos vers ells i com es van dedicar a recuperar terres dels "finqueros" per a poder sobreviure. I ja des de llavors els terratinents i els paramilitars han intentat mantenir una guerra bruta contra els indígenes, amb èpoques de menys intensitat i amb d'altres plenes d'assassinats i violacions dels drets humans. En l'actualitat sembla que els terratinents fincats a la zona afiliats al PRI, després d'uns anys de silenci, tornen a pressionar amb força per apoderar-se de les terres recuperades durant l'aixecament, sobretot a la comunitat de San Patricio, on els responsables ens relataven l'assetjament al qual els sotmeten. Tenim documentació en àudio de les seves denúncies.

Es tracta d'una zona molt bella, tot i que allunyada de les rutes turístiques i amb molt mala infraestructura de serveis i de transport. A San Marcos només s'hi pot arribar a peu, i a San Patricio per camí de terra, a unes 2 hores de Sabanilla. Terreny molt abrupte i que permet amb facilitat el control dels moviments de persones i l'assetjament indirecte. Per exemple, San Marcos, única comunitat totalment zapatista de la regió, no té corrent elèctrica mentre que totes les que l'envolten si la tenen. És una de les moltes maneres que tenen el govern i els terratinents de pressionar la població per a que abandoni la lluita.

Les dues comunitats porten temps dins l'organització zapatista, i a continuació expliquem quina és la situació concreta d'ambdues:

San Marcos

Formada per unes 70 famílies zapatistes, només s'hi arriba a peu, des de San Patricio (2 hores) o des de Mobis, poble una mica més gran i molt hostil cap als zapatistes, també a unes dues hores.

Hi funciona una escola autònoma de tres aules força ben equipades, amb tres promotores d'educació, una de les quals en l'actualitat és també coordinadora d'educació de la zona nord. Tots els nens i nenes fins als 12 anys hi aprenen.

En quan a salut, s'hi està implementant el Sistema de Salut Autònom Zapatista. Hi és ubicada la Clínica municipal, que en l'actualitat s'està arreglant i millorant, treballs inclosos en el projecte. Hi treballa un passant de medicina que realitza els serveis socials obligatoris durant l'últim anys de carrera, i també els formadors de salut del municipi i alguns promotors i promotores. Aquestes dades es poden trobar de forma més concreta en l'actualització del projecte del SSAZ. Un cop acabades les obres de millora s'equiparà adequadament.

En la visita se'ns varen mostrar l'estat actual dels projectes i tota la comunitat es va reunir per explicar-nos com han estat tots aquests anys de lluita pels seus drets i per la millora de les seves condicions de vida. I ens expressaren les seves necessitats actuals, que passen sobretot per aconseguir que arribi l'electricitat a la comunitat, fet molt difícil si el govern ho segueix impeding ja que la condició per a que arribi la corrent és que abandoni l'organització zapatista. Per a la clínica autònoma s'està estudiant l'ús de plaques solars o generadors de gasolina.

San Patricio

Comunitat mixta on hi queden 27 famílies zapatistes, molt assetjades en l'actualitat per terratinents priistes que pertanyen a l'organització paramilitar Paz y Justicia. Hi funciona una escola autònoma, amb dos promotors d'educació, on hi aprenen uns 30 nens i nenes. Dies després de la nostre visita l'escola s'agermana amb l'escola del barri Baró de Viver de Barcelona. Aquest fet és important ja que ofereix cobertura política, dificulta les agressions per part dels priistes i es utilitza a ambdues bandes com a eina pedagògica.

A la visita ens van ensenyar i llegir les denúncies dels assetjaments que han rebut en els últims temps. En quan a salut de moment són atesos a la clínica de San Marcos, però estan treballant per tenir la seva pròpia casa de salut i els seus propis promotors, amb el suport del SSAZ.

ANNEXOS 4

PARTICIPACIÓ A LA COMISSIÓ CIVIL INTERNACIONAL D'OBSERVACIÓ DE DRETS HUMANS (CCIODH)

Noticia apareguda al diari Excelsior, el 20 de febrer de 1998
*Posible Expulsi3n de 12 Extranjeros en Chiapas, Anticipa el Instituto de
Migraci3n*

Noticia apareguda al diari La Jornada, 23 de febrer 1998
Acusa la misi3n europea a Paz y Justicia de matar a un testigo chol

Entrevista amb Mary Robinson. Alta Comisionada de la ONU per
els DDHH

Excelsior 20 de Febrero de 1998

Posible Expulsión de 12 Extranjeros en Chiapas, Anticipa el Instituto de Migración

De La Redacción

SAN CRISTOBAL DE LAS CASAS, Chis., 19 de febrero.- El Instituto Nacional de Migración en Chiapas amenazó con expulsar del país a 12 extranjeros que realizan "actividades no permitidas" por la Constitución y la Ley General de Población; mientras que la Comisión Civil de Observadores por los Derechos Humanos continuó con su visita a los Aguascalientes zapatistas, sin mucho éxito. Volvieron a tener problemas con agentes migratorios porque en unos casos contaban con doble documentación y otros sólo con permiso para estar en el país como turistas.

PRESENCIA CONDICIONADA: OBISPO SUAREZ

En tanto, el obispo de Zamora, Michoacán, Carlos Suárez Cázares, entrevistado en esta capital, consideró que la presencia de observadores extranjeros no es contraria a nuestras leyes, pero pidió a las autoridades mexicanas exija a los visitantes que estén debidamente acreditados para desempeñar sus funciones.

Asimismo, monseñor Alamilla Arteaga negó que en nuestro país exista un clima xenofóbico o chovinista, como lo denunció el pasado miércoles el subcomandante Marcos. "Los extranjeros van a Chiapas no por que tengan un verdadero interés político, sino porque tienen intereses económicos específicos.

"¿Por qué no van a la Sierra Tarahumara? Porque ahí todo es pobreza y aridez, mientras que en el sudeste hay maderas preciosas, uranio, riquezas", agregó el obispo emérito.

LA BIENVENIDA

Una comitiva de indígenas simpatizantes del EZLN recibieron a 24 integrantes de la Comisión Civil Internacional de Observación por los Derechos Humanos que llegó a La Realidad, principal población zapatista. Será mañana cuando se dé la bienvenida formal a los visitantes, con una serie de actividades.

Los pobladores de La Realidad informaron que ingresan a esta zona convoyes militares que se dirigen a San Quintín, población cercana a este reducto zapatista.

Las personas que se encuentran a la entrada de La Realidad y que piden la identificación a quien ingresa, autorizaron la presencia de los reporteros a excepción de los de la empresa Televisión Azteca. Dijeron que hasta que los representantes de este medio no se disculpen públicamente y reparen los daños a la escuela provocados por el aterrisaje de un helicóptero el pasado 13 de febrero, la negativa continuará.

Los daños a este plantel son evidentes; el techo está deteriorado y los pobladores confirman que sí hubo un niño lastimado.

PODRIAN SER EXPULSADOS

Al realizar "actividades no permitidas" a 12 extranjeros se les revisan sus expedientes y podrían ser expulsados de territorio nacional en los próximos días, a la vez se requerirá a un grupo no especificado de "activistas" humanitarios asentados en comunidades indígenas de Chiapas, informó el delegado regional del INM en Chiapas, Luis Hernando Morones.

Aclaró sin embargo, que no existe ninguna campaña en contra de los extranjeros, menos de los observadores, aunque "todo aquel que no se apegue a la Ley General de Población y a la Constitución tendrá que ser sancionado.

En ese sentido dijo que fue detenido el estadounidense Thomas Hansen, sindicado de realizar actividades políticas en comunidades indígenas de Altamirano, cuando su autorización marcaba con precisión que era de turista y con éste son dos los estadounidenses sancionados aplicándoles el artículo 33 Constitucional (el otro fue Robert Edwin Schwitzer) en las últimas 72 horas.

Reiteró que se aplica la ley a quien la viole, pero "no existe una campaña xenofóbica contra los extranjeros, prueba de ello es que el turismo continúa llegando al sudeste mexicano y particularmente a Chiapas en un promedio de 20 mil personas por semana.

Durante 1997, 12 extranjeros fueron expulsados por realizar actividades "no autorizadas", mientras en éste ya van dos y ambos de Estados Unidos, al tiempo que aclaró que en la zona de conflicto existen siete puestos de revisión.

En tanto las visitas a los Aguascalientes zapatistas de los integrantes de la Comisión Civil de

Observadores por los Derechos Humanos continuó, pero también se dieron problemas con autoridades migratorias en los puestos de inspección y verificación del INM en Gabino Vázquez, municipio de Las Margaritas y Ocosingo.

De acuerdo con el vocero de los observadores, Ignacio García, en Gabino Vázquez, los agentes migratorios ahí quitaron sus documentos al italiano Federico Mariani y le otorgaron un citatorio para que en 48 horas se presente a las oficinas de la institución, sin embargo, por intervención de la embajada de su país en México le devolvieron los mismos.

En Ocosingo, camino al campamento zapatista de La Garrucha, los agentes migratorios Jesús Morales Coutiño y Fernando don Juan Ramos, recogieron a la española María Teresa Nirbo Focollosa una forma migratoria de turismo, en virtud a que portaba una más FM3 que le permite realizar sus actividades de observadora, en tanto que su compatriota Xavier Juanpere, fue citado porque también portaba dos formas diferentes para permanecer en el país y de esa manera "viola la Ley General de Población".

Ignacio García, en conferencia de prensa por la noche dijo que estas acciones de las autoridades migratorias "distorcionan el trabajo de la CCODH" y consideró que al parecer se trata de "errores burocráticos cometidos en la ciudad de México durante el procedimiento para la entrega de sus papeles.

Sin embargo, para el oficial del INM, Fernando don Juan Ramos, el portar dos formas migratorias diferentes es violatorio a la ley y "el extranjero no puede portarlas".

Este fue quien decomisó una FTM (turista) a la española Nirbo Focollosa, aunque le dejó la FM3 para que pudiera continuar sus actividades y aclaró que "son varios los extranjeros de esta organización que no se documentaron adecuadamente al ingresar al país".

La visita de los integrantes de la CCODH no ha tenido el éxito esperado, al no contar con una buena organización de sus actividades, toda vez que las visitas a Aguascalientes de Oventic en San Andrés Larrainzar (el más cercano a San Cristóbal) tuvo un atraso de hasta ocho horas y los otros de tres.

En uno de ellos el "Che Guevara" de altamirano, un grupo de 23 observadores fueron recibidos precisamente por un extranjero de origen estadounidense, quien al ser entrevistado por el corresponsal de EXCELSIOR, dijo que el gobierno y el Ejército mexicano son "los culpables de que los indígenas sufran al no poder trabajar por el miedo".

Este en ese lugar ya cuenta con una choza, la cual en la puerta tiene pintada una efigie del Che Guevara y afirma: "la gente no necesita al Ejército federal aquí. La gente tiene miedo, no va a las milpas por eso y la presencia de extranjeros (como yo) es para darles seguridad".

Acepta que carece de documentación que acredite su estancia legal y ser de Estados Unidos, pero niega su nombre. "No es correcto para mí hablar más", señala y gira instrucciones a algunos indígenas que se presentan para atender a los visitantes para que tampoco digan nada.

Ahí el observador, Holst Rosemberg, dice que en su informe que presentarán al concluir su visita incluirán la presencia de extranjeros en la zona del conflicto y "todo lo que veamos, así como lo que nos digan todas las partes implicadas con los que nos entrevistaremos".

En las entradas a los Aguascalientes zapatistas se encuentra una leyenda: "Retén Civil. Se prohíbe el paso del Ejército federal y de provocadores que sólo vienen a molestar, robar y matarnos. Los indígenas sólo queremos libertad y justicia".

El secretario técnico de la Comisión Nacional de Intermediación (Conai), Gonzalo Ituarte Verduzco, reconoció a su vez que si un extranjero llegara a realizar acciones ilegales y de tipo político que solamente corresponde a los mexicanos debe haber un procedimiento legal, pero primero explicarles con precisión lo que marcan las leyes mexicanas.

"La presencia de extranjeros en México para "ayudar a las causas de justicia y democracia siempre ha sido significativa y el hecho de que gente de países democráticos venga para contemplar el proceso que se desarrolla aquí, es un estímulo", refirió.

Dijo que la realidad de los indígenas chiapanecos es dramática y se debe de enfrentar, asumirla e ir a la raíz para la solución definitiva del conflicto. "Si la matanza de Acteal el 22 de diciembre conmovió a toda la humanidad, entonces no tenemos porque espantarnos que vengan a hacer su observación sobre la cuestión de los derechos humanos y la violencia que se registra en las comunidades indígenas".

La Jornada 23 de febrero de 1998

Acusa la misión europea a Paz y Justicia de matar a un testigo chol

Elio Henríquez, corresponsal, San Cristóbal de las Casas, Chis., 22 de febrero

Un indígena chol de la zona norte que ayer se entrevistó con miembros de la Comisión Civil Internacional de Observación por los Derechos Humanos, fue asesinado a balazos, presuntamente por integrantes del grupo Paz y Justicia.

Lo anterior fue informado esta tarde en conferencia de prensa por Ignacio García García e Iván Prado, voceros de dicha comisión, la cual consideró que el asesinato del indígena José Tila López García fue en ``represalia por su participación en el encuentro con los observadores extranjeros". García y Prado explicaron que ayer por la mañana una de sus delegaciones se dirigió al norte de la entidad para reunirse con representantes de distintas comunidades y conocer la situación que se vive en aquella región.

López García, originario de Yosijá y residente en Tzaquil, formaba parte de uno de los grupos con los cuales se entrevistó la misión extranjera. El y sus acompañantes caminaron más de seis horas para entregar los testimonios y denuncias sobre la situación de los derechos humanos en la región, sobre todo en los últimos tres años, en los cuales decenas de indígenas perredistas y priístas han sido asesinados y varios miles se encuentran desplazados de sus comunidades. A su regreso, al medio día, José Tila y sus acompañantes -entre ellos su padre- fueron ``interceptados en el camino que va de Jolnixtié a Emiliano Zapata, por ocho miembros de Paz y Justicia fuertemente armados, quienes efectuaron numerosos disparos, causando un muerto y varios heridos".

La información sobre la ``emboscada" y sus consecuencias fue proporcionada por los sobrevivientes, quienes aseguraron que siete de los agresores provenían de la comunidad de La Libertad y uno de Panxcuc. Una lista con los nombres de los presuntos agresores será entregada por la comisión a la Procuraduría General de la República (PGR).

Los integrantes de la comisión repudiaron el hecho y exigieron a las autoridades correspondientes que se esclarezca, y que los responsables sean castigados. También expresaron su sentido pésame a los familiares del ahora occiso, y ratificaron su ``compromiso de que la verdad prevalezca".

Al mismo tiempo, en la conferencia de prensa ofrecida en esta ciudad, Ignacio García e Iván Prado informaron que una delegación de la comisión observadora saldrá mañana al norte para entrevistarse nuevamente con familiares de la víctima, además de que pretende asistir al sepelio del indígena.

Otra parte de la comisión se entrevistará mañana con el gobernador Roberto Albores Guillén; con el alcalde priísta de esta ciudad, Rolando Villafuerte Aguilar; con el dirigente estatal del Partido Acción Nacional, Raymundo Toledo; con Adolfo Hernández, visitador de la Comisión Nacional de Derechos Humanos (CNDH), así como con funcionarios del Instituto Nacional de Migración. Una representación viajará a la ciudad de Tapachula para conocer la opinión de organizaciones campesinas. La Séptima Región Militar les informó que no podrá recibir a la comisión, debido a la ``ausencia del comandante de la misma, el general José Gómez Salazar, y por problemas de su apretada agenda".

Entrevista con Mary Robinson. Alta Comisionada de la ONU por los DDHH

Hoy, día 3 de agosto de 1998 en la sede de las Naciones Unidas en Ginebra a las 14'30 horas nos hemos entrevistado cinco miembros de la CCIODH con Mary Robinson, Alta Comisionada de la ONU para los DDHH. La delegación de la CCIODH estaba formada por Jean Barth, Erika Hennequin y Anne Plattner de Suiza, quienes habían solicitado la entrevista y Teresa Niubó e Ignacio García García de Catalunya (Estado español). La entrevista duró 50 minutos en los que le presentamos el informe de la Comisión con las conclusiones y recomendaciones, las razones que le dieron vida, la composición de sus miembros y el trabajo realizado hasta el momento. Respondimos a las preguntas y dudas que nos hizo Mary Robinson.

Erika Hennequin (vicepresidenta de los verdes de Suiza), recién llegada de Chiapas, le informo sobre la gravedad de los últimos acontecimientos, empezando por los sucesos del Bosque en los que la intervención del ejército y seguridad pública en el desmantelamiento del municipio autónomo de San Juan de la Libertad, provocaron la muerte de ocho campesinos el pasado 10 de junio, la dramática situación de la población civil, en especial de las mujeres y los refugiados por causa de la guerra. Le sugerimos la necesidad de que la ONU realice un informe sobre la situación de los DDHH en la zona de conflicto, mediante un relator y nos sumamos a la petición de que realice personalmente un viaje a Chiapas que incluya la visita a los campamentos de refugiados y a los presos políticos en la cárcel de Cerro Hueco.

Presentamos como situaciones de urgencia la de los 20.000 refugiados por causa de la violencia militar y paramilitar, la necesidad de mantener la presencia de observadores nacionales e internacionales como garantía de la observación y vigilancia de los DDHH así como la denuncia de las normas del gobierno mexicano que regulan la presencia de estos.

También le entregamos el manifiesto de constitución con los objetivos y las demandas de la organización de observadores internacionales expulsados de México "Paz sin Fronteras" y la lista de los 368 deportados, de los cuales 165 lo han sido en el presente año.

Mary Robinson nos pidió que la mantuviéramos informada regularmente, dejando abierto un canal directo entre la Comisión y el organismo que representa. La entrevista fue considerada muy cordial y positiva por ambas partes.

Os enviamos la copia de la carta entregada en mano a la Sra. Mary Robinson por la delegación de la Comisión.

Sra. Mary Robinson.

Una de las grandes dificultades para entender el conflicto de Chiapas es la complejidad del mismo. El resultado de nuestro informe es un intento de abarcarlo en toda su extensión y complejidad para presentarles a la sociedad civil y a las instituciones un material de primera mano que les permita tener una opinión para actuar cada cual conforme a sus competencias y responsabilidades. La impunidad y la violación constante de los derechos humanos de la población así como las trabas puestas a la observación y vigilancia de éstos tanto a los observadores nacionales e internacionales, por parte del gobierno, suponen la voluntad de eliminar testigos y testimonios que los hagan públicos y visibles.

Entendemos que en Chiapas aún es posible parar la guerra por la acción de la sociedad civil nacional e internacional, es una oportunidad de la que aún disponemos antes de que la situación llegue a deteriorarse tanto que haga imposible una intervención preventiva. La voluntad y los medios para conseguir una paz justa y digna es la voluntad que nos anima.

Pero no pecamos de exageración si afirmamos que la situación actual es peor que la que observamos en febrero de 1998. Puede consultar infinidad de informes con datos sobre la actividad de los grupos paramilitares, sobre la intervención de las fuerzas de seguridad en operativos sobre la población. La lentitud de la justicia para clarificar los hechos de Acteal y la rapidez con que interviene, con todo lujo de irregularidades incluso denunciadas por la propia CNDH, sobre las comunidades en resistencia.

El panorama actual es más grave. Las comunidades soportan una hambruna en todas las zonas del conflicto provocada por la suma de la sequía, los incendios y la presión de la militarización que impide desarrollar con normalidad sus actividades cotidianas. La existencia de casi 20.000 refugiados por causa de la violencia en una situación que atenta contra sus mínimos derechos básicos. El miedo y la angustia de los indígenas, sobre todo entre las mujeres y la población infantil, etc....

El gobierno mexicano ha conseguido un consenso entre los gobiernos y las instituciones internacionales mediante el cual se le avala como cumplidor de los derechos humanos mientras la sociedad civil le pone en entredicho.

La presencia masiva de observadores nacionales e internacionales es una prueba de ello. Las expulsiones de éstos así como las nuevas normas del gobierno mexicano para conseguir un visado como observador, son un intento de evitar la presencia de testigos incómodos en Chiapas.

A pesar de este panorama es evidente que seguirá manteniéndose la presencia de observadores. Le entregamos una lista de la gente expulsada durante 1998 así como el amnistiado de la organización " Paz sin Fronteras ", creada por los propios expulsados para denunciar estas arbitrariedades así como presentar recursos y defender el espacio abierto para la sociedad civil.

Queremos expresarle aquellos sentimientos que no salen en los informes pero que están vivos en las personas que aspiramos a defender la humanidad por encima de otros intereses. Queremos manifestarle nuestro compromiso de hacerle llegar regularmente informes en los que se manifestará, no tanto nuestra opinión , sino la voz de los actores del conflicto, con especial interés en la voz de los que padecen las consecuencias.

Le queremos expresar la satisfacción que nos produjo sus declaraciones sobre el conflicto por lo que tuvieron de justas. Sabemos de la esperanza de las comunidades en cualquier gesto que les defienda frente a la impunidad y sabemos de la especial sensibilidad del gobierno mexicano frente a cualquier acción o declaración de " peso " sobre el conflicto.

Nos sumamos a todas las invitaciones que ha recibido para visitar la zona de conflicto, insistiendo en que así podrá hacerse una opinión propia y si lo hace, no desaproveche la oportunidad de visitar los campamentos de desplazados así como la cárcel de Cerro Hueco ya que son, quizás, los dos símbolos más claros de la violación constante de los derechos de la población así como también de la resistencia y de la voluntad de la solución del conflicto por parte de la población indígena.

Como Comisión continuaremos presentando nuestros informes a todas las instancias y organismos que nos quieran escuchar (Parlamento Europeo, Parlamento Centroamericano, etc...), como una aportación más, entre otras, que ayuden a terminar con la impunidad y abran caminos que permitan una solución justa y digna.

En Ginebra a 3 de agosto de 1998.

Por la CCIODH

ANNEXOS 5

PROJECTES

Fotografies

Memoria narrativa del projecte 1000 – Periode Octubre 2003-
Octubre 2004

*“Proyecto de Capacitación en Organización y Autogestión para las
Comunidades Indígenas de la Zona Norte de Chiapas, México”*

Informe de seguiment i justificació de despeses del projecte de
suport al sistema de salut autònom zapatista de la zona nord de
chiapas, mèxic. Any 2006.

Construcció d'uns banys públics a San Andrés Sacamch'en de los Pobres

Escola primaria zapatista dins el projecte “Semillita del Sol”

Construcció casa Junta de Buen Gobierno “Nueva Semilla que va a producir”

Inauguració Bodega Cooperativa, MAREZ el Trabajo, León Brindis

Millora d'infraestructures al Aguascalientes, la cooperativa de dones.

Inauguració escola Belisario Domínguez, MAREZ el Trabajo

Escola de León Brindis, MAREZ el Trabajo

Inauguració escola Nuevo Progreso, MAREZ Vicente Guerrero

Tallers per a la posada en marxa de l'emissora de ràdio autònoma.

Construcció de la cabina per l'emissora de ràdio autònoma.

Comencen les emissions de la ràdio autònoma “La voz de la montaña”.

Tallers de formació en comptabilitat, dins el projecte d'autogestió.

Tallers de formació en comptabilitat, dins el projecte d'autogestió

Escola construïda a la Zona Nord, l'any 2006.

Clínica de San Marcos, MAREZ la Dignidad, a la que se li ha donat suport per a la seva millora.

Casa de salud del Sistema de Salut Autònom Zapatista, de la comunitat de Majastic, MAREZ Rubén Jaramillo

Construcció de la Clínica Regional del MAREZ el Trabajo, anomenada Ixchel.

MEMORIA NARRATIVA del PROYECTO 1000 - Període Octubre 2003-Octubre 2004

"Proyecto de Capacitación en Organización y Autogestión para las Comunidades Indígenas de la Zona Norte de Chiapas, México"

En la següent memòria passem a narrar el que han sigut les tasques desenvolupades per el personal expatriat conjuntament amb les autoritats dels Municipis Autònoms Rebels Zapatistes i la Junta de Bon Govern de la Zona Nord de l'estat de Chiapas, durant el període d'octubre de 2003 al octubre de 2004.

L'agost de 2003 els zapatistes inauguraven una nova figura de govern autònom, per a portar més enllà els acords de San Andrés i aconseguir que el desenvolupament de les comunitats índigenes zapatistes fos igualitari i equilibrat. És per això que es van introduir modificacions al projecte original, on només es treballava amb el Consell d'un Municipi Autònom, "el Trabajo", per a passar a treballar amb 10 Municipis Autònoms, a petició de la *Junta de Buen Gobierno "Nueva semilla que va a producir"*. Aquests Municipis Autònoms, sis d'ells declarats com són, a part del ja mencionat: *Benito Juárez, Akabalná, Francisco Villa, Vicente Guerrero, La Paz* i 4 encara no declarats com són: *La Dignidad, Rubén Jaramillo, La Lucha i Tij Colemjá*. (En l'actualitat algun d'aquests noms han canviat, però els municipis continuen en procés de formació)

Tots aquests Municipis, les seves autoritats directament i la població en general indirectament, s'han beneficiat del projecte, però per qüestions inherents a la Guerra de Baixa Intensitat, o com nosaltres preferim anomenar, Guerra de Desgast Integral, no s'ha implementat d'igual manera a tot arreu i les tasques i objectius del projecte s'han anat adaptant a les necessitats. Les condicions polítiques i territorials fan que els desplaçaments i les reunions fora del Caracol V (antic Aguascalientes) no sempre siguin possibles, i per això s'ha centralitzat bastant la feina al Caracol. El personal expatriat i la Junta de Buen Gobierno hi viuen i hi treballen, i es on s'han desenvolupat la majoria de les tasques.

Passem a detallar quines han sigut les tasques:

- ☆ **Capacitació de les autoritats i els auxiliars dels Consejos Municipales Autónomos dels 10 Municipis anomenats.** Aquesta capacitació es va centrar en uns tallers que es van donar del 14 al 16 de novembre de 2003, amb la participació d'uns i unes 120 autoritats i els seus auxiliars. Els tallers havien de durar deu dies, però per qüestions climatològiques i de la pròpia organització interna del EZLN es van haver de suspendre. Els tallers es van reprendre al gener, sent la seva durada de 14 dies, del dia 14 al dia 28. Les temàtiques varen ser: Secretaria, Elaboració de Projectes i Comptabilitat bàsica. En aquests tallers es va repartir material d'oficina i pedagògic, per a que els Municipis

poguessin treballar després en el seus pobles. Incloem els informes que es van realitzar després dels tallers i el de la trobada prèvia per a organitzar la feina. Com podreu veure, hi hagueren algunes modificacions dels acords presos en la primera trobada: Es van afegir Municipis a la capacitat i l'Àrea d'informació i comunicació es va eliminar a decisió conjunta del personal expatriat de La Garriga Societat Civil i dels Municipis Autònoms.

ENCUENTRO DE AUTORIDADES, ZONA NORTE, CHIAPAS ROBERTO BARRIOS, 30 DE SEPTIEMBRE Y 1 DE OCTUBRE DE 2003 INFORME DE TRABAJO

Día 29 de Septiembre

Día previsto para la llegada de las autoridades de los Consejos Autónomos de los Municipios de La Paz, Benito Juárez, Francisco Villa, Vicente Guerrero y Trabajo.

Casi todos los participantes del encuentro llegaron durante el día, pero no se pudo empezar el trabajo ese mismo día, ya que algunos llegaron en la tarde. Se acordó reunirse el día siguiente, 30 de septiembre, a las 7 de la mañana en la nueva escuela del Caracol.

Día 30 de Septiembre

A las 7:15 de la mañana se da inicio al encuentro. Todos los participantes llegaron a tiempo, incluso los que llegaron el mismo día llegaron pronto, y por lo tanto estaban representados todos los Municipios participantes.

Se decidió el siguiente horario para el trabajo de los dos días:

Día 30 de septiembre

7:00 Reunión en el salón de la escuela, presentación de los participantes
9:00 Desayuno
10:00 Presentación de la propuesta de capacitación
12:00 Pozol
12:30 Reunión
14:00 Comida y baño
16:00 Reunión

Día 1 de Octubre

7:00 Presentación de la propuesta definitiva
9:00 Desayuno
10:00 Elaboración del calendario de actividades

.....
.....
Durante el resto del día se llevó el trabajo con el horario ya decidido. Se nombraron dos coordinadores para ver que se cumplieran los acuerdos de horarios, turnos de comida y otras cosas.

En la presentación de los representantes, que se llevó hasta la hora del desayuno y la reunión de 10 a 12, se presentaron los cinco Municipios, intervinieron todos los participantes del encuentro, presentando a su Municipio y los trabajos de cada área. Lo que se informó fue lo siguiente:

Municipio Autónomo La Paz

El Municipio cuenta con 26 comunidades con bases de apoyo. No hay una cabecera municipal definida, aunque se utiliza a veces como centro la comunidad de Esperanza Morrison. Se lleva cuatro horas llegar a Palenque.

Por área de trabajo:

Educación

De las 26 comunidades con bases de apoyo, en 24 está funcionando la educación autónoma, y en 4 no. El Municipio cuenta con 30 promotores, y 27 están en capacitación en Joljá. Hay intentos para subvencionar a los promotores con los trabajos colectivos.

Salud

Hay 22 comunidades con promotores y 4 sin promotor. No todos los promotores tienen capacitación, ya que muchos están recién nombrados. No hay ninguna Casa de Salud en el Municipio, se necesita capacitación y equipamiento.

Agronomía

Hay un responsable nombrado para agroecología y otro para reforma agraria, los dos son nuevos y todavía no conocen muy bien el trabajo. Hay comunidades que no han avanzado en esa área.

Registro Civil

Hay 430 actas de registro, con defunciones, matrimonios...

Justicia

Controla los problemas que hay en el Municipio.

Prensa y propaganda

El cargo está recién nombrado, y todavía no sabe muy bien en qué consiste su trabajo.

Derechos humanos

El responsable está nombrado como promotor de derechos humanos, pero no tiene capacitación. Se encarga de elaborar las denuncias.

Tiendas cooperativas

Se dirigen unas 10 tiendas, hay avances en ese trabajo.

Panadería

Es un área que lleva el grupo de mujeres, que trabajan en 26 comunidades, en algunas hay horno y en otras no.

Trabajos Colectivos

Todas las comunidades participan en los trabajos colectivos. Lo que más se trabaja es maíz, frijol, platanal, y en algunas comunidades camote y yuca.

Proyectos

Es un área dedicada al trabajo de las mujeres, con proyectos de panadería, pollo... Hay 24 comunidades participando.

Municipio Autónomo Benito Juárez

En el Municipio hay 47 comunidades con bases de apoyo. La cabecera municipal es Miguel Hidalgo, y se lleva 5 horas llegar a Palenque.

Por área de trabajo:

Justicia

Hay un responsable y una secretaria. Se elaboran memorias, pero no levantan actas.

Reforma agraria

Se controla la tenencia de tierras de las 47 comunidades.

Educación

Hay un responsable y un secretario, pero está recién nombrado. Actualmente hay 12 comunidades con educación autónoma, con 325 alumnos. Se están formando en Joljá 50 nuevos promotores, con lo que se trabajará en 27 comunidades.

Salud

El responsable y el suplente son nuevos en el cargo. Hay 10 comunidades con Casa de Salud, donde se venden medicinas, y hay algo de material. También hay 2 clínicas en la región.

Agroecología

Se trabaja en bioinsecticidas y abono orgánico.

Tiendas cooperativas

Hay 6 cooperativas en el Municipio.

Panadería

Se trabaja con las mujeres en 6 comunidades.

Trabajos colectivos

Hay responsable y secretario. Se trabaja café, maíz, frijol, cítricos y plátanos. Trabajan conjuntamente con el Municipio La Paz.

Proyectos de la mujer

Se ha nombrado responsable, pero todavía no se empezó el trabajo.

Prensa y propaganda

De momento el trabajo es de repartir boletines, pero todavía no se ha empezado.

Derechos humanos

Hay dos promotores, con tres años de antigüedad.

Finanzas

Controla la cooperación para cuando hay salidas.

Municipio Autónomo Francisco Villa

Hay 26 comunidades más 2 nuevas, un total de 28 comunidades con bases de apoyo. No hay cabecera municipal.

Registro Civil

Se tienen registrados 1230 niños y 134 matrimonios.

Agroecología

Se recibieron 4 talleres de capacitación.

Justicia

Se pide capacitación para llevar cuentas, poner multas...

Educación

Actualmente hay 8 promotores que trabajan en 8 comunidades, con 90 alumnos. Hay 40 nuevos promotores en formación, con los que se atenderá a 390 alumnos.

Salud

Hay 9 promotores, con 2 cursos de formación, que atienden en 5 comunidades. La atención es de herbolarios.

Derechos humanos

Hay un promotor formado en la Red de Defensores.

Grupo de mujeres

Se encarga de las tiendas en las comunidades y cría de animales.

Municipio Autónomo Vicente Guerrero

Hay 36 comunidades con bases de apoyo, no hay una cabecera municipal definida, aunque la comunidad de América funciona a veces como centro.

Por área de trabajo:

Educación

Con los promotores que se están formando se cubrirán todas las comunidades del Municipio.

Transporte

Administra 3 camionetas regionales. Se encarga de ver cómo trabajan, administra los fondos de las camionetas, que se usan para las salidas.

Derechos humanos

Hay dos promotores, uno con un taller de capacitación y otro recién nombrado.

Grupo de mujeres

Se trabajan distintos proyectos, como la panadería, cría de pollo, puerco, ganadería. También se trabajan 10 o más tiendas comunitarias.

Registro Civil

Se nombró al responsable recientemente, todavía no se actualizó el registro, aunque se tiene constancia de 544 niños.

Salud

Hay 28 promotores, de la primera y segunda generación. En el Municipio hay 11 casas de salud.

Cooperativas

Hay 25 tiendas administradas por los hombres, y una bodega regional para surtir.

Agroecología

Se trabaja en abono orgánico, y en ver cómo hacer para no quemar las milpas.

Municipio Autónomo del Trabajo

En el Municipio hay 27 comunidades con bases de apoyo. La cabecera municipal es Roberto Barrios, donde hay el Caracol de la Zona Norte. El tiempo a Palenque es de una hora.

Por área de trabajo:

Secretario

Hace los informes de las reuniones.

Educación

Hay 19 comunidades donde funciona la educación autónoma, con 45 promotores. Se atiende a 525 niños, con 169 padres de familia. Hay más promotores en el curso de formación de Roberto Barrios, con lo que se atenderá a 45 alumnos más.

Salud

Hay un responsable y un multiplicador. Hay 20 promotores capacitados y 15 nuevos que se empezarán a capacitar en Octubre. En el Municipio hay 12 Casas de Salud y una clínica regional.

Agronomía

Se encarga de la agroecología y de la reforma agraria. En el Municipio hay un Centro demostrativo de agroecología para la formación de promotores. Los 8 promotores que se formaron desde un principio se encargan de los trabajos y la coordinación de los 29 nuevos promotores. También hay 4 que funcionan como multiplicadores. Se trabaja la agroecología en 15 comunidades.

Registro Civil

Hay registrados 804 niños, pero no se actualizó con los que se salieron.

Justicia

Hay un responsable y un suplente, se nombraron recientemente y todavía no empezaron a trabajar.

Cooperativas

Hay 17 comunidades en el Municipio con tiendas cooperativas, se reúnen cada 2 meses para ver el avance de los trabajos.

Bodega

Se nombraron 3 responsables para administrar la bodega regional, que empezará a funcionar pronto. Se necesita la capacitación para llevar el trabajo.

Grupo de mujeres

El área se lleva con tres representantes. Hay 10 comunidades trabajando con proyectos de pollo, gallina, puerco, borrego, pan, tiendas y artesanías.

Finanzas

Administra la cuenta bancaria y los proyectos del Municipio.

Derechos humanos

Hay un promotor como responsable, formado por la Red de Defensores, elabora las denuncias.

.....

.....

Después del receso, se retomó el trabajo. El siguiente punto fue discutir cuáles eran las necesidades de capacitación que cada área de trabajo o Municipio veía como necesidad. Lo que se platicó fue lo siguiente:

Municipio Autónomo La Paz

La capacitación es una prioridad para todos los miembros del Consejo, y también la construcción y equipamiento de una oficina para poder trabajar, y guardar materiales, documentos...

Las áreas más necesitadas son la organización de los medios de producción, los trabajos colectivos, principalmente los que tienen que ver con la agroecología y las tiendas cooperativas. También se necesita capacitación para las áreas de proyectos, panadería, información, contabilidad. Las tiendas necesitan sacar sus cuentas. También es importante saber redactar cartas y documentos.

Municipio Autónomo Benito Juárez

Se necesita capacitación para poder elaborar y manejar los proyectos propios del Municipio. Para eso es importante la contabilidad, y saber elaborar una solicitud de proyecto. También se necesita capacitación para el área de información y prensa, ya que no se conoce muy bien cuál es el trabajo que hay que realizar.

Una demanda del Consejo para todas las áreas es disponer de equipo de oficina para trabajar. Por ejemplo, los que trabajan en Derechos Humanos y finanzas necesitan un espacio.

También para la salud se requiere equipo y sobretodo cursos de capacitación, talleres. En agroecología también se pide capacitación

El responsable del registro civil también dijo que es importante para su trabajo poder tener una oficina permanente, y máquina para poder escribir.

Se necesita capacitación para saber en qué consiste cada una de las áreas de trabajo, cuales son las funciones.

En el área de trabajos colectivos, hay que saber cómo hacer solicitudes para poder trabajar, y cómo comercializar los productos, sobretodo el café.

Los responsables de comisión agraria dijeron que necesitan saber más de las leyes de las tierras, cómo defender sus intereses.

Municipio Autónomo Francisco Villa

Hay que capacitar sobretodo a los compañeros que van a trabajar en el Consejo. El encargado de Justicia pidió talleres para conocer las leyes. También pidieron capacitación en las áreas de salud, educación, defensores, mujeres y trabajos colectivos.

Es necesario también tener una oficina para el Consejo, con equipamiento para trabajar, como máquina de escribir, computadoras. Para el registro civil, se requiere capacitación para elaborar documentos, y materiales.

Municipio Autónomo Vicente Guerrero

Lo más importante es poder elaborar proyectos para el desarrollo del Municipio, para eso se necesita capacitación. También saber redactar cartas para relacionarse directamente. Las áreas que más necesitan capacitación son el registro civil, educación, agroecología, comercialización...

También es importante la contabilidad, hacer cuentas, balances... sobretodo para la bodega de abarrotes y las tiendas cooperativas.

Municipio Autónomo del Trabajo

En este Municipio ya hay trabajos de capacitación avanzados, tienen personal preparado para administrar cada proyecto. Falta más capacitación para la elaboración de proyectos.

También es importante la contabilidad, para administrar la bodega, las tiendas cooperativas, panaderías, proyectos de pollo.

Para la capacitación es importante que haya práctica des del inicio, que se puedan llevar proyectos des del principio. Los proyectos deben ser grandes, por cada área de trabajo, para poder avanzar en la autonomía.

Luego que los Municipios expusieron sus demandas, se discutió con los demás. Lo más importante que se platicó fue el problema de las cooperativas, necesitan capacitación para ver dónde hay que comprar, cómo controlar los precios para que no sean tan elevados.

También la necesidad de saber redactar informes, cartas, todo tipo de documentos escritos.

En salud, se necesita capacitación para saber cómo llevar el control, tener información de la gente, las enfermedades, los embarazos.

.....
.....
Terminada la discusión sobre las necesidades de capacitación, se presentó la propuesta que se pensó para la capacitación y los tiempos. El documento de la propuesta fue el que se entregó antes del encuentro a la Junta. La propuesta consiste básicamente en la realización de cuatro talleres, con los siguientes temas:

- Secretaría
- Contabilidad
- Información y comunicación
- Proyectos

Se proponen cuatro talleres separados, de cuatro días de duración, y un encuentro final de dos días.

Día 1 de Octubre

A las 7:30 de la mañana se da inicio al encuentro, en el salón de la nueva escuela del Caracol. El primer punto de discusión es el calendario para los talleres. Los Municipios de Benito Juárez y La Paz propusieron que la mitad de los talleres se hagan en sus Municipios, porque están muy alejados, y es mucho el gasto para transporte. Se podría dar un taller en Benito Juárez y otro en La Paz. Los demás aceptan la propuesta, pero se decide consultar con el CCRI para ver si hay permiso, o cómo ven la propuesta.

Mientras se esperó la respuesta, se pasó al siguiente punto, que era platicar cómo se veía la necesidad de poner una oficina en cada Municipio.

Las opiniones de los Municipios fueron las siguientes:

El Municipio Vicente Guerrero dijeron que querían resolver esa necesidad urgentemente, y que lo iban a platicar con los demás compas de su Municipio, una posibilidad sería en la comunidad de Vistahermosa.

El Municipio Francisco Villa dijo que en su Municipio las comunidades ya cooperaron para tener la oficina, aunque no saben como conseguir los recursos necesarios. El lugar que se eligió es San Marcos, pero tiene el problema que no hay electricidad.

El Municipio La Paz dijo que ya tienen local en Esperanza Morrison, que tienen muchas ganas de hacer el trabajo, pero que no hay recursos.

El Municipio del Trabajo dijo que tienen el espacio del Caracol, van a ver donde se pueden ubicar para trabajar.

El Municipio de Benito Juárez dijo que ya tienen un local provisional en la comunidad de Colonia Hidalgo.

Para poder conseguir un poco de recursos para organizar la oficina para los Municipios, se dio la idea de contactar con los pueblos que están hermanados, para ver si puede haber algo de colaboración por ese lado. Se preguntó entonces por los Municipios que están hermanados. Las respuestas fueron las siguientes:

El Municipio Francisco Villa no tiene hermanamiento.

El Municipio La Paz se hermanará en octubre con un municipio italiano. La representante del municipio italiano se llama Loredana.

El Municipio Benito Juárez también se hermanará en octubre con otro municipio italiano, las representantes que llegaron se llaman Mónica y Regusa.

El Municipio del Trabajo está hermanado con el Municipio catalán de La Garriga.

El Municipio de Vicente Guerrero está hermanado con el municipio italiano de San Piero da Sieve, la representante es Alesia.

Después del desayuno se discutió cuáles podrían ser los materiales necesarios para trabajar en una oficina. El equipamiento que se vio necesario quedó así:

- Muebles
- Grapadora
- Papel
- Archivos

- Libros de registro
- Sellos

Esta parte del material es el más básico, y los Municipios se comprometieron a conseguirlo por su cuenta.

- Máquina de escribir
- Calculadora
- Pizarrón

Esta parte del material se considera básico, pero los Municipios no pueden conseguirlo. La Garriga Societat Civil se comprometió a incluir los gastos en el proyecto de capacitación, para que se pudieran conseguir de manera urgente.

Otra parte del material que no se vio urgente, pero si necesario, es

- Diccionarios
- Fotocopiadora
- Computadora

La Garriga Societat Civil también se comprometió a encontrar fondos para eso. El principal problema será que en algunas comunidades donde vaya a haber oficina no hay luz para los aparatos eléctricos.

.....
.....

Se hizo un receso para esperar la respuesta del CCRI para los talleres. Ya después, la propuesta que llevaron los representantes del CCRI fue hacer los cuatro talleres de una vez, por un periodo de 20 días, llegando el 12 de octubre.

Se discutió esa propuesta, y se vio que no conviene mucho porque no da tiempo a practicar los conocimientos que se dan en los talleres. También va a ser muy cansado trabajar tantos días. Además, está la fiesta del 1 de Noviembre, que se celebra en todas las comunidades.

Se elaboró otra propuesta, que consistió en dar dos talleres de diez días en dos meses distintos. El primer taller se propuso para el 12 de noviembre, ya que para el 12 de octubre es muy pronto para preparar todos los materiales para el taller.

Los Municipios de Benito Juárez y La Paz propusieron que se hiciera un taller en el Caracol y otro en sus Municipios. Los demás Municipios estuvieron de acuerdo, pero no hubo permiso, ya que se dijo que todos los talleres deben realizarse en el Caracol, porque es el centro.

Así pues se aceptó por unanimidad la segunda propuesta. Por lo tanto se fijó la llegada al Caracol de Roberto Barrios para el 12 de Noviembre, y la salida el 23. Los talleres que se darán son Secretaría y Contabilidad.

Para el segundo taller, con los temas de Información y Comunicación, y Proyectos, se propuso que fuera en enero, pero sin fecha todavía.

.....

Conclusiones

De este encuentro hay que destacar que todo se desarrolló según lo propuesto en un inicio. No hubo problemas de coordinación, se respetaron los horarios. Todos los Consejos de los Municipios estuvieron representados.

Hubo buen ánimo, y muchas ganas de trabajar y de llegar a acuerdos. El acuerdo que se tomó para los talleres de capacitación fue aprobado por todos los que se reunieron. Los Municipios que están más retirados también estuvieron de acuerdo con el plan de trabajo.

Los cuatro temas que se propusieron en la primera propuesta se aceptaron sin modificaciones, por lo tanto así se va a respetar, según el documento que ya se entregó a la Junta.

Es importante señalar que un punto de acuerdo fue la necesidad de disponer de un espacio para oficina, con el equipamiento necesario para cada Municipio.

La Garriga Societat Civil, a 15 de octubre de 2003

Roberto Barrios, Municipio Autónomo del Trabajo
A 20 de noviembre de 2003

TALLER DE CAPACITACIÓN EN SECRETARÍA Y CONTABILIDAD ZONA NORTE, CHIAPAS INFORME DE TRABAJO, DEL 12 AL 19 DE NOVIEMBRE DE 2003

A la Junta de Buen Gobierno "Nueva semilla que va a producir":

Les mandamos el siguiente informe de trabajo del taller de secretaría y contabilidad que tuvo lugar en el Caracol "Que habla para todos". Este taller se acordó en el encuentro de autoridades de la Zona Norte que tuvo lugar en los días del 30 de septiembre y 1 de octubre del presente año. En ese encuentro se acordó llevar a cabo dos talleres de capacitación para responsables regionales, el primero se acordó para las fechas del 12 al 23 de noviembre pasados. Estas fechas se eligieron porque coincidía con los diez días de descanso del curso de Promotores de Educación de la Cuarta Generación. Los Municipios que iban a asistir eran cinco, *Benito Juárez, La Paz, Francisco Villa, Trabajo y Vicente Guerrero*. Se acordó que los temas que se iban a tratar serían secretaría y contabilidad, dejando para el mes de enero, sin fecha concreta, los temas de proyectos y comunicación.

Se acordó que la organización de la cocina y la alimentación sería responsabilidad de los municipios participantes, como consta en el informe del encuentro entregado a la Junta con fecha 15 de octubre.

Para este primer taller se consiguieron materiales para los cinco municipios participantes, la lista de materiales se entregó a la Junta con fecha 29 de octubre.

Antes del inicio del taller se solicitó la incorporación de la compañera Izaskun Mielgo (carta del 8 de noviembre de 2003) para apoyar la capacitación, ya que se esperaba una participación de unas cincuenta personas, misma que se autorizó por la Junta. Se informó que la compañera iba a llegar con unos días de retraso, ya que estaba por llegar a México. Con esto se contaba con un equipo de tres personas para atender a unos cincuenta participantes.

Se preguntó antes del inicio del taller si se iba a interrumpir el taller por la fecha del 17 de noviembre, con la celebración del 20 aniversario de la fundación del EZLN, a lo que se respondió que no, ya que se iba a celebrar en cada comunidad. También se informó de los

posibles problemas que podía haber ya que el Curso de Promotores de Educación se iba a retomar el domingo 16 de noviembre, y no el 22 como se había previsto.

12 de noviembre de 2003

Era el día previsto para la llegada de los participantes. Llegaron todos sin contratiempos durante el transcurso de día. Nos citamos con todos para el día siguiente a las 7 de la mañana en la escuela del Caracol.

13 de noviembre de 2003

A las 7 de la mañana se avisó a los compañeros que la reunión iba a ser en el comedor, ya que había muchos participantes y la escuela del Caracol todavía no cuenta con mesas ni sillas. A las 7:30 se empezó la reunión.

Se presentaron los participantes por Municipio, con este resultado:

Municipio Autónomo Benito Juárez: 20 participantes
Municipio Autónomo La Paz: 24 participantes
Municipio Autónomo Vicente Guerrero: 22 participantes
Municipio Autónomo Akabalná: 4 participantes
Municipio Autónomo Francisco Villa: 19 participantes
Municipio Autónomo La Dignidad: 9 participantes
Municipio Autónomo del Trabajo: 9 participantes
Municipio Autónomo Rubén Jaramillo: 5 participantes
Municipio Autónomo Tij Colemjá: 4 participantes
Municipio Autónomo La Lucha: 6 participantes

Por lo tanto se presentaron 10 municipios con un total de 122 participantes, y algunos anunciaron que en los próximos días se unirían más compañeros. Esto supuso un primer problema, ya que no se habían preparado materiales para 10 municipios. Se pasó a la entrega de los materiales para el curso a los Municipio que estaban programados, y se acordó que se conseguirían más materiales para los municipios que no estaban anunciados, para poder trabajar en grupos más pequeños. En especial era urgente conseguir más máquinas de escribir y materiales para el curso de contabilidad. También se repartieron 50 folletos con algunas explicaciones teóricas y ejemplos de las actividades a realizar en el área de secretaría.

Se habló también del inconveniente que a partir del domingo 16 de noviembre iban a llegar los Promotores de Educación, por lo que habría que compartir los espacios del Caracol. Se propuso ocupar la escuela del Caracol, que no estaba siendo utilizada por los Promotores, y organizar turnos de cocina con los formadores de los Promotores para compartir espacios.

Se acordó el siguiente horario de trabajo:

7:00- 9:00 Reunión
9:00-10:00 Desayuno
10:00-12:00 Trabajo
12:00-12:30 Pozol
12:30-14:00 Trabajo
14:00-16:00 Comida y baño
16:00-18:00 Trabajo

Se acordó que se ocuparía como lugar de reunión el comedor hasta la llegada de los Promotores de Educación.

Después se formaron 5 grupos, para trabajar con los 5 paquetes de material disponible. Los grupos quedaron de la siguiente manera (se tuvo en cuenta en la medida de lo posible que los grupos compartieran lengua):

Grupo A: Benito Juárez

Grupo B: Francisco Villa y La Lucha

Grupo C: Trabajo, Rubén Jaramillo, La Dignidad y Tij Coemjá

Grupo D: La Paz

Grupo E: Vicente Guerrero

Se nombraron uno o dos coordinadores por Municipio, y a su vez, cada grupo se dividió en dos para las actividades en equipo.

Se pasó al inicio del taller. Se explicó cuales iban a ser los temas a tratar en este taller, para los que no asistieron al encuentro anterior, y se dio inicio al taller de Secretaría. Durante la mañana se desarrolló el curso sin inconvenientes, no hubo grandes problemas por la falta de materiales ni con el gran número de participantes.

A las 14:00 se pasó a la hora de baño y comida, y pedimos una reunión con la Junta para tratar los puntos imprevistos que habían salido. Se plantearon a la Junta los tres puntos siguientes:

- Problema de la coincidencia con el curso de Promotores: Se propuso utilizar la madera que había en la obra de construcción de la Casa de la Junta de Buen Gobierno para la construcción de mesas y bancas para la escuela del Caracol. Para eso había que de desarmar el cajón de madera que aguantaba la losa, que ya estaba seca. La Junta autorizó ese trabajo, que iban a ver el momento de ese trabajo.

- Problema de la cantidad de participantes: Se pidió autorización para que llegara otra compañera a apoyar el equipo, se propuso a la compañera Izaro Gorostidi, que estaba llegando a México con la otra compañera que estábamos esperando. La Junta dio autorización para eso.

- Problema de los materiales: Se pidió autorización a la Junta para disponer de 10,000 pesos del fondo previsto para la capacitación para tratar de conseguir en Palenque los materiales más urgentes. También se autorizó.

Por la tarde se continuaron los talleres, sin ningún problema.

Terminando los talleres, pedimos una nueva reunión con la Junta, para proponer una salida al día siguiente para conseguir los materiales necesarios. Se explicó que a media mañana podían quedar los participantes con trabajo en equipo para realizar hasta la hora de la comida, y que terminando la comida se podía aprovechar para hacer el trabajo de construcción de mesas y bancas en la escuela. Con esto nosotros teníamos tiempo de ir a Palenque, cambiar el cheque en el banco y comprar los materiales. También para mandar el aviso a la compañera Izaro para que llegara al Caracol. Se aprobó este plan, y se nos entregó un documento sellado para pedir al responsable de la cuenta bancaria un cheque por valor de 10,000 pesos.

14 de noviembre

A las 7 de la mañana nos reunimos todos en el comedor para continuar el taller. A las 9 se llegó al desayuno, y se les comunicó a los participantes el acuerdo tomado con la Junta, y se decidió que se iba a terminar la tarea pendiente y después ver la construcción de mesas y bancas.

A esa hora salimos a Palenque. Pasamos por Santa Cruz para pedir el cheque, y saliendo de la comunidad la camioneta no arrancó, por lo que tuvimos que buscar otro transporte para llegar a Palenque y regresar con los materiales, con lo que se perdieron algunas horas de tiempo.

A las 5:30 de la tarde llegamos de nuevo al Caracol con los materiales, y se reunió a los coordinadores de cada Municipio en el comedor para la entrega, y para ver cómo había ido el trabajo. Se pidió disculpas por el retraso que habíamos tenido, ya que esperábamos estar de vuelta a las 16:00.

En esa reunión se nos informó que la Junta había dado la orden de no sacar la madera de la construcción, y que nos estaban esperando para una reunión con la Junta.

A las 6:30 de la tarde nos reunimos nuevamente con la Junta para entregar una lista de los nuevos materiales, y pedir disculpas por el retraso que habíamos tenido. Se nos informó que no se autorizó la construcción de mesas y bancas porque se iba a utilizar el espacio de la escuela para alojar a la gente que iba a llegar para la fiesta del 17 de noviembre. También se nos comunicó que el taller quedaba suspendido hasta el día 18, ya que los participantes tenían el trabajo de asear y poner en condiciones el Caracol para la fiesta del 20 aniversario. Se nos informó que podíamos permanecer en el Caracol, pero no entrar ni salir del mismo durante esos días.

15 de noviembre

Durante el día se trabajó en el Caracol para la preparación de la fiesta.

16 de noviembre

Durante el día se siguió con el trabajo en el Caracol. Tuvimos otra reunión con la Junta, donde se nos informó que el taller se suspendía hasta el día 21, ya que la fiesta iba a terminar el 20. Ese día llegaron los compañeros bases de apoyo para el inicio de las fiestas, y en la noche hubo baile.

17 de noviembre

Día del 20 aniversario de la fundación del EZLN. El día transcurrió con la fiesta y el programa.

18 de noviembre

Se pidió autorización para salir a Palenque, para avisar a las compañeras que iban a llegar que el taller estaba suspendido hasta el día 21, y se autorizó. En Palenque nos encontramos con las dos compañeras, y decidimos llegar al Caracol para ver cómo se iba a trabajar.

Llegando al Caracol nos reunimos nuevamente con la Junta, para avisar de la llegada de las compañeras. Se nos informó que la fiesta se terminaba ese mismo día, y que al día siguiente había la salida de la gente y había que continuar con el taller. Nosotros pedimos tener una reunión con los participantes, ya que habíamos escuchado opiniones distintas, algunos opinaban que debería suspenderse el taller, otros que no, y que era mejor platicar entre todos para tomar un acuerdo. También había que resolver el problema de los espacios y la alimentación. Se propuso que en caso de continuar, se terminara el taller de Secretaría y se empezara el de Contabilidad, aunque no iba a dar tiempo a terminarlo, ya que sólo se disponía de cuatro días. La Junta respondió que ellos se iban a encargar de eso. En la noche se nos informó que el taller continuaba al día siguiente.

19 de noviembre

Durante toda la noche y la mañana hubo una gran tormenta, que dificultó la reunión de los participantes. Como ya estaban los Promotores de Educación, nos reunimos en la escuela a las 8:00. Ahí se contaron de nuevo los participantes, que en su mayoría se habían quedado, aunque las gentes que asistieron a la fiesta ya estaban saliendo del Caracol desde la noche anterior. En esa reunión se vieron los problemas que había que resolver para la continuación del taller. En primer lugar, había que construir las mesas y bancas, y en segundo lugar el problema de la alimentación y la leña. Se formaron dos comisiones, una para platicar con los formadores de los Promotores para ver cuántas sillas quedaban disponibles, y otra formada por los coordinadores de cada Municipio para platicar con la Junta sobre los problemas de la alimentación, que eran los siguientes:

- Falta de espacios para cocinar, ya que la lluvia no dejaba cocinar al aire libre.
- Falta de ollas para cocinar, ya que los promotores ocupaban las disponibles.
- Falta de trastes para comer. Se propuso turnar con los promotores los horarios de comida.
- Falta de leña para cocinar.

La comisión que fue a platicar con los formadores llegó al rato y dijo que sólo quedaban disponibles 22 sillas, por lo que se acordó construir más bancas y mesas. En el tiempo que regresó la segunda comisión, se aprovechó el tiempo para que cada grupo construyera con blocs y tablas sus mesas y sus bancas.

La comisión que habló con la Junta regresó e informó que se había acordado escribir una carta exponiendo los problemas, y pedir que se suspendiera el taller y proponer otra fecha. Se propuso que se reuniera cada coordinador con su Municipio para platicar lo que se habló con la Junta y tomar acuerdo. Cuando ya se hubo discutido por Municipio, se reunieron los coordinadores y dijeron que estaban todos de acuerdo para suspender el taller y proponer otra fecha. Todos aprobaron ese acuerdo, y se reunieron para elaborar una carta.

Nosotros dijimos que en cualquier fecha estábamos dispuestos a continuar los talleres a partir del 17 de diciembre. Se acordó que el segundo taller sería por 14 días y no 10, para así recuperar el tiempo perdido. Las fechas quedaron para llegar al Caracol el 13 de enero de 2004 y salida el 28 de enero del mismo año. Todos estuvieron de acuerdo, y se redactó la carta para la Junta.

En ese momento quedamos pendientes de la respuesta de la Junta. Durante el día algunos compañeros salieron a sus comunidades, y otros quedaron esperando la respuesta de la Junta.

20 de noviembre

Los compañeros que quedaron en el Caracol fueron saliendo a sus comunidades. Se entrega este informe en esta fecha.

OBSERVACIONES

Este taller estuvo muy marcado por los imprevistos, que impidieron que se llevara a cabo como estaba programado, con la llegada del doble de Municipios que estaba anunciado, la coincidencia con el Curso de Promotores de Educación de la Cuarta Generación, después con la celebración de la fiesta por el 20 aniversario del EZLN, y después con la falta de trastes y leña para la cocina. Además el tiempo no fue bueno.

A pesar de eso, el ánimo y la voluntad de los participantes fue muy bueno durante el taller. En los dos días que hubo clases, se aprovechó muy bien el tiempo, y se avanzó según lo previsto, los trabajos que se realizaron fueron buenos. Aunque se haya suspendido el resto del taller, esperamos que puedan llegar todos los participantes en enero, ya que creemos que se puede hacer un buen trabajo, y todos mostraron interés. Pedimos a la Junta de Buen Gobierno que haga

un esfuerzo para que esto sea posible, y que junto con los Municipios organicen bien los tiempos y la alimentación, para que se animen los compañeros que pudieron quedar un poco desanimados después de estos días.

Sin más por el momento, nos despedimos hasta otra ocasión.

Marc Guinjoan Francisco
Miquel Viaplana Ramírez

La Garriga Societat Civil

Caracol V Roberto Barrios, Municipio Autónomo del Trabajo
A 28 de enero de 2004

**TALLER DE CAPACITACIÓN EN SECRETARÍA, CONTABILIDAD Y
PROYECTOS
ZONA NORTE, CHIAPAS
INFORME DE TRABAJO, DEL 13 AL 28 DE ENERO DE 2004**

A la Junta de Buen Gobierno “Nueva semilla que va a producir”

Les mandamos el siguiente informe de trabajo del taller de secretaría, contabilidad y proyectos que tuvo lugar en el Caracol “Que habla para todos”. Este taller es la continuación del primer taller que se llevó a cabo del 13 de noviembre al 18 de noviembre del pasado año. Las fechas se fijaron el 19 de noviembre con los participantes y coordinadores que acudieron al taller (El Trabajo, Benito Juárez, La Paz, Vicente Guerrero, Akabalná, Francisco Villa, La Dignidad, Rubén Jaramillo, Tij Colemjá, La Lucha). En ese primer taller estaba previsto ver las áreas de secretaría y contabilidad pero debido a una serie de imprevistos que se detallaron en el anterior informe, se suspendió antes de la fecha acordada. Es por eso que se acordó que la duración de este segundo taller se ampliaría a 14 días, para poder completar todas las áreas (Secretaría, contabilidad, proyectos y comunicación) que se acordaron en el encuentro de autoridades realizado durante los días 30 de septiembre y uno de octubre del año 2003.

Antes de iniciar el taller, como equipo de asesores de la Garriga Societat Civil, nos propusimos conseguir los objetivos marcados en las áreas de secretaría, contabilidad y proyectos que acordamos con la Junta de Buen Gobierno. No nos marcamos como objetivo el área de comunicación, porque no teníamos del todo claro cuales eran los contenidos que se esperaban que diéramos en el taller y no sabíamos si habría tiempo suficiente para poder impartir todos los contenidos.

Para llevar a cabo este taller se compraron los lotes de materiales que quedaron pendientes en el anterior, como se explica en el último informe.

El equipo de asesores, Marc Guinjoan, Miquel Viaplana, Izaskun Mielgo e Izaro Gorostidi, nos reunimos dos días antes del inicio del taller en el Caracol “Que habla para todos” y organizamos el plan de trabajo.

Los espacios que se acordaron para realizar el taller, con la Junta y los formadores del Curso de Formación de Promotores de Educación, fueron tres aulas de la escuela del Caracol, una parte del auditorio y el comedor, este último de siete a nueve de la mañana.

CALENDARIO DE INCIDENCIAS

13 de enero de 2004

Era el día previsto para la llegada de los participantes. Llegaron sin contratiempos durante el transcurso del día. Nos citamos con todos para el día siguiente a las siete de la mañana en el comedor.

14 de enero de 2004

A las siete de la mañana nos reunimos como estaba acordado en el comedor. Se presentaron los siguientes municipios y participantes:

El Trabajo, 6 participantes.
Benito Juárez, 15 participantes.
Ruben Jaramillo, 14 participantes.
Akabalna, 5 participantes.
La Lucha, 2 participantes.
La Dignidad, 3 participantes.
La Paz, 12 participantes.
Francisco Villa, 10 participantes.
Vicente Guerrero, 6 participantes.

En total fueron nueve municipios y 73 participantes. Algunos municipios informaron que iban a llegar más participantes en los siguientes días y efectivamente, el número de participantes aumentó superando los 90. El único municipio que no asistió fue el Municipio Autónomo Tij Colemja. Algunos municipios no trajeron sus materiales por problemas de transporte.

En esta primera reunión cada municipio nombró a su coordinador y entre todos acordamos el siguiente horario de trabajo:

- . 7:00- 9:00 Asamblea
- . 9:00- 10:00 Desayuno
- . 10:00- 12:00 Trabajo
- . 12:00- 12:30 Pozol
- . 12:30- 14:00 Trabajo
- . 14:00- 16:00 Comida y baño
- . 16:00- 18:00 Trabajo

Después se formaron cuatro grupos de trabajo:

GRUPO 1: Rubén Jaramillo y El Trabajo, responsable Miquel Viaplana

GRUPO 2: La Paz y Francisco Villa, responsable Izaskun Mielgo

GRUPO 3: La Dignidad, La Lucha y Akabalná, responsable Izaro Gorostidi

GRUPO 4: Vicente Guerrero y Benito Juárez, responsable Marc Guinjoan

Una vez formados los grupos, se repartió el material pendiente y empezamos a trabajar. Se explicó cuales iban a ser los temas del taller y comenzamos a trabajar con el tema de secretaría.

15 de enero

En la asamblea de las siete de la mañana se decide colaborar con los turnos de limpieza y guardias que estaban realizando los promotores de educación. Se dividió el trabajo entre los cuatro grupos de la siguiente forma: limpieza de letrinas, limpieza general, limpieza de regaderas y guardias.

16 de enero

Los grupos 1, 2 y 4 empezaron el área de proyectos.

17 de enero

En la asamblea se decide que el domingo los talleres finalicen a las 12 de la mañana, dejando el resto del día libre para terminar trabajos pendientes o descansar.

18 de enero

En la tarde se proyectaron los videos sobre la manifestación anti OMC de Seattle, la formación de los Caracoles y la fiesta de hermanamiento entre la Garriga Sotietat Civil y el Municipio Autónomo El Trabajo.

19 de enero

El grupo 4 vio el video “La Guerra en Chiapas”. En la tarde se convocó una reunión de autoridades y algún grupo no tuvo clase por falta de asistentes. Se nos informó que el miércoles 21 en la tarde habría otra reunión de autoridades.

20 de enero

Los grupos 1, 2 y 3 vieron los videos “La Tierra Sagrada”, “Defender los bosques” y “Educación en resistencia”.

21 de enero

El grupo 3 empieza contabilidad. En la tarde no se trabajó debido a la reunión que tuvieron las autoridades.

22 de enero

Se vio que había un problema con la leña y se formó una comisión para que al día siguiente fueran a por leña.

23 de enero

Se leyó el comunicado de la comandancia zapatista de Julio de 2003, donde se anuncian las funciones y responsabilidades que van a tener las Juntas de Buen Gobierno y los Municipios Autónomos Rebeldes Zapatistas.

Los grupos 1, 2 y 4 empiezan el área de contabilidad. Todos los participantes asistieron al pase del video “Zapatistas, crónica de una rebelión”.

24 de enero

Cierre del periodo del curso de promotores de educación. Hubo celebración del programa y baile.

25 de enero

Empieza un taller de agroecología. Algunos participantes del taller dejan de asistir por ese motivo.

A las doce terminaron las clases por ser domingo.

26 de enero

Como actividad dentro del área de contabilidad se organizó la simulación de diferentes tiendas comunitarias y bodegas regionales. Participó en la actividad la compañera Teresa Niubó, de la Garriga Sotietat Civil. Se acordó continuar con la actividad el día siguiente.

27 de enero

A las doce se dio por terminada la actividad y se hizo un repaso general. A la tarde se hizo una asamblea para clausurar el taller, donde los participantes dieron su valoración y expresaron el deseo de poder continuar con su capacitación. A las siete de la noche se realizó un pequeño programa y un baile de despedida.

ANÁLISIS DE CONTENIDOS IMPARTIDOS

Grupo 1, 2 y 4

En el área de secretaría se repasaron los contenidos vistos en el anterior taller.

En el área de proyectos se introdujo la tarea de detección de necesidades, funcionamiento de la cooperación internacional y se elaboraron algunos ejemplos de proyectos siguiendo un modelo estándar. Se practicó también la elaboración de presupuestos e informes de seguimiento.

En el área de contabilidad se trató la elaboración de un libro de diario para llevar las cuentas de un negocio, recibos, las notas de remisión, comprobantes de caja y hacer balances (ver anexos).

Grupo 3

El grupo se mostró interesado por ampliar el área de secretaría y por eso no se trató el tema de proyectos. Se trataron los temas de cómo elaborar un informe, una acta de reunión, convocatoria, oficio, instancia, carta, denuncia y acta de defunción.

En el área de contabilidad se trataron los mismos temas que los grupos 1, 2 y 4 (ver anexos).

GRADO DE CONSECUCIÓN DE LOS OBJETIVOS

En las áreas de Secretaría, Contabilidad y Proyectos, se vieron todos los temas que estaban previstos de acuerdo con la Junta de Buen Gobierno, excepto en el grupo 3, donde no se trabajó el área de Proyectos, de común acuerdo con los Municipios de ese grupo. El área de Comunicación finalmente no se trató, por falta de tiempo y de objetivos claros.

Cada Municipio participante consiguió trabajar bien todas las áreas, realizar correctamente los ejercicios prácticos propuestos con un nivel aceptable. De forma general podemos afirmar que los resultados obtenidos en los ejemplos de proyectos fueron muy satisfactorios, cumpliendo todos los requisitos que son necesarios para su presentación a las organizaciones de cooperación internacional.

La valoración global de la consecución de los objetivos sólo podrá conocerse cuando los participantes lleven a la práctica los conocimientos adquiridos, en sus comunidades y municipios autónomos.

VALORACIÓN DE LA IMPLICACIÓN DE LOS PARTICIPANTES

El equipo de asesores de La Garriga Societat Civil valoramos muy positivamente la participación de los compañeros y compañeras. En general todos y todas pusieron mucha atención, estuvieron muy activos y dispuestos a hacer las tareas que se les encargaron; trabajaron mucho y bien. La mayoría no tenían mucha confianza en ellos mismos, pero poco a poco se fueron animando y vieron que aunque no están acostumbrados a estos tipos de trabajos podían aprender, y llevar a la práctica lo que estaban viendo en el salón.

Es importante señalar que todos y todas los y las participantes tenían muchas ganas de aprender los contenidos de las distintas áreas.

También se mostraron muy interesados en conocer más sobre la lucha zapatistas, pidieron ver videos que trataran ese tema, y otras luchas que se desarrollan en el mundo.

El nivel de atención se mantuvo durante los 14 días que duró el taller. Aunque nosotros esperábamos un decaimiento de rendimiento en los últimos días, los participantes se esforzaron mucho del primer al último día.

ACTITUD MOSTRADA POR LA JUNTA DE BUEN GOBIERNO Y AUTORIDADES DEL CARACOL ANTE LA CELEBRACIÓN DEL TALLER

La disposición mostrada por la Junta para facilitar los materiales que solicitamos como la televisión, video, películas o la copiadora siempre fue muy buena. En todo momento se mostraron dispuestos a ceder los aparatos. Cuando se solicitó que nos recibieran para tratar algún tema, siempre hubo disponibilidad para platicar inmediatamente.

La convocatoria de reuniones con las autoridades regionales, aprovechando que estaban reunidas para recibir el taller, interfirió varias veces en el normal desarrollo de las clases. No se tuvieron en cuenta los horarios establecidos, que dejaban tiempo suficiente en las tardes. Fue especialmente significativo en el caso del Municipio Autónomo del Trabajo, cuyas autoridades se ausentaron con frecuencia para atender otros asuntos ajenos al taller.

También hay que mencionar que la organización de un taller de agroecología en las mismas fechas impidió que algunos de los participantes en los talleres de capacitación pudieran completar el curso, a pesar suyo.

VALORACIÓN DE LOS ASPECTOS ORGANIZATIVOS

Se respetaron las fechas previstas para la llegada y salida de los participantes en el taller. La organización de la cocina fue muy buena, en ningún momento hubo problemas de falta de alimentos o de cocineros y cocineras, tampoco de trastes o útiles de cocina. La escasez de leña se solucionó a tiempo. En general hubo una buena previsión por parte de los Municipios. La limpieza y el mantenimiento del Caracol fue buena, dentro de la normalidad, se respetaron los turnos de limpieza.

La escuela del Caracol todavía no cuenta con equipamiento, por lo cual se tuvieron que improvisar mesas y bancas con materiales de construcción que se encontraron en el recinto del Caracol, como tablas y bloc. En todos los grupos se solucionó bastante bien este problema.

La coincidencia con el Curso de Formación de Promotores de Educación no supuso grandes problemas, hubo espacio suficiente para dormir y comer. El tiempo también acompañó, ya que casi no llovió en los días de curso.

IMPRESIONES DE LOS PARTICIPANTES SOBRE EL TALLER DE CAPACITACIÓN

Al finalizar el taller de capacitación, los participantes expresaron la voluntad de continuar con su aprendizaje. Hubo una valoración muy positiva de los 14 días que estuvieron reunidos en el Caracol, y de los conocimientos adquiridos, aunque reconocieron que les gustaría reforzarlos. Sienten que es necesario continuar con la capacitación, ya que si se da por finalizada creen que no se puede llevar todavía a la práctica con garantías. De todas formas, todos asumieron el compromiso de trabajar en sus municipios, y aplicar lo que se practicó en el taller, para que no se pierda ese conocimiento. Se dijo que en próximas capacitaciones se pueden resolver las dudas y problemas que puedan surgir.

Los tres municipios que no vieron el área de proyectos están muy interesados en tomar ese taller en un futuro.

La mayoría coincidió en la necesidad que la capacitación sea más cercana a sus lugares de origen, para poder trabajar con los problemas reales de cada municipio, y aplicar los conocimientos a sus trabajos concretos. También se destacó la necesidad que esto sea a corto plazo, para aprovechar lo que se vio durante estos días de taller.

VALORACIÓN PERSONAL DEL EQUIPO ASESOR

Los cuatro componentes de este equipo valoramos muy positivamente el desarrollo de los talleres, sobre todo por las posibilidades de trabajo que ha abierto para los Municipios Autónomos en resistencia de la Zona Norte.

Creemos que con la capacitación que han recibido los municipios autónomos se ha dado un primer paso para consolidar el trabajo que están desarrollando para resolver sus demandas. El rendimiento de los participantes estos 15 días ha superado nuestras expectativas, hemos visto que se ha conseguido más de lo que esperábamos poder conseguir. Esto ha sido posible sobre todo por el esfuerzo realizado por los compañeros y las compañeras de los municipios. El área de comunicación no llegó a tratarse porque pensamos junto con los participantes que era mejor profundizar en las otras áreas y así fue como lo hicimos.

Con la base que han logrado los compañeros y las compañeras consideramos que ya pueden poner en práctica los conocimientos que han adquirido en sus propios municipios. Pero sentimos que aún queda pendiente desarrollar una capacitación más completa, que según lo tratado, se debería llevar a cabo en sus propios municipios ya que poniendo en práctica lo que aprendieron estos días es cuando realmente aparecerán las dudas y además es la mejor forma para asimilar los conocimientos tratados. También es necesario que esta capacitación empiece a dar sus frutos en forma de proyectos o administración de cooperativas para que todos los que no participaron en el taller tomen ejemplo de los demás.

Si la capacitación terminara aquí habrá sido un esfuerzo en vano ya que cualquier pequeño obstáculo podría desanimarlos y llevarles a pensar que no aprendieron bien. Por eso creemos necesario acompañarles en la realización práctica de los trabajos.

Creemos sinceramente que con un acompañamiento se podrán realizar proyectos en los municipios que así lo deseen a corto plazo, proporcionando a la Junta de buen Gobierno la oportunidad de presentarlos a las organizaciones de la sociedad civil que están esperando la ocasión de apoyar a las comunidades indígenas en resistencia, ya que vemos que actualmente se están perdiendo posibilidades precisamente por la falta de planes concretos de trabajo.

Dicho esto nos ponemos a disposición de la Junta para lo que crean conveniente.

Atentamente,

Marc Guinjoan
Miquel Viaplana
Izaskun Mielgo
Izaro Gorostidi

La Garriga Societat Civil

En aquests informes queda explicat com es van desenvolupar els tallers. Actualment, i a causa de les dificultats que es plantejaven més amunt, estem esperant a que s'organitzi La Junta de Buen Gobierno per a poder seguir treballant amb els Municipis. És difícil ja que la nostre presència a les comunitats es utilitzada pel govern per acusar el zapatisme d'estar controlat per estrangers, a més, el context de guerra fa que no siguin fàcils els desplaçaments.

D'altre banda, en els mesos posteriors als tallers les autoritats dels Municipis han anat arribant al Caracol V per entregar projectes realitzats per

ells mateixos a la Junta de Bon Govern. Els hem estat revisant veient que la qualitat i viabilitat dels projectes és bona. Ara es tasca de la Junta de Buen Gobierno de buscar suport per als projectes i trobar la manera de seguir capacitant a les autoritats municipals.

- ☆ Capacitació dels responsables de la Bodega Cooperativa de León Brindis, al Municipio Autónomo del Trabajo. Durant el mes d'octubre i novembre de 2003, i febrer de 2004 s'ha estat capacitant "in situ" als responsables de la cooperativa, en les àrees de comptabilitat, administració i inventariatge. Aquesta capacitació s'ha fet eminentment pràctica, acompanyant els responsables durant la feina, veient els problemes que sorgien i intentant solucionar-los. La Bodega Cooperativa funciona per a tres municipis, el Trabajo, Akabalná i Francisco Villa, sent tres els responsables per Municipi. Creiem que l'aprenentatge ha estat prou bo, doncs actualment la bodega és totalment autònoma i no es necessària la nostre presencia, donant uns bons resultats econòmics. Hi han beneficis i s'estan utilitzant per a millorar la cooperativa i donar suport als promotors d'educació i salut del Municipi.

- ☆ Coordinació en l'elaboració del Sistema de Salut Zapatista i capacitació dels Consejos locals i regionals de Salut. Durant el mes de novembre de 2003 la Junta de Buen Gobierno va decidir que s'havia de fer un sistema de salut per a tota la Zona Nord, i ens va encarregar que ens dediquéssim a coordinar les tasques necessàries per a crear el Sistema i elaborar un projecte per a poder implementar-lo. Vam veure que el necessari era fer que el sistema naixés del diàleg entre tots els Municipis, i per això vam convocar una reunió pel Desembre, i s'anessin repetint aquestes reunions cada dos mesos aproximadament. Es van realitzar reunions del 8 al 12 de desembre, de l'11 al 13 de gener, del 5 al 7 de març, del 20 al 22 de maig, del 28 al 30 de juliol i la última que està prevista de 20 al 24 d'octubre. En aquestes reunions s'han realitzat tres tasques paral·leles, s'ha anat elaborant el Sistema de Salut Zapatista, a partir del diàleg entre els responsables de Salut dels Municipis, els promotors de salut i la gent de les comunitats. També s'ha anat realitzant un diagnòstic de la salut a les comunitats, quines son les principals malalties, necessitats, la població usuària del futur sistema i el que falta per arribar a implementar el sistema. Per últim, s'ha estat capacitant als responsables de la salut de cada Municipi en administració i polítiques de Salut en situació de Guerra de Desgast Integral. La experiència ha estat molt positiva, ja que en l'actualitat ja està decidit com ha de ser el Sistema de Salut Zapatista, amb els plans de Salut corresponents i el diagnòstic de la Zona Nord. A hores d'ara estem escrivint conjuntament amb les autoritats el projecte de suport al Sistema de Salut Zapatista de la Zona Nord, per a poder entregar-lo a la Societat Civil a principis de Novembre. El fet de que els

propis indígenes, tant els que tenen càrrecs administratius, com polítics i mèdics hagin set els protagonistes en la creació del Sistema i del projecte, fan pensar que la viabilitat del projecte esta assegurada.

- ☆ Suport als tallers de Fisioteràpia a les comunitats. Durant els últims sis mesos tres fisioterapeutes catalanes han estat capacitant els promotors de salut del Municipio Autónomo del Trabajo. Els tallers s'han donat al Caracol V, pero s'ha estat fent seguiment amb cada promotor a les comunitats. El vehicle que inclou el projecte s'ha aprofitat per traslladar a les fisioterapeutes a les 21 comunitats on han treballat.
- ☆ Coordinació del Agermanament de Reus Societat Civil amb el Municipio Autónomo Francisco Villa. Durant tot l'any 2004 i finals del 2003 es van estar realitzant les tasques necessàries per al agermanament. A més a més de les reunions al Caracol V, es va fer una visita els primers dies de Gener, i una altre al Juliol. El procés va culminar en la festa on es va formalitzar l'agermanament, els dies 6, 7 i 8 d'agost d'enguany.
- ☆ Coordinació dels agermanaments d'escoles:
 - CEIP Pinetons de La Garriga amb l'escuela Nuevo Sembrador de la comunitat San Francisco.
 - CEIP Pompeu Fabra de Reus amb l'escuela Compañero Petul de la comunitat Santa Cruz.
 - CEIP L'hospitalet de l'infant amb l'escuela de la comunitat Francisco Villa.

Durant el darrer any em estat portant a terme les tasques de missatgeria i coordinació entre les escoles.

- ☆ Capacitació i suport tècnic als promotors i promotores de la *Radio Insurgente, la voz de la montaña*, ubicada al Caracol V. Des de la posada en funcionament ara ja fa mes d'un any de l'emissora autònoma en FM, hem estat desenvolupant tasques de capacitació en informàtica i ofimàtica als promotors i promotores, d'altre banda també hem donat suport anant a San Cristobal de las Casas quan ha sigut necessari reparar o solucionar problemes tècnics.
- ☆ Capacitació de xofers del Municipi Autònom. En l'actualitat estem ensenyant a conduir i a mantenir els vehicles a tres autoritats del Municipio Autónomo del Trabajo, ja que es una necessitat molt sentida en l'actualitat, ja que no troben xofers qualificats i a més tenen més vehicles a disposició. Es

calcula que a finals d'any els tres xofers en sabran prou com per començar a treballar.

En general, la nostre presencia continua al Caracol V, situat a Roberto Barrios, creiem que ha estat molt positiva. A part dels tallers, les autoritats dels Municipis sempre han vingut a nosaltres a resoldre dubtes sobre els seus propis projectes o a demanar un cop de ma a l'hora de redactar cartes i informes. La nostre filosofia sempre ha sigut la de traspasar coneixements, no fer-lis les coses. D'altre banda també em estat acompanyant molt d'aprop la Junta de Buen Gobierno, treballant en la coordinació de les tasques abans mencionades, realitzant reunions setmanals i donant suport informàtic i tècnic, ja que estan aprenent a fer us dels ordinadors i les fotocopiadores.

En aquest temps, hem vist que les autoritats de la Zona han perdut els complexos, han agafat seguretat en ells mateixos i en part ha sigut gracies a que han après a fer servir una serie d'eines i materials que abans el govern i els mestissos deien que no podien. Em de tenir en compte que la majoria de la gent amb la que hem treballat no te estudis ni de primària. L'actitud dels companys i companyes sempre ha estat molt positiva, amb moltes ganes d'aprendre un cop s'han tret la por.

Les tasques que més valorem han estat la capacitació de les autoritats, el desenvolupament del sistema de salut i la capacitació dels responsables de la bodega. És així perquè veiem que son grans passos en vers de l'autonomia indígena, real, ja que s'està aconseguint que no depenguin del govern federal ni estatal, però que tampoc depenguin de les ONG's. Actualment la dependència amb les ONG's encara es gran per la banda econòmica, però almenys podem assegurar que els projectes han sortit de les pròpies comunitats, que són necessitats ben sentides per la població, i que s'han fet segons el coneixements del seu territori i de la seva pròpia gent.

L'adquisició del vehicle ha estat clau. Ens ha permès assistir a reunions que no es realitzaven al Caracol V. També ens ha permès capacitar al personal de la bodega "in situ". Ens ha facilitat la tasca de comunicació amb la societat civil, ja que ens ha permès anar a Palenque, Villahermosa o San Cristobal de las Casas quan ha sigut necessari, per mantenir la comunicació entre la Junta, els Municipis i la Societat Civil que d'una manera o una altre estava donant suport als indígenes zapatistes. Ens ha permès arreglar els problemes tècnics sorgits a l'emissora de radio o als equips informàtics. Ha permès resoldre urgències mèdiques o de falta de materials de construcció, d'oficina, etc. La importància del vehicle rau en que els mitjans de transport a les comunitats son irregulars, i que a la temporada de pluges, que actualment es molt forta, la majoria de vehicles no poden passar per moltes de les terraceries de la zona.

En quant als objectius i resultats esperats del projecte, i tenint en compte els canvis sobrevinguts al llarg d'aquest dos anys, podem considerar que s'han

acomplert en un grau elevat. Queda molt per fer, doncs s'hauria de reforçar la feina feta amb un seguiment per Municipi, que a hores d'ara estem pactant i discutint amb la Junta de Buen Gobierno. L'idea es que mentre es van realitzant projectes municipals, o mentre s'implementa el projecte de salut, es vagin assegurant i augmentant els coneixements adquirits, sobretot en el sentit d'equipar be les oficines municipals amb equipament informàtic i facilitar la comunicació amb la Societat Civil, si no s'ha avançat més en aquest sentit ha estat per decisions polítiques de la pròpia organització del EZLN. Hem de recordar que en una situació de guerra com la que estem vivint, la capacitat d'autoritats es un tema molt sensible, per qüestions de seguretat. Creiem que la part que no s'ha assolit, es veu coberta per la infinitud de tasques que em estat realitzant a la Zona, sempre pel bé de l'autonomia indígena i acompanyant els processos organitzatius de desenvolupament dels zapatistes.

Agraïm plenament el suport dels Fons Català de Desenvolupament, que sempre ha entés la idiosincràsia de la lluita zapatista i l'estat de Chiapas i ens ha permès desenvolupar les nostres tasques aquí, que sempre han sigut les que han decidit les comunitats autònomes en resistència.

Atentament,

Marc Guinjoan Francisco
Miquel Viaplana Ramírez

Personal expatriat de La Garriga Societat Civil

INFORME DE SEGUIMENT I JUSTIFICACIÓ DE DESPESES
DEL PROJECTE DE SUPORT AL SISTEMA DE SALUT
AUTÒNOM ZAPATISTA DE LA ZONA NORD DE CHIAPAS,
MÈXIC. ANY 2006.

Junta de Buen Gobierno "Nueva Semilla que va a producir", Chiapas (Mèxic)
La Garriga Societat Civil
Març 2007

NOMBRE DEL PROJECTE: 1.384

NOM DEL PROJECTE: PROJECTE DE SUPORT AL SISTEMA DE SALUT AUTÒNOM ZAPATISTA DE LA ZONA NORD, CHIAPAS, MÈXIC.

PAÍS: MÈXIC.

ÀREA GEOGRÀFICA: ZONA NORD DE L'ESTAT DE CHIAPAS.

PERÍODE QUE ABRAÇA L'INFORME: ANY 2006.

ENTITAT SOL·LICITANT: LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL

ORGANITZACIÓ EXECUTORA: JUNTA DE BUEN GOBIERNO "NUEVA SEMILLA QUE VA A PRODUCIR" (CHIAPAS, MÈXIC) I LA GARRIGA SOCIETAT CIVIL COM A EQUIP DE SUPORT.

DATA D'ELABORACIÓ DE L'INFORME: MARÇ DE 2007.

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

Aquest projecte al qual heu donat suport econòmic neix després de més d'un any de feina de les comunitats per tal de conèixer la situació de cada Municipi Autònom Rebel Zapatista (MAREZ) en el terreny de la salut i poder així fer una anàlisi de les necessitats existents en relació a aquest camp. L'objectiu global del projecte era la millora substancial de l'assistència mèdica als indígenes de la zona nord de l'estat de Chiapas centrant-se en la infraestructura i l'equipament sanitari. En concret el projecte s'ha avesat a:

- *equipar amb material, equips mèdics i medicines les cases de salut construïdes per les pròpies comunitats*
- *formar a uns 190 promotors de salut i a 30 formadors o multiplicadors. Els multiplicadors són indígenes amb molts coneixements de medicina rural que capaciten als promotors. Això suposa tant una millora en l'atenció mèdica immediata per tal de solventar les malalties i els problemes de salut de la població indígena com una millora a més llarg termini possibilitada pels programes de prevenció que els promotors duen a terme. El cost d'aquesta formació, tal com contempla el projecte, l'han assumit les comunitats*
- *recolzar a la població beneficiària del projecte en el seu procés d'organització per tal de possibilitar l'assoliment dels objectius*

Les millores que comporta aquest projecte estan dirigides a una població que forma part del gran univers de mexicans exclosos de la "modernitat" i de l'accés a la satisfacció de les necessitats bàsiques que hauria de comportar el desenvolupament social, econòmic i cultural. Es tracta de la població rural indígena, concretament i en el cas de la zona nord de Chiapas la majoria són indígenes tzeltals i txols que encara conserven com a trets de pertinença, malgrat el procés d'aculturació, la seva pròpia organització social, els mètodes productius i la cosmogonia. En termes quantitius *parlem d'una població de 130.000 persones*, donat que **el "Sistema de salut autònom zapatista" cobreix la població zapatista i també la que no ho és.** És un element molt important que totes aquestes persones tinguin accés a un sistema de salut dissenyat i atés directament per la pròpia població indígena.

En el projecte presentat es contemplava l'establiment inicial dels serveis de salut dental i d'herboristeria però, mentre que la formació i el servei sanitari d'herboristeria és una realitat, el servei de salut dental l'ha fet seu una altra organització de fora de l'estat espanyol.

DESCRIPCIÓ DEL MECANISME D'EXECUCIÓ DEL PROJECTE

Aquest informe correspon a l'any 2006 i forma part d'una proposta del Sistema de Salut Autònom Zapatista a desenvolupar-se en tres fases.

En el decurs de l'any 2006 es va dur a terme l'execució d'una part del "Projecte de suport al sistema de salut autònom zapatista" (la part que va subvencionar el Fons Català) procedint a l'equipament d'unitats de primer nivell (les cases de salut) així com fent les tasques de capacitació a multiplicadors. Existeix un treball de capacitació en salut general i preventiva realitzat per professionals sanitaris que capaciten a una sèrie de multiplicadors en el transcurs de diversos tallers amb una durada aproximada de quatre dies, tot i que la durada depèn molt dels temes a tractar.

Un cop realitzats els tallers són els mateixos capacitadors o multiplicadors els que, conjuntament amb les autoritats municipals i locals, duen a terme la formació dels promotors de salut comunals pels diferents municipis.

Durant aquest any s'ha equipat a cada promotor de salut amb material didàctic i s'ha proporcionat un llibre titolat "Construyendo la salud" a cada promotor. En total es van comprar 200 llibres.

En el transcurs del 2006 també s'han realitzat tallers de salut mental seguint la metodologia descrita anteriorment. Els tallers es van impartir en el centre socio-cultural del Caracol V.

L'octubre del 2005 tingué lloc el "Primer encuentro de formadores i promotores de la Zona Norte" que va consistir en una primera fase en la realització de tallers de capacitació pels formadors per tal que aquests, en una segona fase, impartissin els tallers als promotors. Al final es va realitzar una trobada de tots els participants en dos centres, el Caracol V i Holja.

Un altre dels projectes que s'estan realitzant és la campanya de vacunació, que es va iniciar en un únic municipi però que actualment es desenvolupa ja a quatre: El Trabajo, Ak ' Abalna, El Campesino i La Dignidad, oferint cobertura a unes 54 comunitats.

Està previst continuar amb els treballs de consulta i atenció mèdica, d'equipament dels centres sanitaris, de capacitació i de vacunació. També es vol organitzar la Segona trobada de Formadors i Promotors de salut de la Zona Nord.

Com a observació volem destacar que durant el mes de juny de 2005 es va produir la primera "alerta roja" amb la finalitat de fer una consulta interna entre les bases de suport de l'EZLN per tal de concretar la Sisena declaració de la selva Lacandona. Des del dia 4 de maig del 2006 totes les comunitats i municipis de la Zona Nord es troben de nou en "alerta roja" degut als esdeveniments d'Atenco (on les forces de seguretat van assassinar dos adolescents, van violar un gran nombre de dones i van detenir arbitràriament desenes de persones que hores d'ara continuen a la presó sense dret a veure els familiars) amb la finalitat de protegir a les comunitats de la fustigació del govern, l'exèrcit i els paramilitars. Aquest fet excepcional ha provocat algun alentiment en el projecte.

En els mesos de febrer i març de 2006 els municipis van fer una compra de material i equipament mèdic. En total es van equipar 18 cases de salut repartides entre 9 municipis i regions autònomes de la zona

equipant-se dues cases de salut per municipi. Els municipis i regions autònomes que van rebre el suport són:

- 1) **El Trabajo**
- 2) **Vicente Guerrero**
- 3) **Francisco Villa**
- 4) **El Campesino**
- 5) **Benito Juárez**
- 6) **Ak ' Abalna**
- 7) **Rubén Jaramillo**
- 8) **Ámbar**
- 9) **La Paz**

No esmentem el nom de les comunitats per tal de protegir, en aquests moments d'alerta vermella, els llocs on s'ubiquen les bases de suport zapatistes. Malgrat això, si es donés el cas que volguessin fer una verificació visual se'ls acompanyaria a les unitats equipades.

L'aportació local als diferents objectius que es proposa el projecte consta de dues estructures o nivells a tenir present. En un primer moment la participació dels beneficiaris es centra en les diferents autoritats de la zona (els responsables de salut de zona, els comitès locals, els comitès municipals i la Junta de Buen Gobierno, que són els responsables en tot moment del desenvolupament del projecte) que recullen les inquietuts de la població per tal d'establir les prioritats i les línies d'actuació dels projectes. En el treball assistencial els que prenen la responsabilitat són els formadors i els promotors de salut que, a partir del seu compromís amb les comunitats, realitzen un treball de camp per diferents zones geogràfiques del territori.

La participació de la comunitat la podríem dividir en tres parts:

1. Establiment de les necessitats pròpies, fet que comporta que els projectes els decideixin ells en funció de la seva percepció del que els és més important i fonamental. Així, evitem els projectes imposats des de fora i que molts cops no donen resposta real a les necessitats i prioritats de la població a la qual pretenen beneficiar.
2. Treballs comunitaris o petits projectes productius que tenen la finalitat de poder fer front a les despeses provocades per la compra de diferents materials de construcció i/o reparació (taules, làmines pel sostre, cable elèctric, claus, endolls i interruptors) necessaris per les cases de salut. S'ha de destacar que la comunitat aporta els terrenys on s'ubiquen les cases de salut.
3. Un cop es disposa del terreny i el material, la construcció de l'espai necessari (variable en funció de la població) per tal que el promotor i tot l'equip de salut comunal puguin atendre a la població és resultat d'un treball col·lectiu.

PROGRAMACIÓ D'ACTIVITATS PER AL SEGÜENT PERÍODE

EQUIPAMENT CASES DE SALUT

Es continuarà amb l'equipament d'unitats de primer nivell (cases de salut) basant-se en les dades que aportin els responsables de salut a nivell municipal. La referència serà el nivell de capacitació dels promotors, doncs no tindria sentit equipar les cases de salut amb material, equipament i medicaments amb els que els promotors no estiguin familiaritzats o desconeguin la prescripció o l'ús.

CAPACITACIÓ

Es continuarà amb els treballs de capacitació en els diferents municipis que comprèn la zona utilitzant la mateixa metodologia que s'ha fet servir fins el moment. Un dels punts febles d'aquest treball és que, malgrat que la comunitat es fa càrrec del cost de la formació, es necessiten més diners per als desplaçaments dels promotors de comunitat en comunitat, despesa que no sempre poden cobrir ells.

VACUNACIÓ

Es continuarà amb les campanyes de vacunació que s'estan realitzant a quatre municipis (Ak ' Abalna, El Trabajo, La Dignidad i El Campesino) i s'ampliaran a dos o tres municipis més.

REMODELACIÓ D'INFRAESTRUCTURES

La "Junta de Buen Gobierno" ha arribat a l'acord de remodelar quatre clíniques regionals autònomes (C.R.A.) en els municipis de:

- *Rubén Jaramillo (C.R.A. Santa Catarina)*
- *El Campesino (C.R.A. Jolnixtie)*
- *La Dignidad (C.R.A. Marcos)*
- *Benito Juárez C.R.A. Río Grande)*

Les clíniques es remodelaran segons les prioritats i necessitats del municipi i els recursos es distribuïran en funció de l'inventari que realitzin les Comissions de Salut dels municipis beneficiaris.

CRONOGRAMA D'ACTIVITATS 2007

MESOS

ACTIVITATS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Capacitació		X	X		X	X			X	X		
Avaluació		X	X	X			X	X	X		X	X
Aplicació		X	X	X			X	X	X		X	X
Altres			X	X	X							
Seguiment	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Nota: l'acepció "Altres" fa referència a la compra de materials per a les cases de salut i a la remodelació d'infraestructures com les clíniques regionals.

Aquest cronograma és susceptible a canvis en funció dels recursos econòmics disponibles.

INFORME FINANCER

RESUM GENERAL

CONCEPTE		IMPORT
Cost total del projecte		750.525,40euros
Finançament total del Fons Català		15.000,00 euros
Pagaments cobrats		Data de recepció
1r	8.181,82eur.	21 de setembre de 2005
2n	1.097,32 eur.	30 de desembre de 2005
3r		pendent
Total justificat per La Garriga Societat Civil		9.272,28euros
Import pendent justificar		6,86euros

Nota: els 9.272,28 euros corresponen a 113.121,79 pesos (amb un tipus de canvi de: 1 euro=12,20 pesos mexicans. Data: 25 de novembre de 2005). Veure annex financer.

REGISTRE DE FACTURES

Nºref.annex financer	CONCEPTE	Import pesos
Pàg.1-6	Medicaments	\$60.110,19
Pàg.7	Portafolis	\$660
Pàg.8	Combustible	\$100
Pàg.9	Impost de carreteres	\$64
Pàg.10	Material mèdic (data 12/03/06)	\$2.941,52
Pàg.11	Material mèdic (data 31/03/06)	\$35.046,75
Pàg.12-20	Dietes i transport pel seguiment	\$14.199,33
	TOTAL	\$113121,79

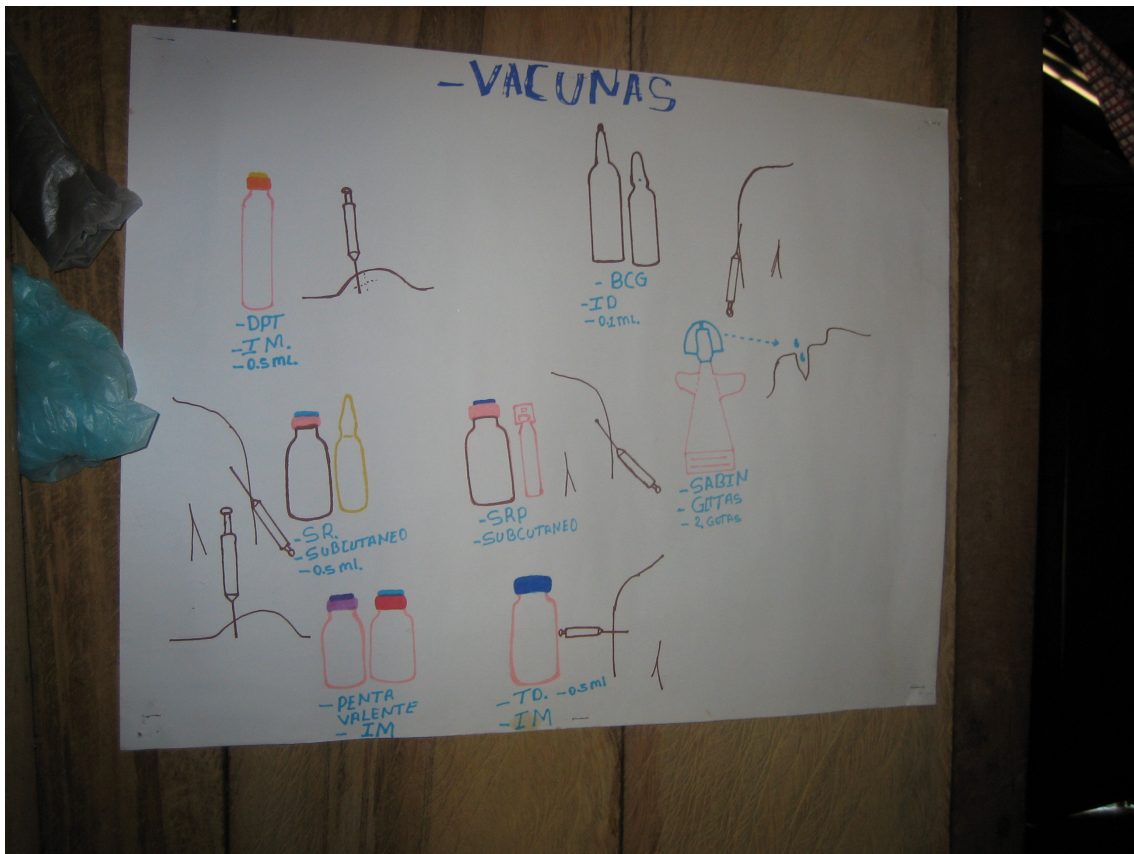
ALTRES APORTACIONS

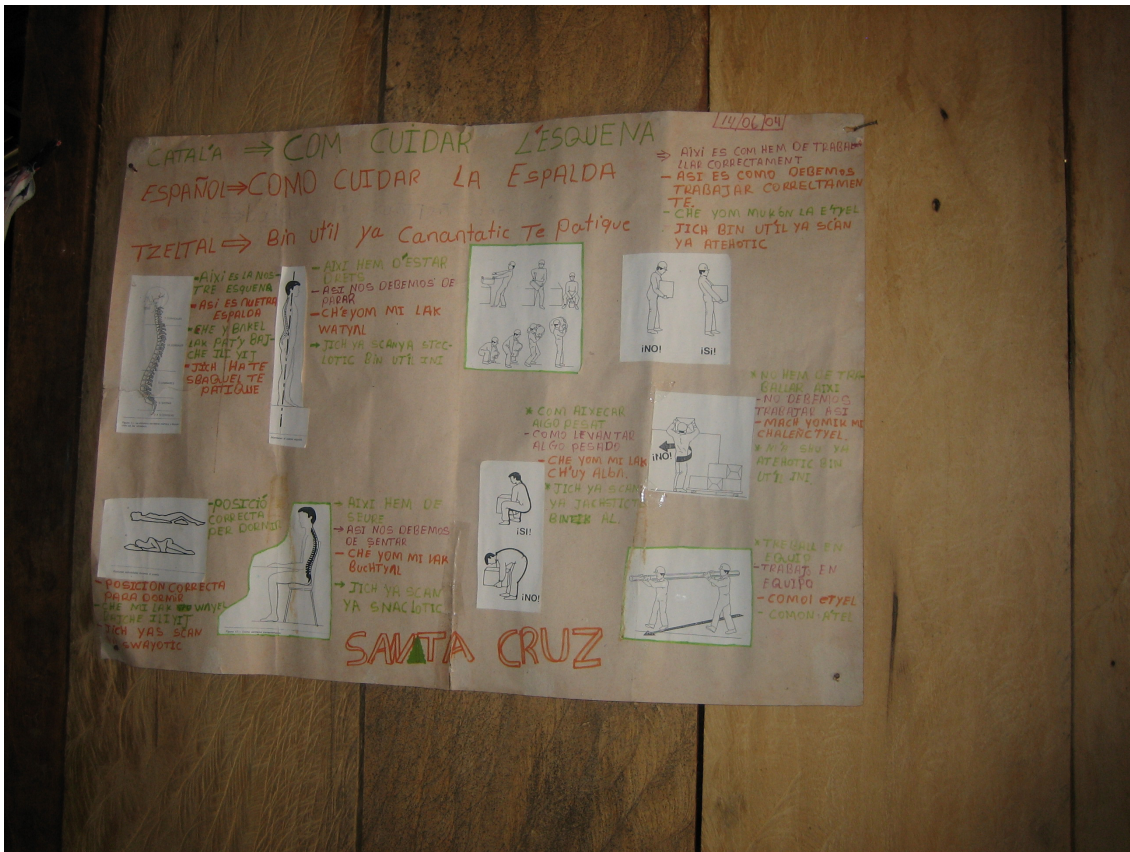
CAATB (Col·legi d'Aparelladors i arquitectes tècnics de Barcelona): 10.310 euros

IZQUIERDA UNIDA de Las Rozas y Las Matas (Madrid): 3.800 euros

Associació Treballadors Públics Solidaris de l'ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat: 2.975 euros

MOSTRES GRÀFIQUES DEL DESENVOLUPAMENT DE L'ACCIÓ

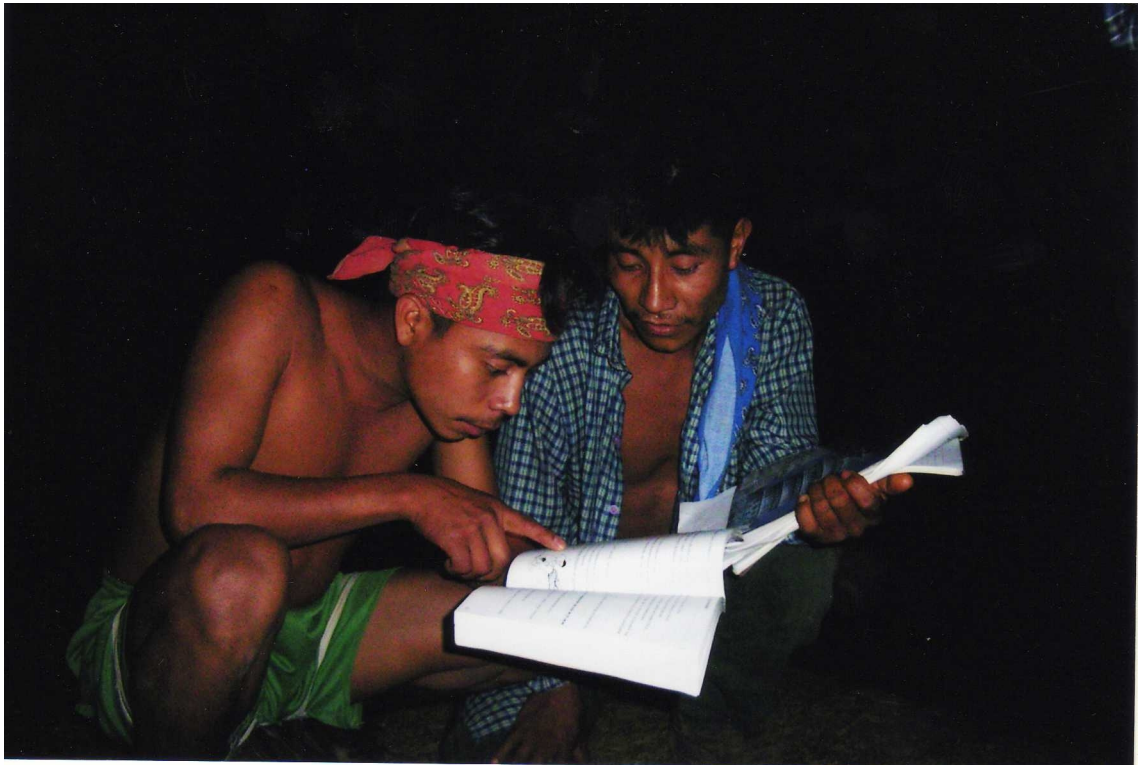

ÍNDEX DE FOTOGRAFIES

Foto 1: *medicaments de la casa de salut.*

Foto 2: *explicació sobre tipus de vacunes.*

Foto 3: *fisioteràpia (pòster sobre com tenir cura de l'esquena)*

Foto 4: *cartell de la casa de salut de la comunitat de Santa Cruz*

Foto 5: *casa de salut de Santa Cruz.*

Foto 6: *la vida quotidiana dels nens: fent feines d'adult.*

Foto 7: *casa de salut de "El Campesino".*

Foto 8: *clínica regional. Jolnixtié.*

Foto 9: *consultori mèdic a Jolnixtié.*

Foto 10: *clínica San Marcos.*

Foto 11: *nenes davant de la clínica San Marcos.*

Foto 12: *taller de formació.*

Foto 13: *família a la consulta mèdica. Comunitat d'Arroyo Granizo.*

Foto 14: *metge treballant en el servei social, Jolnixtié.*

Foto 15: *vacuna intradèrmica.*

Foto 16: *pràctica d'aplicació.*

Foto 17: *aplicant una altra intradèrmica.*

Foto 18: *curs de llevadores (parteras).*

Foto 19: *promotors estudiant, Ricardo Flores Magón.*

ANNEXOS 6

AGERMANAMENT DE LA GARRIGA AMB MAREZ DEL TRABAJO

Fotografies

Carta de petició d'agermanament a les autoritats del MAREZ el Trabajo, juliol de 2001

Nota de premsa de juny de 2002 que va aparèixer a diferents mitjans, Vilaweb, ACN, Europa Press, etc.

Pregó de la festa d'agermanament, per Dolors Comas d'Argemir
Diputada del Parlament de Catalunya

Noticia apareguda a La Jornada, 10 d'agost de 2002
El municipio zapatista El Trabajo y el catalán La Garriga formalizaron su hermandad

Article al GAR, setembre de 2007
La Garriga Societat Civil celebra a Chiapas el cinquè aniversari de l'agermanament

Festa agermanament entre el MAREZ el Trabajo i la Garriga, Roberto Barrios, agost de 2002.

Festa 5è aniversari de l'agermanament entre el MAREZ el Trabajo i la Garriga, agost de 2007, Santa Cruz.

A LAS AUTORIDADES DEL MUNICIPIO AUTÓNOMO DEL TRABAJO

ASUNTO: PETICIÓN DE HERMANAMIENTO

Hermanos y Hermanas:

Con esta carta queremos informarles de la voluntad de la sociedad civil de La Garriga , en formalizar un hermanamiento con el Municipio Autónomo del Trabajo.

Como ustedes saben , desde hace unos años , han sido varias las personas de nuestro pueblo que han venido al Aguascalientes de Roberto Barrios , para acompañarles en su digna lucha por los Derechos Indígenas y el cumplimiento de los Acuerdos de San Andrés.

Estas visitas han hecho que poco a poco nos fuéramos conociendo , sintiendo la necesidad de consolidar esta relación , en bien de una mayor cooperación entre ustedes y nosotros.

Consideramos que la mejor manera para demostrarles la solidaridad hacía su causa , es , formalizando un hermanamiento entre el Municipio Autónomo del Trabajo y La Garriga. Societat Civil.

Si ustedes aceptan y aprueban nuestra petición , les rogamos nos informen y seguidamente procederemos a redactar un documento común basándonos en el modelo de convenio de hermanamiento, presentado por Enlace Civil .A.C.

Hacemos constar que el Hermanamiento , sería suscrito entre la Asociación La Garriga Societat Civil y Autoridades del Municipio del Trabajo , dejando para mas adelante la posibilidad de ser suscrito por el Alcalde y demás Autoridades de nuestro pueblo , que nos han manifestado el deseo de venir a visitarles este año.

Quedamos a la espera de sus noticias y nos despedimos de ustedes deseándoles

Salud y Suerte

Firmado:

Teresa Niubó, Presidenta de La Garriga Societat Civil

La Garriga, 24 de Julio de 2001

Nota de premsa de juny de 2002 que va aparèixer a diferents mitjans, Vilaweb, ACN, europa press, etc.

La Garriga s'agermana amb el Municipio Autónomo del Trabajo, de Chiapas (Mèxic)

La festa es farà aquest cap de setmana a la Garriga i a l'agost a Roberto Barrios

La Garriga (Vallès Oriental)

L'entitat La Garriga Societat Civil, amb el suport de les entitats del poble, l'Ajuntament de la Garriga i diversos col·lectius de suport a la Rebel·lió Zapatista, organitza aquest divendres i dissabte la quarta Fira per Chiapas. La festa està dedicada enguany a celebrar l'agermanament entre la Garriga i el Municipio Autónomo del Trabajo, municipi del nord de l'Estat de Chiapas (Mèxic) integrat per 38 comunitats indígenes. L'agermanament entre aquesta població del Vallès Oriental i aquestes comunitats en resistència del nord de Chiapas - precisament, la zona on el conflicte és més dur- arriba després de quatre anys de col·laboració en els diferents projectes zapatistes, entre els quals destaca el projecte educatiu Semillita del Sol, per a la construcció d'escoles i la formació de promotors d'educació que garanteixin l'aprenentatge de la seva cultura i de les seves llengües pròpies.

L'objectiu bàsic de l'agermanament és acompanyar les comunitats en el seu procés d'autonomia (sanitat, educació, govern...) i vetllar, sobretot, pel respecte dels trets diferencials dels indígenes i de les seves cultures mil·lenàries. Des de fa dos anys, una escola del poble, el CEIP Els Pinetons, està també agermanada amb l'escola el Sembrador de la comunitat de Santo Domingo, dins el Municipio del Trabajo.

La Garriga Societat Civil pretén que l'agermanament entre la Garriga i el Municipio de Trabajo sigui sentit i viscut per tota la població i per tots els pobles i institucions que s'hi vulguin afegir. Per això, dissabte a la tarda diverses entitats faran una donació de presents que seran lliurats per les autoritats de la Garriga a les autoritats del Municipio del Trabajo els propers 5 i 6 d'agost a l'Aguascalientes de Roberto Barrios, una de les comunitats del municipi. En aquesta comunitat hi viuen des del setembre passat dos membres de la Garriga Societat Civil, Marc Guinjoan i Miquel Viaplana, que fan un seguiment dels diversos projectes conjunts encetats amb les autoritats de les comunitats zapatistes.

La festa d'agermanament començarà divendres amb la inauguració d'una exposició de fotografies titulada "4 anys caminant junts" al Centre Cultural Can Pibernat. A continuació hi haurà animació al carrer i un cercavila fins al jardí modernista d'El Tram, al Passeig, on es farà el 3er Festival de Cantautors, amb la participació de diversos grups de diferents estils.

El dissabte, la festa es traslladarà al centre: a la plaça de Can Dachs i a la Plaça de l'Església. La diputada d'ICV Dolors Comas serà l'encarregada de fer el pregó d'agermanament i a continuació es farà el lliurament de presents de les entitats de la Garriga per al Municipio del Trabajo i l'actuació de corals i entitats diverses de la Garriga. Destaca el fet que els alumnes del CEIP els Pinetons ballaran el tradicional Ball de Cintes i Bastons de la Garriga, recuperat recentment. A les onze del vespre, i amenitzat per un bar amb menjar típic mexicà, començarà el concert en què participaran els grups Tierras, L'Ensaladilla (format per músics de Pomada, Dusminguet i Goldfinger) i Gertrudis i dos DJs.

AGERMANAMENT ENTRE LA GARRIGA I EL MUNICIPIO AUTÓNOMO DEL TRABAJO

Dissabte, 29 / juny / 2002

Pregó

Amics i amigues:

Estem celebrant avui un agermanament, el de La Garriga (a Catalunya, Espanya) amb el Municipio Autónomo del Trabajo (a Chiapas, Mèxic). En el nostre cas és la societat civil de La Garriga qui fa aquest agermanament, amb el suport i padrinatge de l'ajuntament.

Rebeu doncs la meva salutació per aquest agermanament i la meva felicitació. Un agermanament és un compromís; és establir uns lligams forts i que han de durar. Fixem-nos que expressem la relació amb un concepte "agermanament" que és un terme de parentiu, d'un tipus de relació que coneixem molt bé. A partir d'ara, La Garriga i el Municipio Autónomo del Trabajo són germans i, com a tal, són iguals. Com a germans (i utilitzo el parentiu com a metàfora) tenen la mateixa sang, perquè tenen uns mateixos pares. Són, insisteixo, iguals. No importa si això és estrictament veritat o no. Així s'ha decidit, així s'ha acordat, i això és el que val.

Aquesta relació d'igualtat és, penso, la que ha guiat tot el procés per el que avui estem aquí celebrant aquest esdeveniment. I voldria transmetre que és el que significa al meu parer.

He de significar en primer lloc la gran tasca que està fent La Garriga Societat Civil a Chiapas. No faré ara una relació de tot el que s'ha fet i dels projectes en què s'està participant. Els projectes educatius, amb la construcció d'escoles i la formació de mestres, són importantíssims; els cursos de capacitació, la construcció d'equipaments.... Tot això és essencial per a contribuir a una millora de la vida quotidiana i a la construcció del futur del Municipio Autónomo del Trabajo.

Cal valorar l'esforç que això suposa per part de les persones que ho estan portant endavant directament i també dels qui d'una manera més indirecta hi participen, amb ajuts constant o puntuals, amb suport institucional, amb suport com a poble. Tot això és remarcable. Però el que vull subratllar, insisteixo, és en aquella idea d'igualtat que comporta tota relació entre germans. La Garriga dóna, però La Garriga rep també. El Municipio Autónomo del Trabajo és receptor de la materialització de la solidaritat, però el Municipio Autónomo del Trabajo dóna també. El poble de La Garriga és solidari, cal dir-ho en veu alta i és just reconèixer-ho. I per això

mateix m'entendreu quan el que vull destacar ara és que la solidaritat, perquè ho sigui, ha d'inscriure's en una relació de reciprocitat. I és que la solidaritat no és fer caritat, que és la forma presumptuosa en què sovint entenem la solidaritat. **Ser solidaris no vol dir tan sols donar sinó també saber rebre i escoltar.** Només donar és fàcil quan es viu en un context en què les necessitats materials estan resoltes; rebre i escoltar no és tan fàcil; implica un exercici d'humilitat; se n'ha d'aprendre, se n'ha de saber fer.

I això, amics i amigues, ho practica La Garriga Societat Civil, i això ho estem fent també avui tots nosaltres. “Un dels objectius de l'entitat –ens diu aquest fulletó que tenim a les mans- és acompanyar les comunitats indígenes zapatistes i donar suport a diferents projectes **dissenyats pels propis indígenes**”. “L'objectiu bàsic de l'agermanament –ens continua dient- és **acompanyar les comunitats en el seu procés d'autonomia** (sanitat, educació, govern) i vetllar, sobretot, pel respecte dels trets diferencials dels indígenes i de les seves cultures mil·lenàries”. Es tracta, doncs, de donar la ma, d'ajudar, però es fa a partir de la definició que el mateix poble indígena fa de les seves pròpies necessitats. S'escolta, doncs, queda clar. I perquè s'escolta també es rep.

Si estiguessin aquí els representants del Municipio Autónomo del Trabajo els diríem que fem aquest agermanament perquè el poble de La Garriga vol escoltar-los, perquè tenen coses per a ensenyar-nos i volem aprendre a rebre. Perquè no sols nosaltres donem; també ells tenen coses per donar, tot fent del rebre, ensenyar i donar un intercanvi necessari, just i mesurat. No som més uns que els altres, i per això volem ser com els germans.

Hem de saber entendre, per exemple, les dificultats que tenen a Chiapas com a poble i aprendre de la força i la lluita que despleguen per poder viure i, simplement, existir. L'any passat, durant el febrer i el març es va fer la gran Marxa per la Dignitat, aquella que, partint des de San Cristóbal de las Casas, va arribar fins a la ciutat de Mèxic. Els pobles indis estaven proclamant, cridant, tant a Mèxic com al món, dues demandes bàsiques: una era la de justícia i drets per a acabar amb la pobresa i l'explotació; l'altra demanda era la de poder continuar essent indígenes, conservar la pròpia llengua i costums. La marxa ja es va fer. I després?... Què ha passat després?

Ara estem en aquest després. La concreció d'aquelles demandes passaven per tres reivindicacions concretes, i les tres s'han incomplert. Es demanava l'aprovació de la llei sobre Drets i Cultura Indígena, en aplicació dels acords de San Andrés. Es demanava la retirada d'algunes posicions de l'exèrcit a Chiapas i, en tercer lloc, l'alliberament de tots els presos

zapatistes. Doncs bé: aquests dies hem tingut a les mans el tercer informe fet per la Comissió Civil pels Drets Humans, referent a febrer-març del 2002, i malauradament la situació a Chiapas continua essent molt greu i complicada.

La llei que es va aprovar al Congrés és un veritable escarni respecte als acords de San Andrés i més que mai les terres indígenes esdevenen el blanc d'interessos econòmics, a causa de la seva gran riquesa natural i de la presència d'una mà d'obra barata. L'exèrcit continua semblant angoixa i terror, amb els patrullades i retens per la zona, amb assetjaments i intimidació constant a la població indígena. Els grups paramilitars continuen actuant impunement, amb un degoteig constant de morts i víctimes de la seva violència. Hi ha una veritable guerra bruta, intencionada i dirigida conscientment, que s'emmarca sota la forma de confrontacions religioses, revenges familiars o agressions accidentals. Els centenars d'exiliats i desplaçats no veuen reparats els danys que els han estat causats. Les condicions de vida de les comunitats empitjoren i facilita la destrucció del fràgil teixit social existent. El fet de no solucionar-se la qüestió de l'autonomia indígena agreuja cada cop més aquest estat de coses.

Davant d'això, no sols tenim l'obligació de no oblidar, sinó també d'escoltar, de seguir escoltant per a reactivar la memòria, per a evitar l'oblit. Costa molt mantenir l'atenció internacional en aquestes condicions. Per això té un gran sentit, un enorme sentit, aquest agermanament entre La Garriga i el Municipio Autónomo del Trabajo.

En la marxa zapatista es va expressar el Mèxic de la rebel·lia, el reclam de la dignitat. El Mèxic indígena ens parla d'una història de lluita i de resistència que ve de lluny i que palpita avui en cada lloc. I ens parla també d'una història que mira cap endavant

La lluita dels pobles indis per la dignitat és fonamentalment un somni, com ens deia el subcomandante Marcos aquells dies de la marxa. Un somni que no sols somnia un demà que inclogui el color de la terra; és també, i sobretot, un somni que lluita per avançar el despertar del demà. Perquè els anys passen, els segles que enfilen els mil·lenis també i cal seguir el camí cap a un món millor, cap a aquest **altre món** que molts pensem que és possible. I aquí hem de saber escoltar, hem de saber que avançar cap a aquest món millor significa lluita, resistència, constància, paciència, temps. El poble indígena no té un rellotge convencional, com el nostre, ple d'urgències. Ells tenen un rellotge de sorra; ells tenen un sentit del llenguatge i del temps molt diferent; no tenen presa. Els indígenes han aguantat més de 500 anys l'explotació i saben què significa resistir i lluitar. També saben que no es tracta de retardar el rellotge, no es tracta de tornar

al passat a partir de la idea que el passat fou millor, sinó que es tracta de donar corda al rellotge, i assegurar que arribi així un demà incloent, tolerant i plural que, dit sigui de pas, és l'únic demà possible.

El poble indígena ha tingut molt de temps per somniar. Deixem-nos-hi impregnar. I els somnis amarats de justícia romandran vius fins que arribarà el dia en què tots, ells i nosaltres, haurem pogut convertir el nostre somni en realitat. Democràcia, llibertat i justícia. Això reclamen ells; democràcia, llibertat i justícia reclamem nosaltres també, per ells i per tothom. Fem de les dues demandes una sola, de les dues veus una sola veu i així farem que un altre món sigui possible.

S'ha fet donació de presents per al poble agermanat. Vegem-ho com a símbol del nou vincle que avui es crea, i de la relació d'igualtat. Els regals són també l'expressió de nous drets i deures entre les dues parts, de la reciprocitat, del compromís, de l'estimació i amor que han d'existir entre germans i que presideix aquest agermanament. Amics i amigues de La Garriga i del Municipio Autónomo de México, salut i vida per molts anys.

Dolors Comas d'Argemir
Diputada del Parlament de Catalunya

Se trata del inicio de la "globalización de la solidaridad", coinciden en Chiapas

El municipio zapatista El Trabajo y el catalán La Garriga formalizaron su hermandad

JUAN BALBOA CORRESPONSAL

Roberto Barrios, Chis., 9 de agosto. Del Mediterráneo barcelonés a la selva Lacandona, zapatistas y catalanes formalizaron en este *Aguascalientes* la hermandad entre los municipios El Trabajo y La Garriga, en una fiesta calificada por ambos como el inicio de la "globalización de la solidaridad", pero más aún del encuentro de dos culturas, distantes pero con historias similares, que se resisten a perder sus costumbres, que luchan por mantener su lengua y buscan la consolidación de su autonomía.

Con dos tradicionales torres humanas de Cataluña -formadas con brazos de zapatistas y de catalanes venidos de cuatro municipios y del Fondo Catalán de Cooperación al Desarrollo- que sostenían las banderas de Cataluña y del EZLN, quedó formalizada la relación de "hermanos" entre estos dos municipios que buscan compartir su cultura, experiencias, apoyos para el desarrollo y sus historias en la búsqueda de justicia, libertad y autonomía.

Los actos que durante tres días se realizaron en el *Aguascalientes* zapatista de Roberto Barrios, uno de los cinco centros culturales del Ejército Zapatista de Liberación Nacional, tuvieron un carácter festivo, con un gran desplante de creatividad cultural: danzas de las dos regiones (del Tigre, los Listones, los Bastones) los bailes populares (de la Cebada), obras de teatro (*El doctor y el curandero*, *El maíz triste*), música y poesía.

Hombres, mujeres, niños y ancianos de los municipios autónomos zapatistas El Trabajo, Vicente Guerrero, Francisco Villa y San José La Montaña se entremezclaron con catalanes de los municipios de La Garriga, Reus, Pineda del Mar y Sant Cloni para participar en el Vall de Rama (música antigua de Cataluña utilizada en las fiestas populares), moverse con el Baile de la Cebada o participar en la integración de la piña (base) de las torres humanas que alcanzaron hasta cinco metros de altura.

El río crece cuando los arroyos se juntan

"Un gran río se formó ahora que vino mucha gente como arroyos a darnos su solidaridad y apoyo", era la expresión de Domingo, un zapatista convencido de que la presencia de los catalanes "alegra el corazón y desaparece la tristeza". Y no estaba equivocado.

Una nube de humo de incienso bañaba los rostros de los más ancianos del municipio de El Trabajo. Vestidos con sus trajes de gala, los ancianos, "los más sabios", agradecían la presencia de unos 40 catalanes en tierras zapatistas y avalaban con su presencia el hermanamiento de los hombres del Mediterráneo con los indígenas de la selva Lacandona.

Cuatro años han transcurrido desde que el primer catalán llegó al *Aguascalientes* de Roberto Barrios. Durante ese tiempo, las escuelas de Cataluña Els Pinetons y Manuel Blancafort (las dos del municipio de La Garriga) se hermanaron con las escuelas Nuevo Sembrador de Santo Domingo (del municipio autónomo de El Trabajo) y Mariano Matamoros de Guanal (del municipio autónomo General Emiliano Zapata). Próximamente la escuela Santa Cruz Compañero Pedro hará lo mismo con la escuela Pompeu Fabra del municipio de Reus.

La fiesta por el hermanamiento de los dos municipios inició a fines de julio en La Garriga, lugar en donde constantemente se realizan eventos - tómbolas, fiestas, actos culturales y políticos- con el objetivo de lograr apoyos económicos para escuelas, financiar capacitación técnica en oficios varios, en áreas de administración y gestión.

El alcalde de La Garriga, Alfredo Vilar, junto con el grupo de 40 catalanes vivió durante tres días una experiencia novedosa. Fueron de sorpresa en sorpresa. Primero, el recibimiento de las autoridades tradicionales, las expresiones de amistad y el respeto a la palabra: "Ustedes dieron su palabra y la cumplieron", recuerda el artista Pere Folch que le decían los zapatistas.

El segundo día, ambas autoridades realizaron el intercambio de regalos en una ceremonia en la que aparecieron cientos de personas con paliacates cubriéndoles el rostro. Tres cestos de mimbre contenían los productos del campo -maíz, frijol, principalmente- que los zapatistas entregaron a los catalanes.

Los visitantes entregaron poemas escritos por niños de Cataluña para los zapatistas, un álbum de fotos de la región, una guitarra, objetos de la zona, una figura de madera de la virgen de Cataluña (La Moreneta).

Lo que despertó la admiración de los mayores, la risa de los niños y la curiosidad de las mujeres fue el regalo más grande que cualquier movimiento de solidaridad haya entregado a un municipio autónomo zapatista: un espectacular y enorme pájaro rojo de más de tres metros que un grupo de teatro donó al municipio del EZLN. Nadie sabe cómo lograron traerlo en el avión, lo cierto es que viajó del aeropuerto de Barcelona al de Villahermosa, Tabasco.

Micaela es oriunda de la comunidad León Brindis. Fue la mujer más popular entre la comunidad catalana reunida en Roberto Barrios. Sus tortillas hechas "de maíz de verdad", deleitaron los paladares de los visitantes. Su pollo aliñado "a lo zapatista" dejaba a todos sorprendidos.

Pero nadie olvidará la risa de Manuelito, el niño zapatista inquieto e inteligente, quien sin entrenamiento previo y con destreza de escalador catalán logró subir a la cima de una torre humana de cuatro metros para elevar su brazo al cielo sellando el hermanamiento entre el municipio zapatista de El Trabajo y el catalán de La Garriga.

Foto: Rosa Iglesias

La Garriga Societat Civil celebra a Chiapas el cinquè aniversari de l'agermanament

Després de la celebració, el 30 de juny a la Garriga, del cinquè aniversari de l'agermanament entre el poble i el Municipio del Trabajo en el marc de la Festa de la Dignitat Rebel, una quarantena de persones van viatjar durant el juliol i agost a Mèxic per a celebrar l'esdeveniment conjuntament amb els habitants del municipi agermanat. Entre els viatgers hi havia 17 garriguencs, 4 membres de La Garriga Societat Civil, 3 noies andaluses d'UGT, membres d'Avalot (la branca juvenil d'UGT a Catalunya), una representant del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona (CAATB) i la responsable de projectes de l'àrea de Centreamèrica, Mèxic i Carib del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

Lliurament dels obsequis

Durant la celebració de la festa, els dies 4 i 5 d'agost a la comunitat de Santa Cruz –a la que van arribar una gran quantitat d'habitants de tot el Municipio del Trabajo- es va fer entrega de les ofrenes que a la Festa de la Dignitat Rebel van donar diverses entitats de la Garriga com ara els Geganters, el Cau, Dones d'Ara, l'associació els Tres Tombs, Passaltpas, ICV-la Garriga, el CEIP els Pinetons, el CEIP Vallmanya de Sant Esteve de Palautordera, l'associació Sant Esteve Solidari i el grup Artristras. Des de l'any 2002, l'ocell de la pluja (donat pels Artristras) i l'àvia Pepeta (un capgròs regalat pels Geganters) viuen a Chiapas i, aquest any, se'ls ha afegit el Sol que pertany també, com l'ocell, al primer espectacle d'Artristras.

Oficialització de l'agermanament

En ocasió de la festa, la regidora Neus Bulbena, com a membre de l'actual consistori municipal, va comunicar als membres del Consell municipal del Trabajo l'adhesió oficial de l'ajuntament de la Garriga a aquest agermanament. La formalització entre municipis de l'agermanament no es va aprovar fins el ple del 8 de maig passat.

Un dels actes més emocionants i enriquidors de la festa va ser la Trobada de Dones, que pretenia que dones amb unes condicions de vida tan diferents i que viuen en llocs tan allunyats parlessin de les coses que, com a dones, tenen en comú. Ens vam avançar així a la idea de fer una Trobada de dones zapatistas i dones d'arreu del món que tindrà lloc el proper mes de desembre a Chiapas. Entre la gent que va participar en la celebració del cinquè aniversari de l'agermanament es trobaven la barcelonina Laia Serra Perelló i la lleidatana Ariadna Nieto Espinet, dues de les quatre persones que van ser detingudes el 5 d'agost a Oaxaca sota falses acusacions. En el marc dels Capvespres de Chiapas, el dissabte 24 de novembre vindran a la Garriga a explicar-nos la seva experiència.

Projectes i visita a comunitats

Actualment, viuen a Chiapas dos nois que fan el seguiment dels projectes als quals la Garriga Societat Civil dóna suport en el marc del procés d'autonomia dels pobles indígenes zapatistes. En aquests moments, els projectes que les comunitats veuen com a prioritaris i als que donarem suport són la construcció d'una clínica i la consolidació del sistema de salut autònom zapatista. A més, donarem suport a iniciatives en el terreny educatiu.

Durant dos dies, l'entitat va organitzar visites a diferents comunitats de la zona estructurant-les en quatre rutes diferents perquè es pogués arribar a la major quantitat possible de comunitats, ja que per als seus habitants és molt important el fet de ser visitats per persones que vénen de tan lluny i de sentir que es coneix la seva situació i problemàtiques i que els donen suport. Entre altres indrets, es va arribar a la comunitat l'escola de la qual està agermanada amb el CEIP Vallmanya i dues comunitats amb clíniques reconstruïdes en un dels darrers projectes de la Garriga Societat Civil.

També es va formalitzar l'agermanament entre el CEIP Baró de Viver de Barcelona (dues mestres del qual van participar en la festa i les visites) i l'escola de San Patricio, comunitat amenaçada per grups paramilitars.

Ch'oles de Tumbalá

Una altra de les comunitats visitades va ser la de Ch'oles de Tumbalá, poble que l'agost passat va ser saquejat i cremat i que va rebre un ajut d'emergència de 3.000 euros per part de l'Ajuntament de la Garriga i de 1.000 euros per part de la Garriga Societat Civil. Es van fer servir per a comprar mantes, material per a reconstruir les cases, aigua i menjar.

El 3 d'agost de 2006 forces policials, homes vestits de civil i un jutge federal (en total unes 260 persones) es van presentar a la comunitat i van comunicar a les dones (els homes estaven treballant a la milpa) que tenien 5 minuts per a abandonar aquelles terres. Abans que passés aquest temps, però, començaren a destruir cases i a ruixar-les amb benzina pel voltant (en alguns casos amb les dones i nens dins) i van desallotjar a la població. Van destruir i cremar 35 cases, els camps i alguns animals; els van robar les seves pertinences, el bestiar i la collita; van detenir i torturar tres homes i la població va patir el desplaçament forçat.

Un any després, s'han reconstruït 19 cases però degut a la sequera no tenen collita per menjar i les amenaces d'un nou desallotjament són contínues.

Activitats de l'associació a la Garriga

Després d'aquest estiu i sense deixar de treballar en els projectes als quals donem suport a Chiapas, la nostra activitat com a associació implicada en el propi àmbit territorial se centra en la Garriga. Diumenge passat vam ser l'entitat convidada per l'ASIC a la jornada La botiga al carrer i, pel que fa a les activitats pròpies, avui divendres a dos quarts de vuit del vespre s'inaugura a la sala d'exposicions de la plaça Can Dachs l'exposició col·lectiva Zap-artista. A més, reprenem els Capvespres de Chiapas i, com a una de les entitats impulsores del Fòrum Civil per la Paraula, volem que aquest es faci un cop l'any i que siguin monogràfics. L'objectiu és aprofundir més en els temes i que tant les preguntes com els possibles compromisos que adoptin els polítics siguin concrets.

La Garriga Societat Civil

La Garriga Societat Civil celebra a Chiapas el cinquè aniversari de l'agermanament

Després de la celebració, el 30 de juny a la Garriga, del cinquè aniversari de l'agermanament entre el poble i el Municipi del Trabajo en el marc de la Festa de la Dignitat Rebel, una quarantena de persones van viatjar durant el juliol i agost a Mèxic per a celebrar l'esdeveniment conjuntament amb els habitants del municipi agermanat. Entre els viatgers hi havia 17 garriguencs, 4 membres de La Garriga Societat Civil, 3 noies andaluses d'UGT, membres d'Avalot (la branca juvenil d'UGT a Catalunya), una representant del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona (CAATB) i la responsable de projectes de l'àrea de Centreamèrica, Mèxic i Carib del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

LLIURAMENT DELS OBSEQUIS

Durant la celebració de la festa, els dies 4 i 5 d'agost a la comunitat de Santa Cruz -a la que van arribar una gran quantitat d'habitants de tot el Municipi del Trabajo- es va fer entrega de les ofrenes que a la festa de la Dignitat Rebel van donar diverses entitats de la Garriga com ara els Geganters, el Cau, Dones d'Ària, l'associació els Tres Tombs, Passalupas, ICV-la Garriga, el CEIP els Pinetons, el CEIP Vallmanya de Sant Esteve de Palautódera, l'associació Sant Esteve Solidari i el grup Artrístras. Des de l'any 2002, l'ocell de la pluja (donat pels Artrístras) i l'Àvia Pepeta (un capgibis regalat pels Geganters)

ACTUACIÓ GARRIGUENCA: L'ENTRADA DEL BALL DE GITANES

EL CANTADOR DE SANTA CRUZ REPARTINT A ANYS A CHIAPAS

viuen a Chiapas i, aquest any, se'ls ha afegit el Sol que pertany també, com l'ocell, al primer espectacle d'Artrístras.

OFICIALITZAR L'AGERMANAMENT

En ocasió de la festa, la regidora Neus Bulbena, com a membre de l'actual consistori municipal, va comunicar als membres del Consell municipal del Trabajo l'adhesió oficial de l'ajuntament de la Garriga a aquest agermanament. La formalització entre municipis de l'agermanament no es va aprovar fins el ple del 8 de maig passat.

Un dels actes més emocionants i enriquidors de la festa va ser la Trobada de Dones, que pretenia que dones amb unes condicions de vida tan diferents i que viuen en llocs tan allunyats parlessin de les coses que, com a dones, tenen en comú. Ens vam avançar així a la idea de fer una Trobada de dones zapatistas i dones d'arreu del món que tindrà lloc el proper mes de desembre a Chiapas.

BALL I VESTITS TRADICIONALS

Nieto Espinet, dues de les quatre persones que van ser detingudes el 5 d'agost a Oaxaca sota falses acusacions. En el marc dels Capvespres de Chiapas, el dissabte 24 de novembre vindran a la Garriga a explicar-nos la seva experiència.

PROJECTES I VISITA A COMUNITATS

Actualment, viuen a Chiapas dos nois que fan el seguiment dels projectes als quals la Garriga Societat Civil dóna suport en el marc del procés d'autonomia dels pobles indígenes zapatistas. En aquests moments, els projectes que les comunitats veuen com a prioritaris i als quals donarem suport són la construcció d'una clínica i la consolidació del sistema de salut autònom zapatista. A més, donarem su-

port a iniciatives en el terreny educatiu. Durant dos dies, l'entitat va organitzar visites a diferents comunitats de la zona estructurant-les en quatre rutes diferents perquè es pogués arribar a la major quantitat possible de comunitats, ja que per als seus habitants és molt important el fet de ser visitats per persones que vénen de tan lluny i de sentir que es coneix la seva situació i problemàtiques i que els donen suport. Entre altres indrets, es va arribar a la comunitat l'escola de la qual està agermanada amb el CEIP Vallmanya i dues comunitats amb clíniques reconstruïdes

El 3 d'agost de 2006 forces policials, homes vestits de civil i un jutge federal (en total unes 260 persones) es van presentar a la comunitat i van comunicar a les dones (els homes estaven treballant a la milpa) que tenien 5 minuts per a abandonar aquelles terres. Abans que passés aquest temps, però, començaren a destruir cases i a rubar-les amb benzina (en alguns casos amb les dones i nens dins) i van desallotjar la població. Van destruir i cremar 35 cases, els camps i alguns animals; es van robar les pertinences, el bestiar i la collita; van detenir i torturar tres homes i la població va patir el desplaçament forçat.

ELS CATALANS VAN FER UN CASTELL

LES BANDIRES CATALANA, ZAPATISTA I MEXICANA, A GERMANIAMS

en un dels darrers projectes de la Garriga Societat Civil. També es va formalitzar l'agermanament entre el CEIP Baró de Viver de Barcelona (dues mestres del qual van participar en la festa i les visites) i l'escola de San Patricio, comunitat amenaçada per grups paramilitars.

Un any després, s'han reconstruït 19 cases però degut a la sequera no tenen collita per menjar i les amenaces d'un nou desallotjament són contínues.

ACTIVITATS A LA GARRIGA

Després d'aquest estiu i sense deixar de treballar en els pro-

jectes als quals donem suport a Chiapas, la nostra activitat com a associació implicada en el propi àmbit territorial se centra en la Garriga. Diumenge passat vam ser l'entitat convidada per l'IASIC a la jornada La botiga al carrer i, pel que fa a les activitats pròpies, avui vindrem a dos quarts de vuit del vespre s'inaugura a la sala d'exposicions de la plaça Can Dachs l'exposició col·lectiva Zap-artista. A més, reprenem els Capvespres de Chiapas i, com a una de les entitats impulsores del Fòrum Civil per la Paraula, volem que aquest es faci un cop l'any i que siguin monogràfics. L'objectiu és aprofundir més en els temes i que tant les preguntes com els possibles compromisos que adoptin els polítics siguin concrets.

ESTER GONZALEZ

CU'ILES DE TUMBALÁ

Una altra de les comunitats visitades va ser la de Cu'iles de Tumbalá, poble que l'agost passat va ser saquejat i cremat i que va rebre un ajut d'emergència de 3.000 euros per part de l'Ajuntament de la Garriga i de 1.000 euros per part de la Garriga Societat Civil. Es van fer servir per a comprar mantes, material per a reconstruir les cases, aigua i menjar.

ELS GARRIGUENCS, OBSERVANT LES ACTUACIONS DELS ZAPATISTES

ANNEXOS 7

AGERMANAMENT D'ESCOLES

Fotografies

Projecte d'agermanament entre el CEIP Baró de Viver de
Barcelona i l'escola "José Maria Morelos" de la comunitat San
Patricio, MAREZ la Dignidad

Els Pinetons s'agermanen amb l'escola de Santo Domingo. Any 2002.

Els Pinetons segueixen treballant en l'agermanament, primavera de 2008.

Agermanament CEIP Baró de Viver amb l'escola José Maria Morelos, San Patricio.

Projecte d'agermanament entre l'escola zapatista "José María Morelos" de la comunitat de San Patricio de la Dignidad (Chiapas) i l'escola "Baró de Viver"

BAPOΛYZIONA

Bona Pràctica Educativa (Expodidàctica)

**CEIP Baró de Viver
Districte de Sant Andreu
Barcelona
Novembre de 2007**

1. DADES DE CONTEXTUALITZACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Títol: “Baroluziona” - Projecte d’agermanament amb una Escola Zapatista de Chiapas

Institució: CEIP Baró de Viver
c/Tucumán nº 1 08030 Barcelona
Tel.: 933455613
a8002411@xtec.cat

Autors de l'experiència: Equip de mestres CEIP Baró de Viver

Persones de contacte:

Àngels Casado Sierra- Mestra de Música i Teatre- Coordinadora CM i CS
Tel. 933925272 acasado9@xtec.cat

Elisabeth Aznar i Vacas – Mestra Reforç EI – Cap d'Estudis
Tel. 626516427 munica333@hotmail.com

Àrea Geogràfica: Districte de Sant Andreu (Barcelona-Ciutat)

2. DEFINICIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

L'origen de l'experiència té a veure amb el viatge d'algunes mestres de l'escola a territori zapatista (Chiapas), així com amb la possibilitat, posteriorment realitzada, d'intercanviar realitats de vida, idees i sabers educatius amb els promotors d'educació d'una escola zapatista de la Comunitat de San Patricio (Chiapas), amb els quals es va formalitzar un compromís d'agermanament entre la seva escola (José María Morelos) i la nostra escola CEIP Baró de Viver (Barcelona).

A partir d'aquest compromís, recolzat per tot el claustre de mestres hem elaborat un projecte que es centra en la posada en pràctica d'aquesta experiència a l'escola (amb els alumnes, mestres i mares), així com en l'entorn del barri i del districte.

3. DESCRIPCIÓ DE LA BONA PRÀCTICA

3.1. Introducció i justificació del projecte d'agermanament

Aquest projecte sorgeix de la necessitat de repensar un altre tipus d'educació, neix de qüestionar la inèrcia prescriptiva del model escolar tradicional, envers la construcció d'una nova mirada que presenta al nen com el subjecte actiu i responsable de la seva educació, a l'aprenentatge com a un procés de construcció, en i per a la vida, i a l'educació com a pràctica de relació intensa que sorgeix del desig de conèixer, comprendre i participar en el món.

Certament, els mestres i les mestres de l'escola pública actual tenim la responsabilitat de treballar i lluitar per la reconstrucció d'una nova mirada sobre l'educació, davant els nombrosos desafiaments i necessitats que ens reserva el futur de la nostra societat actual.

Per una banda, els múltiples canvis en el coneixement i les relacions personals, pròpies de l'era de la informació, fan indispensables que ens replantegem tant l'essència del coneixement com les formes d'accedir-hi. Igualment, en el terreny del desenvolupament personal i social, ens veiem amb la necessitat de repensar un altre tipus de vida educativa, que parteixi del desig de construir-se en companyia, des del respecte i la valoració de quelcom que vol ser: mirant-se, mirant als altres i al món.

Per una altra banda, els mestres i les mestres tenim el repte de sentir-nos part indispensable del desenvolupament humà, tenint en compte el paper fonamental de l'educació pel que fa a la construcció de les persones, les societats i d'un món millor. Com diu Jacques Delors: "L'educació és un factor indispensable per tal que la humanitat pugui aconseguir els ideals de pau, llibertat i justícia social. És un mitjà al servei d'un desenvolupament humà més autèntic i més harmoniós i, per tant, per fer recular la pobresa, la marginació, la ignorància, l'opressió i la guerra".

Forma part d'aquesta nova mirada, al voltant d'una altra educació, el posar al centre de l'aprenentatge a l'infant com a un ésser potencialment creatiu, actiu i crític. Entenent que aquest, a través d'un tipus d'educació que parteix del sentit de viure, pugui esdevenir, en un futur, una persona lliure, reflexiva i crítica per poder triar i ser feliç, tot participant de la construcció de la societat. Com diu Jacques Delors: "Els infants i el jovent demà prendran el relleu de la generació adulta, massa inclinada a concentrar-se en els seus problemes. L'educació és també un gest d'amor envers la infància i la joventut, a qui hem d'acollir a dins de la societat, oferir-los sense reserva el lloc que els pertoca per dret: un lloc en el sistema educatiu, per descomptat, però també en la família, en la comunitat local i en la nació". En paraules del poeta: "L'infant és el futur de l'home".

Així doncs, aquest projecte neix de la necessitat nostra, dels mestres i les mestres, de pensar i construir el nostre futur comú, a través de la nostra pràctica i dels nostres nens i nenes. Pensem que l'educació ha de fer front, ara més que mai, a la creació d'una nova situació mundial. Tenim la missió d'acollir a totes i cadascunes de les identitats dels nostres nens i nenes, oferint-los la possibilitat de desenvolupar les seves capacitats al màxim, tot realçant el seu potencial creatiu, i incloent la responsabilitat de les pròpies vides i el compliment d'uns objectius personals que, com diu Delors, contribueixin a la recerca d'un món més just, un món millor on viure.

Prenent com a referència el marc ideològic, el sentit de responsabilitat que omple la nostra tasca quotidiana i el desig de treballar per una nova mirada educativa, més crítica i més justa; aquest projecte sorgeix com una aventura més, en una escola real. Una escola en la que treballem per transformar les dificultats en possibilitats, en un context educatiu que neix de la possibilitat per superar difícils històries de vida, pròpies d'un context social conflictiu, complex i desfavorit; tant geogràfica, cultural i socialment.

Aquest projecte troba el seu sentit quotidià en la història d'una escola:

- On no només es va a ensenyar, a aprendre, si no que la màgia de cada dia té a veure amb una vida intensa i complexa, basada en el misteri i en les ganes de conèixer el món en companyia.
- On unes mestres i mestres ens hem anat construint i seguim construint-nos en la nostra pràctica de cada dia, des del sentit compartit que ens concedeix el fet de treballar per a la igualtat d'oportunitats dels nostres nens i famílies, a partir d'oferir-los una educació digna, una educació que a més enllà del model escolar convencional, na educació per a la vida lliure, el compromís amb un mateix i la millora social.
- On estem intentant reinventar, a través de la reflexió sobre lo viscut, un nou discurs, una nova dimensió, un nou significat per a l'escola pública, amb la intenció de treballar intensament per a que les escoles siguin lloc cada vegada millors on ensenyar, aprendre i viure.

Aquesta manera d'entendre i viure a la nostra escola, s'ha anat construint a través d'un projecte de canvi profund del nostre centre, iniciat fa tres cursos. Aquest té com a objectiu fonamental oferir una educació de qualitat i l'oportunitat de construir una vida digna, per tots aquells nens, nenes i famílies que, per haver nascut en un barri difícil, no hi poden accedir. Els pilars fonamentals d'aquest projecte són els següents:

- ❖ **La relació amb les famílies:** reinvençió d'espais de veu per a la construcció de la pròpia identitat com a mares i mestres, en un espai comunitari per a la relació, l'aprenentatge i la cultura.
- ❖ **El treball en xarxa i la relació amb les administracions:** fer visible la realitat de l'escola i fer sentir la nostra veu en el camí de la reivindicació d'una escola digna.
- ❖ La reinvençió del Projecte educatiu de l'escola i **la construcció d'una nova línia pedagògica:** viure la relació amb els nostres nens/es i recrear noves formes d'aprendre, de construir coneixement, partint del trobament, la complexitat i la consciència crítica.

Pel que fa a la construcció de la nova línia pedagògica, que connecta amb l'anterior plantejament sobre l'educació, treballeu per trobar altres formes d'aprenentatge amb sentit des de la complexitat i el trobament. Des d'aquesta perspectiva, trobem la connexió amb la perspectiva dels projectes de treball, com una nova forma d'entendre l'aprenentatge a l'escola, a partir de mirar i comprendre el món d'una altra manera. Entenem, doncs, la mirada dels projectes de treball des del nostre sentit com a mestres, com una possibilitat per a despertar el desig, la fascinació, el dubte, el descobriment, la cooperació, la creativitat i la reflexió en els nostres alumnes.

Així doncs, en aquests moments, ens trobem iniciant-nos i iniciant als nens/es en una forma complexa i global d'integrar amb sentit les diferents àrees d'aprenentatge, a partir d'aquesta actitud compartida de curiositat per conèixer el món i qüestionar-lo.

És precisament a partir d'un projecte de treball de vida d'escola, que té lloc la present proposta d'itinerari d'aprenentatge, al voltant de l'experiència d'agermanament amb una escola d'una comunitat zapatista de Chiapas.

L'origen d'aquesta experiència té a veure amb el viatge d'algunes mestres de l'escola a territori zapatista (**Annex 1: fotografies*), així com la possibilitat, posteriorment realitzada, d'intercanviar realitats, idees i sabers educatius amb els promotors d'educació d'aquesta escola. Tanmateix, varem poder formalitzar el desig i el compromís de voler agermanar-nos amb nens, nenes, autoritats i famílies d'aquesta comunitat (**Annex 2: Cartes del compromís d'agermanament*).

Pel que fa a la identitat ideològica del context zapatista basada en lemes com "tots som iguals perquè tots som diferents" o "volem un món on tinguin cabuda molts mons", connecta amb la nostra línia pedagògica i amb la nostra intenció de trobar una altra educació que doni l'oportunitat als nostres nens/es i famílies de conèixer tots els llenguatges i lluites del món, així com de poder formar part d'aquest, de forma digna, justa i lliure, per canviar-ho i millorar-ho entre tots i totes. És per tot això que trobem molt de sentit en aquest agermanament, com un camí compartit cap a uns ideals comuns. I creiem que és a partir de l'educació i de la responsabilitat compartida, que podrem construir junts un món millor per a tots i totes. (**Annex 3: Descripció política i històrica sobre Chiapas i l'EZLN*).

El pla d'actuació previst per tirar endavant aquesta experiència, presenta tres àmbits d'acció, d'acord amb el nostre Projecte educatiu i la nostra vida d'escola:

1. Àmbit d'escola (nens, nenes, famílies i mestres)
2. Àmbit de barri
3. Àmbit de districte

En aquest sentit, ens plantegem la possibilitat de fer arribar la veu, dels companys i companyes zapatistes de Chiapas, al màxim de persones i col·lectius possibles en el camí de la sensibilització, la reflexió crítica i la consciència solidària.

No cal assenyalar que, la següent proposta parteix de la necessitat d'organitzar les diferents possibles actuacions, que pretenen fer d'aquest projecte un dels objectius de centre amb el component de continuïtat que això implica. No obstant, es tracta d'un itinerari en la vida i aprenentatge que parteix de la relació amb els nostres germans i germanes zapatistes. És per això que és un projecte en construcció, objecte de la flexibilitat i l'obertura que aquesta vivència requereixi.

3.2. Pla d'actuació de l'experiència d'agermanament

El Pla d'actuació que es presenta a continuació, pretén programar les diferents actuacions previstes en relació als tres àmbits d'actuació anteriorment

esmentats (Escola, Barri i Districte), establint els objectius específics (que es deriven d'un dels objectius generals inclosos en el Pla Anual de Centre), les actuacions previstes per a assolir-los, així com els responsables, la temporització i els indicadors de seguiment i avaluació de l'experiència.

Quant a la temporalització global de l'experiència d'agermanament, enguany ens proposem iniciar el projecte amb les actuacions que es presenten a continuació, no obstant, si les valoracions són positives i decidim, com a equip de mestres, que aquesta experiència formi part de les nostres intencions pedagògiques i del nostre projecte educatiu, l'objectiu és concebre aquest treball a llarg termini, des de la continuïtat que permet anar construint els ponts de comunicació i relació amb els nostres companys i companyes de Chiapas, les quals ens permetin obtenir referents d'obertura i de vida per al desenvolupament de la identitat dels nostres nens/es, famílies, així com de la identitat d'escola.

3.2. Pla d'actuació de l'experiència d'agermanament

1. ÀMBIT D'ACTUACIÓ: ESCOLA (Alumnes, famílies i mestres)			
OJECTIUS ESPECÍFICS	ACTUACIONS	RESPONSABLES/ TEMPORALITZACIÓ	INDICADORS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ
<p>1. Facilitar el coneixement, per part dels nens/es, i potenciar la sensibilització personal i de grup, envers la realitat geogràfica, social, cultural i política de Chiapas, tot incidint en el reconeixement d'altres formes de viure, des de la dignitat, la justícia i el desig de tirar endavant malgrat les dificultats.</p> <p>2. Fomentar, organitzar i gestionar la comunicació dels nostres nens/es amb els seus "germans/es" de l'escola de Chiapas, amb la intenció d'oferir elements de reflexió i referents de vida, propis d'altres realitats del món, que esdevinguin punts de llum en el desenvolupament de la pròpia identitat (exemples de lluita davant de les múltiples dificultats), i de la identitat col·lectiva (des de la responsabilitat i el desig de participar en la construcció d'un món millor).</p>	<p>1.1. Presentació (per cicles) de l'experiència de vida a Chiapas, per part de les mestres que hi van viatjar, a través de diferents mitjans audiovisuals.</p> <p>1.2. Assemblea de tots els nens/es de l'escola al voltant de la proposta de "Compromís envers l'agermanament" amb l'escola Zapatista.</p> <p>1.3. Recerca d'informació i documentació sobre el context geogràfic, polític, històric i del conflicte a Chiapas, a través de diferents fonts d'informació: xerrada de la "Garriga Societat Civil", documentals, contes, fotografies, etc...</p> <p>2.1. Comunicació i intercanvi amb els nens i nenes de l'escola de Chiapas, al voltant de les formes de vida, històries i experiències personals, desitjos, reptes, a través de diferents canals i mitjans de comunicació (cartes, video-cartes, vídeos, etc...).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mestres que van viatjar a Chiapas - Principis de novembre - Comissió TIC - Mestres que van viatjar a Chiapas - L'equip de mestres - Una setmana després de la presentació de la proposta - Mestres tutors amb la col·laboració de la resta d'especialistes i mestres de reforç - Novembre i desembre - Mestres tutors/es - Mestres comissió Chiapas - Comissió TIC - Durant tot el curs 	<p style="text-align: center;"><u>INDICADORS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grau de desenvolupament, per part dels alumnes, d'actituds personals i col·lectives provinents de la consciència crítica, solidària i de compromís amb la millora de la realitat dels nens i nenes de Chiapas. - Grau de desenvolupament del coneixement geogràfic, cultural, social i polític de Chiapas i Mèxic. - Grau de desenvolupament de coneixement sobre el món i la diversitat que el caracteritza, tot realitzant un estudi comparatiu amb la pròpia realitat. - Grau de desenvolupament de la pròpia identitat i de la identitat de grup, a partir de reflexionar sobre la pròpia història i les pròpies possibilitats, a partir dels referents de lluita i vida digna dels nens i nenes de les comunitats. <p style="text-align: center;"><u>SEGUIMENT/AVALUACIÓ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sessions de reflexió de tot l'equip de mestres, al voltant del procés d'intercanvi i comunicació amb els nens i nenes de Chiapas, a partir de les aportacions de les mestres i de diferents tipus d'enregistraments (gravacions de vídeo, veu,

<p>3. Vetllar per el desenvolupament d'actituds com l'interès per conèixer i entendre una altre realitat, així com la consciència crítica i solidària, davant les dificultats de vida d'altres nens i nenes, des del compromís d'agermanament amb l'escoleta "José Mª Morelos", de la Comunitat Zapatista de San Patricio (Chiapas).</p> <p>4. Fomentar el coneixement i la sensibilització de tota la comunitat educativa, davant del procés d'agermanament i el treball de construcció de valors personals i col·lectius, realitzat a partir de l'intercanvi de biografies, el coneixement de la forma de vida i de lluita a les comunitats de Chiapas, així com pel que fa a les manifestacions culturals i artístiques d'aquesta regió de Mèxic.</p>	<p>3.1. Assemblea (per cicles) al voltant de la proposta de participar en la millora de la realitat dels nostres germans i germanes. Conscienciació de diferents actuacions solidàries per part dels nens/es.</p> <p>3.2. Creació de la Setmana Solidària, com a un espai de vida d'escola en el que materialitzar les diferents propostes solidàries dels nens/es, així com difondre-les i fer participis als altres membres de la comunitat educativa (ex: fires solidàries, exposició de treballs dels nens/es, visionat de fotografies de l'escola Zapatista, racó de Chiapas amb músiques, robes, gastronomia, artesanía, fauna, flora...).</p> <p>4.1. Organització i celebració de l'activitat comunitària de Nadal (com a culminació de la Setmana Solidària): "Cridem els nostres desitjos de Nadal", propis per l'escola i els germans/es i Chiapas, acompanyat per música en directe d'un cantautor mexicà.</p> <p>4.2. Assemblees (per cicles) al voltant de l'intercanvi comunicatiu amb els nostres germans i germanes (seguiment del procés d'agermanament, presentació i revisió del material rebut, procedent de Chiapas).</p> <p>4.3. Jornades culturals, obertes a tota la comunitat educativa, al voltant de la pintura mural mexicana, relacionada amb la lluita Zapatista (activitat d'introducció de l'experiència d'agermanament, visita del museu de l'escola i de les exposicions dels treballs plàstics i artístics dels nens/es, gimcana, amb nens/es, famílies i mestres,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comissió Chiapas - Mestres tutors/es - Nens i nenes de l'escola - Mes de novembre - Comissió Chiapas i comissió de festes - Tot l'equip de mestres - Setmana del 10 al 14 de desembre - Comissió Chiapas i comissió de festes - Tot l'equip de mestres - El 14 de desembre - Comissió Chiapas - Al llarg del curs, a mesura que es rep el material procedent de Chiapas - Coordinació - Comissió Chiapas i comissió de festes - Tot l'equip de mestres - Mes de maig 	<p>etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sessions de coordinació amb els membres del col·lectiu "La Garriga societat civil", a través dels quals es gestionarà l'enviament de material i ajuda solidària a Chiapas. - Les valoracions definitives es realitzaran a la MAC al final de curs, concretant les conclusions i propostes definitives. <p style="text-align: center;"><u>INDICADORS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grau de desenvolupament, per part de la comunitat educativa, d'actituds col·lectives provinents de la consciència crítica, solidària i de compromís amb la millora de la realitat de les famílies de Chiapas. - Grau de desenvolupament del coneixement geogràfic, cultural, social i polític de Chiapas i Mèxic, a partir de les diferents xerrades i exposicions a l'escola i del coneixement adquirit per part dels nens i nenes.
---	--	---	---

<p>5. Facilitar el coneixement per part de les famílies de l'escola i, potenciar la sensibilització personal, envers la realitat geogràfica, social, cultural i política de Chiapas, tot incidint en el reconeixement d'altres formes de viure, des de la dignitat, la justícia i el desig de tirar endavant malgrat les dificultats.</p> <p>6. Vetllar per el desenvolupament d'actituds com l'interès per conèixer i entendre una altre realitat, així com la consciència crítica i solidària, davant les dificultats de vida d'altres habitants del món i d'altres mares, des del compromís d'agermanament amb la Cooperativa de dones del Caracol "Roberto Barrios" (Chiapas).</p> <p>7. Oferir, a les mares de l'AMPA, la possibilitat de reconèixer-se des de la responsabilitat, el valor i la satisfacció de "ser mare", així com de superar les pròpies dificultats, a partir, per una banda, de la reflexió sobre la força i la resistència davant la lluita d'altres dones del món, i per una altre, a través de la construcció d'un projecte col·lectiu de teatre, com a mitjà per a construir la identitat personal i col·lectiva, com a mares solidàries amb d'altres mares, amb les que comparteixen la lluita pels seus fills/es.</p>	<p>fira i dinar solidari.</p> <p>5.1. Presentació, a les famílies de l'escola, de l'experiència de vida a Chiapas, per part de les mestres que hi van viatjar, a través de diferents mitjans audiovisuals.</p> <p>5.2. Xerrada de contextualització geogràfica, política, cultural i social de la realitat de Chiapas, per part del col·lectiu solidari amb l'EZLN "La Garriga Societat Civil, a la casa de l'AMPA).</p> <p>6.1. Assemblea de les famílies col·laboradores de l'escola (AMPA), al voltant de la proposta de participar en la millora de la realitat dels nostres germans i germanes, tot consensuant múltiples actuacions solidàries per part de les famílies de l'escola.</p> <p>7.1. Proposta, per part de la comissió comunitària-Chiapas, de la creació d'un grup de teatre solidari de mares del CEIP Baró de Viver.</p> <p>7.2. Organització i compromís per a la consolidació del grup de teatre (establiment dels components del grup de teatre (establiment dels components del grup, calendari d'assajos, possibles actuacions o mostres a realitzar...)</p> <p>7.3. Proposta d'elaboració d'un guió teatral infantil, a partir dels contes populars escrits per una de les figures representatives de la lluita a Chiapas (Sub-Comandante Marcos).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mestres que van viatjar a Chiapas - Mes de Novembre - Mestres que van viatjar a Chiapas - Col·lectiu solidari "La Garriga Societat Civil" - Mes de novembre - Comissió Chiapas - Mes de novembre - Mares de l'AMPA - Comissió Chiapas - Mes de novembre - Comissió Chiapas - Mes de novembre 	<ul style="list-style-type: none"> - Grau de desenvolupament d'actituds de lluita i resistència davant les dificultats, a partir dels referents de lluita i vida digne dels nens i nenes de les comunitats. - Grau de participació de les famílies i de la comunitat educativa en les diferents activitats dissenyades (Setmana solidària, Activitat comunitària de Nadal "Cridem els nostres desitjos de Nadal; Jornades Culturals, Projecte de Teatre). - Grau de participació i implicació de l'AMPA en el projecte de Teatre, de forma constant i motivada. <p style="text-align: center;"><u>SEGUIMENT/AVALUACIÓ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - La participació i grau d'implicació de la comunitat educativa s'avaluarà a partir de les diferents activitats i celebracions proposades, al voltant de l'agermanament amb l'escola de Chiapas. - El grau d'implicació de les mares de l'AMPA en el grup de teatre, s'avaluarà al llarg de les diferents sessions d'assaig (dues hores setmanals), amb les membres de la comissió de Chiapas). - Sessions de coordinació amb els membres del col·lectiu "La Garriga societat civil", a través dels quals es gestionarà l'enviament de material i ajuda solidària a Chiapas. - Les valoracions definitives es realitzaran a la MAC al final de curs, concretant les conclusions i propostes definitives.
---	---	---	---

	<p>7.4. Creació i conscienciació del logotip del grup de teatre de mares.</p> <p>7.5. Taller d'adaptació de guió, de creació d'escenografia i vestuaris.</p> <p>7.6. Taller d'alfabetització al voltant del treball de guió i interpretació dels diferents personatges.</p> <p>7.7. Primera representació, per Nadal, en l'àmbit de l'escola, pel grup de nens/es.</p> <p>7.8. Continuitat dels assajos, per tal de millorar i ampliar l'obra, per a posteriors representacions en diferents espais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comissió Chiapas - Mes de novembre - Comissió Chiapas i grup teatre - Mes de novembre (1 sessió de dos hores setmanal) - Comissió Chiapas i grup de teatre - Última setmana desembre - Comissió Chiapas i grup de teatre - Al llarg del curs 	
--	--	---	--

2. ÀMBIT D'ACTUACIÓ: BARRI (Població del barri de Baró de Viver)			
OJECTIUS ESPECÍFICS	ACTUACIONS	RESPONSABLES/ TEMPORALITZACIÓ	INDICADORS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ
<p>1. Donar a conèixer el projecte solidari i d'agermanament a les entitats i serveis locals del barri, com una proposta extensible a tota la població d'aquest.</p> <p>2. Fomentar el coneixement i la sensibilització de la població del barri, davant del procés d'agermanament i el treball de construcció de valors personals i col·lectius, a partir de l'obra de teatre i de la difusió escrita que se'n realitzi.</p> <p>3. Vetllar per el desenvolupament d'actituds com l'interès per conèixer i entendre una altre realitat, així com la consciència crítica i solidària, davant les dificultats de vida d'altres habitants del món i d'altres mares, des del compromís d'agermanament amb la Cooperativa de dones del Caracol "Roberto Barrios" (Chiapas).</p>	<p>1.1. Presentació del projecte d'un grup de teatre solidari de mares del CEIP Baró de Viver a les entitats locals del barri (Centre Cívic, Associació de veïns, Casal Infantil i Comissió comunitària de barri).</p> <p>1.2. Presentació del projecte de teatre solidari de mares al Casal d'avis, així com proposta de la representació teatral infantil de <i>BAROLUZIONA</i>, al Nadal en les instal·lacions d'aquest.</p> <p>1.3. Coordinació amb el Pla de Comunitari del barri per a la creació i confecció de disfresses i escenografia de l'obra teatral.</p> <p>2.1. Representació teatral al Casal d'Avis del Barri i recollida de dotacions solidàries (a partir de la representació teatral) per a la cooperativa de dones del Caracol V de la Zona Nord de Chiapas.</p> <p>3.1. Proposta oberta de participació solidària a la resta d'institucions educatives del barri (EBM "El Caminet", Escola concertada "L'Esperança", Casal Infantil i Casal de Joves).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comissió Chiapas - Mes de Novembre - Comissió Chiapas - Mes de Novembre - Comissió Chiapas - Mes de Novembre - Grup de teatre de mares - Comissió Chiapas - Vacances de Nadal - Grup de teatre de mares - Comissió Chiapas - Mes de Novembre 	<p style="text-align: center;"><u>INDICADORS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grau de desenvolupament, per part de la població del barri, d'actituds col·lectives provinents de la consciència crítica, solidària i de compromís amb la millora de la realitat de les famílies de Chiapas. - Grau de participació i implicació de l'AMPA en el projecte de Teatre, de forma constant i motivada. <p style="text-align: center;"><u>SEGUIMENT/AVALUACIÓ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - La participació i grau d'implicació de la població del barri s'avaluarà a partir de l'assistència a l'obra teatral i les aportacions econòmiques que se'n derivin de l'entrada al teatre. - El grau d'implicació de les mares de l'AMPA en el grup de teatre, s'avaluarà al llarg de les diferents sessions d'assaig (dues hores setmanals), amb les membres de la comissió de Chiapas), així com del nivell de motivació davant la representació en el barri.

3. ÀMBIT D'ACTUACIÓ: DISTRICTE (Escoles de Sant Andreu)

OJECTIUS ESPECÍFICS	ACTUACIONS	RESPONSABLES / TEMPORALITZACIÓ	INDICADORS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ
<p>1. Donar a conèixer el projecte solidari i d'agermanament al districte de Sant Andreu, així com al Centre de Recursos Pedagògics, com una proposta extensible a altres escoles del districte.</p> <p>2. Fomentar el coneixement i la sensibilització d'altres comunitats educatives del districte, davant del procés d'agermanament i el treball de construcció de valors personals i col·lectius, a partir de l'obra de teatre i de la difusió escrita que se'n realitzi.</p> <p>3. Vetllar per el desenvolupament d'actituds com l'interès per conèixer i entendre una altre realitat, així com la consciència crítica i solidària, davant les dificultats de vida d'altres habitants del món i d'altres mares, des del compromís d'agermanament amb l'Escola de la Comunitat de San Patricio (Chiapas).</p>	<p>1.1. Presentació del projecte <i>BAROLUZIONA</i> a la tècnica d'educació del districte, així com els tècnics del departament de Civisme i Solidaritat, així com al CRP, amb la intenció de presentar la nostra proposta de treball per a les escoles del districte i treballar de forma coordinada.</p> <p>1.2. Proposta de realització de la mostra de l'obra teatral de mares a d'altres escoles, espais públics o teatres del barri, acompanyada d'una prèvia formació als mestres o interessats sobre el projecte, així com de l'entrega d'un dossier pedagògic de l'obra de teatre.</p> <p>2.1. Representació teatral al Casal d'Avis del Barri i recollida de dotacions solidàries (a partir de la representació teatral) per a la construcció d'una escola d'obra a la comunitat amb la qual es realitza l'agermanament.</p> <p>3.1. Trobada pedagògica posterior, de totes les escoles que hagin participat, per donar cabuda a una avaluació del projecte, així com a la recollida de propostes o col·laboracions pel curs vinent.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comissió Chiapas - Mes de Novembre - Comissió Chiapas - Mes de Novembre - Grup de teatre de mares - Comissió Chiapas - Mes de Novembre - Comissió Chiapas - Vacances de Nadal 	<p style="text-align: center;"><u>INDICADORS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grau de desenvolupament, per part de la comunitat educativa del districte, d'actituds col·lectives provinents de la consciència crítica, solidària i de compromís amb la millora de la realitat de les famílies de Chiapas. - Grau de participació i implicació de l'AMPA en el projecte de Teatre, de forma constant i motivada. <p style="text-align: center;"><u>SEGUIMENT/AVALUACIÓ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - La participació i grau d'implicació de la la comunitat educativa del districte s'avaluarà a partir de la participació d'altres escoles del districte en l'activitat de formació de mestres, en l'assistència a l'obra teatral i les aportacions econòmiques que se'n derivin de l'entrada al teatre. - El grau d'implicació de les mares de l'AMPA en el grup de teatre, s'avaluarà al llarg de les diferents sessions d'assaig (dues hores setmanals), amb les membres de la comissió de Chiapas), així com del nivell de motivació davant la representació en el barri.

3.3. Recursos humans i materials

Pel que fa a les activitats previstes amb els nens, nenes i mares de l'escola, implicades en el projecte de teatre i, en relació al **coneixement i sensibilització envers la realitat** geogràfica, social, cultural i política de **Chiapas**, comptem amb el suport del Col·lectiu Solidari "La Garriga Societat Civil", a través del qual gestionem l'agermanament. Disposem doncs, d'una gran diversitat de materials informatius i audiovisuals de tot tipus, així com amb la disponibilitat d'algunes de les persones que formen part d'aquest col·lectiu i que participaran en el procés de documentació i investigació, com a "experts" en aquesta realitat. Tanmateix, els companys/es de la Garriga ens han facilitat un recull de contes populars zapatistes, els quals seran un dels eixos de treball a l'Educació Infantil, des de les sessions d'animació a la lectura de la Biblioteca de l'escola.

En relació a la infraestructura necessària per a fer possible els **intercanvis comunicatius entre els nostres alumnes i els nens/es de l'escola de Chiapas**, comptem també amb la presència a les Comunitats de dos membres del Col·lectiu Solidari "La Garriga Societat Civil", els quals s'encarregaran de rebre, distribuir i enviar el material escrit (cartes, diaris, dibuixos dels nens/es), així com de reunir i organitzar la infraestructura audiovisual necessària (generador de llum, càmera de vídeo, canó, pantalla, etc.), perquè el visionat del material de vídeo que enviem als nostres companys i companyes, sigui possible en la seva comunitat. Tanmateix, aquests companys, s'encarregaran de gravar i enviar tot allò que sigui necessari, de part dels nostres amics i amigues de l'escola de Chiapas.

Per últim i pel que fa als recursos humans i econòmics necessaris per tirar endavant amb la **consolidació del Grup de teatre Solidari de mares de l'escola**, disposem de dues hores d'assaig a la setmana, amb la mestra de música i teatre, així com amb la resta de mestres de la comissió de Chiapas. Tanmateix, tenim la sort de comptar amb el suport de diferents persones conegudes que formen part del món del teatre (diferents companyies) i de la música (cantautor mexicà) i que s'han ofert per a recolzar el projecte. Tanmateix, d'acord amb l'objectiu de fer arribar el missatge solidari a la població del barri i a la comunitat educativa del districte (altres escoles que s'interessin pel projecte), ens proposem presentar el projecte al Centre de Recursos Pedagògics de la zona, així com a la Tècnica d'Educació i als Departaments de Solidaritat i Civisme del Districte de Sant Andreu. La nostra intenció amb la presentació del projecte és constatar la validesa de la proposta, així com la dotació de recursos (si és possible), destinats a l'elaboració del material de difusió, així com escenogràfic i de vestuari.

3.4. Dificultats d'aplicació o aspectes no previstos i solucions adoptades

Essent conscients de les dificultats que pot comportar el fet de mantenir un intercanvi comunicatiu, no directe en espai i temps, amb la comunitat educativa de Chiapas, com a conseqüència del retard en l'enviament de material (la comunitat està molt allunyada i és de difícil accés), pensem en una comunicació predominantment audiovisual, de manera que els nens i nenes d'aquí i d'allà, puguin recórrer a la potència de la imatge, tant pel que fa a la continuïtat de la comunicació, com pel que fa a la intensitat i profunditat en relació a la comprensió de la realitat dels germans i germanes d'ambdós països. És per aquest motiu, que pensem en intercanvis comunicatius que parteixin de gravacions col·lectives i/o individuals en vídeo (videocartes; presentacions de la pròpia caps de vida, a partir dels objectes més representatius de la pròpia història; entrevistes individuals; gravacions de missatges d'aula, etc.).

Per a fer possible aquest material, comptem també amb el suport de dues persones que són expertes en comunicació audiovisual i que ja han començat a gravar les presentacions de fotografies, actes de compromís de l'agermanament, assemblees, etc., així com a muntar aquest material de forma que transmeti amb la màxima claredat i intensitat el missatge dels nostres nens i nenes.

4. BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS D'INTERÈS

- Delors, Jacques. *L'educació amaga un tresor. Informe a la UNESCO de la comissió internacional sobre l'educació del segle XXI*. Ed. UNESCO, 1997.
- Abelardo Hernández Millán. *Los hijos más pequeños de la tierra*. Ed. Plaza y Valdés, 1998.
- Almeyra, Guillermo y Emiliano Thibaut. *Zapatistas: un mundo nuevo en construcción*. Maipue, 2006.
- EZLN. *Crónicas intergalácticas*. Planeta Tierra, montañas del sureste mexicano, 1996.
- Holloway, John. *Cambiar el mundo sin tomar el poder. El significado de la revolución hoy*. El viejo topo, 2002.
- Kampwirth, Karen. 2007. *Mujeres y Movimientos Guerrilleros: Nicaragua, El Salvador, Chiapas, Cuba*. Mexico: Plaza y Valdes Editores.
- Le Bot, Yvon. *El sueño zapatista*. Anagrama, 1997.
- Muñoz Ramírez, Gloria. *EZLN: 20 y 10, el fuego y la palabra*. Revista Rebeldía y Demos-La Jornada Ediciones, 2003.
- Reygadas, Rafael. *Abriendo veredas*. Vinculando, 1998.
- Subcomandante Marcos. *Detrás de nosotros estamos ustedes*. Plaza y Janés, 2000.
- Subcomandante Marcos y Domitila Domínguez. *La historia de los colores*. Colectivo Callejero, 1999
- Tello Díaz, Carlos. *La rebelión de las cañadas: origen y ascenso del EZLN*. Cal y Arena, 2000.
- Vázquez Montalbán, Manuel. *Marcos: El señor de los espejos*. El País-Aguilar, 1999.

http://es.wikipedia.org/wiki/Ejército_Zapatista_de_Liberación_Nacional

<http://www.ezln.org.mx>

<http://www.solidaritat.ub.edu/observatori/chiapas/chindex.htm>

<http://chiapas.pangea.org/home/mexp.htm>

ANNEXOS 8

DIFUSIÓ DE LA LLUITA ZAPATISTA

Fotografies

Cartell presentació projecte “Semillita del Sol”, 13 de novembre de 1999

Página web presentació del llibre i exposició “El soroll de la milpa”

Díptic exposició Beatriz Aurora “Zapatistes i altres somnis”

Cartell Zap-Artista. Exposició col·lectiva d'artistes de la Garriga sobre Chiapas

Cartell presentació de l'informe de la VI visita a Chiapas de la CCIODH, març de 2008

Pintada del mural de Taniperla en tela, La Garriga, juny de 1999

Parada de l'EZLN, organitzada per LGSC, a la Porxada de Granollers

Beatriz Aurora i la seva filla a la inauguració de l'exposició "Zapatistes i altres somnis"

Exposició col·lectiva d'artistes de la Garriga sobre Chiapas "Zap-artistas", la Garriga, del 21 al 30 de setembre de 2007.

PRESENTACIÓ A CÀRREC DE:

-MATILDE MARTÍNEZ, col.laboradora en el projecte d'educació bilingüe intercultural de la costa atlàntica de Nicaragua

-NEUS VILARÓ, mestra

Lloc: BIBLIOTECA DE LA GARRIGA (carrer Centre, 49)

Dia: DISSABTE, 13 DE NOVEMBRE DE 1999

Hora: 5 DE LA TARDA

Organitza: LA GARRIGA, SOCIETAT CIVIL

Telèfon de contacte: 93 871 73 79 (Neus)

S'ENTREGARÀ DOCUMENTACIÓ DEL PROJECTE ALS ASSISTENTS

Principal » Cooperació Internacional » Campanya de Sensibilització: El Soroll de la Milpa. Organització popular i lluita a Nicaragua, Guatemala, El Salvador i Mèxic
Campanya de Sensibilització: El Soroll de la Milpa. Organització popular i lluita a Nicaragua, Guatemala, El Salvador i Mèxic

El segon llibre de la col·lecció "Camino del Sur", titulat "**El soroll de la milpa**", és un recull de **quatre experiències d'organització popular i lluita a Amèrica Central, en concret a Nicaragua, Guatemala, El Salvador i Mèxic.**

Aquest llibre pretén descriure com la població d'aquests països, en situacions extremes de violència social i política, han establert formes de treball per sobreviure i treballar autònomament. S'expliquen, doncs, els casos de la Comunidad Segundo Montes, les Comunitats Populares de Resistència de la Sierra, el Programa Campesino a Campesino i el Municipi Autònom Zapatista El Trabajo.

La presentació del llibre, i amb la finalitat d'arribar a un públic ampli i divers, alhora de per estimular el treball en xarxa entre les entitats i la societat civil, es complementa amb:

- Una **exposició gràfica**: 13 plafons de 155 cm d'alçada per 105 cm d'ample de cartó rígid. Fotografies, mapes i gràfiques d'informació bàsica sobre els països. Les imatges s'acompanyen de textos explicatius i de reflexió sobre les experiències que presenten.
- Un **cicle de xerrades**

Tant en l'elaboració del llibre com en l'exposició i les xerrades, a més de les entitats locals, hem comptat amb el treball i la col·laboració de diferents entitats a Catalunya, com han estat Huacal (El Salvador), La Garriga Societat Civil (Chiapas), Sodepau (Nicaragua) i Cinc Continents (Guatemala).

SI ESTEU INTERESSATS EN L'EXPOSICIÓ I PRESENTACIÓ DEL LLIBRE CONTACTEU:
cooperacio@redeuropea.org

Amb el suport de:

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Ajuntament
de Barcelona

© Red Europea de Dialogo Social ||| Barcelona 2007 ||| info@redeuropea.org ||| Tempo MediaLab

del 29 de juny al 14 de juliol de 2007
Sala d'exposicions de la Fundació Fornells-Pla i Conxa Sisquella
c/ Calàbria, 212 · 08530 La Garriga (Barcelona)

Activitats a l'entorn de l'exposició

Inauguració:
29 de juny a les 20 h amb la cantant Amparo Sánchez (Amparanoia)

Organitza:

Col·labora:

Amb el suport de:

ZAPATISTES I ALTRES SOMNIS

Beatriz Aurora Castedo pintures

Sala d'exposicions de la Fundació Fornells-Pla i Conxa Sisquella

Paraules de José Saramago després de la seva visita a Chiapas l'any 1998.

"Chiapas no es una noticia en un periódico, ni la nación cotidiana de horror. Chiapas es un lugar de dignidad, un foco de rebelión en un mundo patéticamente adormecido. Debemos seguir viajando a Chiapas y hablando de Chiapas. Ellos nos lo piden. Dicen en un cartel que se encuentra a la salida del campo de refugiados de Polhó: "Cuando el último os hayáis ido, ¿qué va a ser de nosotros?" Ellos no saben que cuando se ha estado en Chiapas, ya no se sale jamás."

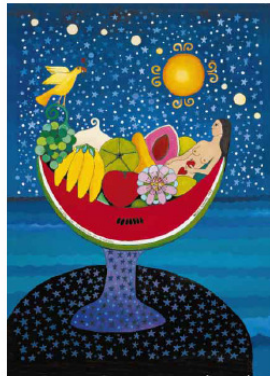
Beatriz Aurora Castedo. Foto: Susanna Ginesta

SÍNTESI BIOGRÀFICA

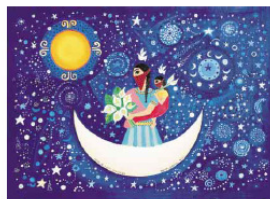
Beatriz Aurora Castedo, nascuda a Santiago de Xile l'any 1956, filla de l'historiador madrileny Leopoldo Castedo i de la pianista catalana Pilar Mira, exiliats a les caballes de la guerra civil espanyola. Estudia cinc anys a l'Escola Experimental d'Educació Artística de la capital xilena, on es formà en diferents especialitats de la plàstica com: la ceràmica, la forja, el gravat i la pintura.

Poc després del cop d'estat a Xile, a principis del 1974, Beatriz viu uns anys a Madrid i viatja per diferents països europeus, establint-se finalment a Mèxic. Allà la pintora llatino-americana, construeix una obra pictòrica compromesa amb la lluita per a la dignitat dels pobles i la causa zapatista.

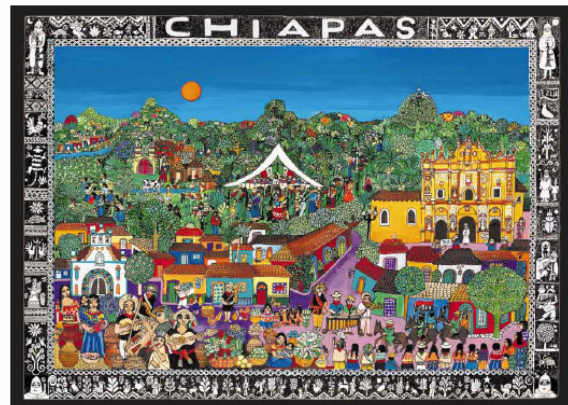
A part de Mèxic ha exposat a Bòston, Washington, Nova York, Nova Orleans, Tòquio, Santiago de Xile, Montevideo i a l'Estat Espanyol. Les reproduccions sobre paper de les seves creacions, són presents a tot el món en forma de làmines, cartells o postals.

Frutero con alineación de planetas

Hacia un nuevo amanecer

ZAPATISTES I ALTRES SOMNIS

La sala d'art de la Fundació Fornells-Pla i Conxa Sisquella acull l'exposició de la pintora llatino-americana Beatriz Aurora que formarà part de *La otra campaña* que estan portant a terme els indígenes zapatistes de Mèxic.

S'inicia a la Garriga la gira europea de la campanya mundial per a la defensa de les terres i territoris indígenes i camperols autònoms de l'estat mexicà de Chiapas i del món.

Les dotze pintures acríliques sobre cartolina i un collage que configuren la mostra, són en realitat cartells o històries pintades tal com les defineix l'autora, del combat quotidià dels pobles de Chiapas, realitzats per l'autora, entre 1996 i 2006. Aquestes creacions que presentem són les peces originals que després són reproduïdes en diferents formats i distribuïdes pels canals habituals de comerç solidari d'arreu del món.

La frontalitat i els contrastos de color de les composicions de Beatriz Aurora, ens evoca el muralisme històric mexicà

i la bandera estètica que va representar el realisme social, per a la revolució mexicana de principis de segle XXI i el corrent d'artistes llatino-americans del *grafiti* d'origen reivindicatiu actuals.

La mirada cap a la pròpia terra que proposa l'autora en aquestes obres, té una dimensió física molt més reduïda però la intenció crítica és la mateixa.

La factura minuciosa i el llenguatge subtil d'aquesta dona del segle XXI, ens commou pel detallisme d'unes descripcions, que demanen temps per anar descobrint, sense presses, la realitat d'un món amenaçat per un seriós procés de destrucció. Les sanelles, s'inspiren en l'icnografia maia i el text ens situa en el lloc dels esdeveniments.

L'exposició ens dona l'oportunitat de pensar des de la Garriga, en l'existència d'una realitat molt allunyada en l'espai que l'agermanament entre els nostres pobles, fa més propera.

ZAP-ARTISTA

Exposició col·lectiva d'artistes de la Garriga

sobre **Chiapas** del 21 al 30 de setembre de 2007

Lloc

Sala municipal d'exposicions de la Garriga (Plaça Can Dachs)

Inauguració

Divendres 21 de setembre a les 19:30 hores

Exposen

Daniel Berdala / Esteve Teixidó / Jaume Guardis / Rosa Iglesias
Bàrbara Partegàs / Miquel Sebastià / Stefano Puddu / Bruno Fournée
Tariq Porter / Joan Garriga i Martínez / Gertrudis / Jaime Moroldo
Silvia Navari / Mercè Arànega / Pau Gasol / Roger Crespo
Mercè Iglesias / Ten thousand islands: David Crespo, Mariona Sala,
Papis Cissokho i Maria Monferrer / Joan Corominas / Marta Castelar
Mariona Casas / Pilar Reig / Núria Alberch / Kalimba Malinca

"Una exposició amb banda sonora"

La Garriga Societat Civil ; -)

Presentació | VI Visita de la CCIODH

Comissió Civil Internacional d'Observació dels Drets Humans

Diumenge 2 de Març de 2008 a les 18.00 h.
Auditori Municipal de Música
La Garriga, Plaça del Silenci

● Situació a Chiapas

Ernesto Ledesma
Membre de CAPISE (Centro de Análisis Político
e Investigaciones Sociales y Económicas)

● Pasi de Video

La Garriga Societat Civil

Organitzen

Comissió Civil Internacional d'Observació dels Drets Humans
Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebelió Zapatista

ANNEXOS 9

ACTIVITATS REIVINDICATIVES A LA GARRIGA

Fotografies

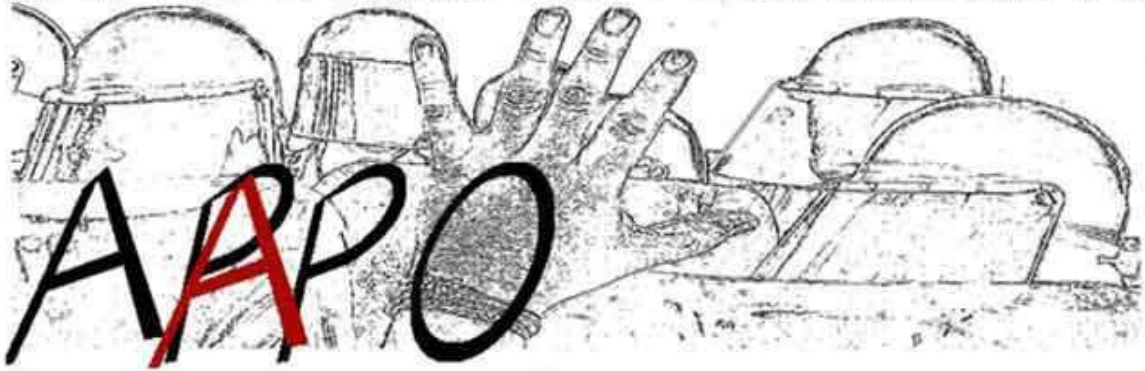
Cartells Capvespres de Chiapas i altres activitats

Participació al carnaval en la comparsa reivindicativa muntada per diversos col·lectius de la Garriga: "No tindràs un centre cívic en la puta vida", 18 de febrer de 2007.

OAXACA VIVE Y VIVE, LA LUCHA SIGUE Y SIGUE | YA CAYÓ, YA CAYÓ, ULISES YA CAYÓ

DE NORTE A SUR, DE ESTE A OESTE, GANAREMOS ESTA LUCHA, CUESTE LO QUE CUESTE

**Asamblea de Apoyo
al Pueblo de Oaxaca**
llama a participar a estos
actos de solidaridad

**i La Garriga
Societat Civil**

organitzen:

Charla: La situación en Oaxaca
Pedro Hernández López, profesor de la
Universidad Pedagógica Nacional en Oaxaca ·
Representante de la comunidad chinanteca de
Santa María las Nieves, Ixtlán, Oaxaca.

Passi de vídeo:

¿Qué sabes de Oaxaca?

**Un pueblo es agredido en la
medida que no se agredido.**

**A La Garriga,
18 de Novembre,
a les 19 hores.**

**Sala annexa del
Patronat**

**hi haurà "cafecito" i
"pan dulce"**

**... tornen els capvespres de
Chiapas...**

DE NORTE A SUR, DE ESTE A OESTE, GANAREMOS ESTA LUCHA, CUESTE LO QUE CUESTE | FOX ASESINO, DE MAESTROS Y CAMPESINOS

OAXACA VIVE, LA LUCHA SIGUE | OAXACA ESCUELA, BARCELONA ESTA EN TU LUCHA

CAPVESPRES DE CHIAPAS

27 de gener de 2007 / 19.00
Sala Polivalent del Patronat

"La dificultat dels joves d'accés a la vivenda"

Participen els Arquitectes:

Ton Salvador,

professor de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona.

Agàpit Borràs,

membre de l'AAUC (Associació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya)

Hi haurà cafè i "pan dulce"

Organitzen: La Garriga Societat Civil i Rastres

DROGUES: UN OBJECTE MÉS DE CONSUM?

Ponents:

ERNESTO SIERRA; cap del C.A.S Toxicomanies de la Creu Roja de Barcelona

CARLES SEDÓ; membre d'EDPAC, Educació per a l'acció crítica

Moderadors:

DAVID SANITJAS; coordinador del C-17, Pla de Prevenció de Drogodependències i hàbits saludables de l'Alt Vallès Oriental

MIQUEL VIAPLANA; psicòleg que treballa a Promoció i Desenvolupament social

Dissabte 24 de Març a les 19:00 h. al Patronat

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Relat d'un procés de reinvençió educativa i institucional des del
desig compartit.

Ponents: Eli Aznar i Nines Casado (CEIP Baró de Viver, Barcelona)

Altres formes d'aprenentatge: l'experiència del CEIP Els
Pinetons en l'agermanament amb una escola de Chiapas.

Ponent: Àngels Sabé (CEIP Els Pinetons)

Dissabte 27 d'octubre a les 19:00 hores

Auditori de l'Escola Municipal de Música

LA IMPUNITAT DELS ESTATS DAVANT LA VIOLACIÓ DELS DRETS HUMANS

Ponents:

Laia Serra, Ariadna Nieto, Ramon Sesén i Núria Morelló
(detinguts a Oaxaca l'agost passat)

Roger Rovira i Arturo Landeros (Col·lectiu de Solidaritat amb la
Rebel·lió Zapatista de Barcelona)

Iñaki García (membre de les diferents Comissions Civil
Internacional d'Observació dels drets humans a Mèxic)

Dissabte 24 de Novembre a les 19:00 h. al Patronat

els capvespres de chiapas

**TRANSGÈNICS: UN PERILL
PER LA HUMANITAT.
CAMPANYA SOM EL QUE
SEMBREM.**

**DIA D'ACCIÓ GLOBAL DEL FÒRUM SOCIAL
MUNDIAL**

Ponents:

Josep Pàmies, Assemblea Pagesa de Catalunya

Dissabte 26 de gener a les 19:00 hores al Patronat

PALESTINA: VIURE SOTA EL TOC DE QUEDA

**Projecció del documental NABLUS
(Leyla Habane, 2002)**

Ponents:

Anissa Habane i Àlex Anfruns

Voluntaris a Palestina el 2003, 2006 i 2007

Dissabte 16 de febrer a les 19:00 h. a l'Auditori de
l'Escola Municipal de Música

La petjada de la Garriga a Chiapas

Xerrada i projecció audiovisual

★ Victòria Planas, responsable de projectes de l'àrea de Centreamèrica, Mèxic i Carib del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

★ Neus Bulbena, alcaldessa de la Garriga.

★ Marc Guinjoan i Miquel Viaplana, educadors i membres de La Garriga Societat Civil.

Dissabte 25 d'octubre de 2008, a les 19:00 h.
Auditori de l'Escola Municipal de Música

PARLEM DE decreixement

a la Garriga i el Figaró

- L'EXPERIÈNCIA DE L'ENTESA PER AL DECREIXEMENT I DE LA MARXA "TEMPS DE RE-VOLTES" 16.00 h
- PROJECCIÓ DE LA PEL·LÍCULA "LA MONEDA ÉS DEUTE" I COMENTARIS PARTICIPATIUS 17.30 h
- PRESENTACIÓ DELS LLIBRES
"LA APUESTA POR EL DECRECIMIENTO", de Serge Latouche 19.00 h
"EL FIN DE LA ERA DEL PETRÓLEO BARATO", de J. Sempere i E. Tello (coord.)

PARTICIPARAN:

MANUEL GARCÍA, ALCALDE DE FIGARÓ-MONTMANY

PATRICIA ASTORGA, TRADUCTORA DE S. LATOUCHE I REGIDORA DE POLÍTQUES SOCIALS I D'IGUALTAT A L'AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

dissabte, 21 de juny de 2008
sala polivalent del Patronat

ORGANITZEN:

Assemblea de Joves de la Garriga "La República", El Cargol s'ho fa sol, El Garbell, La Garriga Societat Civil, Plataforma Salvem la Riera, Xamfrà espai de diàleg

ANNEXOS 10

PARTICIPACIÓ EN TROBADES A NIVELL NACIONAL I EUROPEU

Fotografies

Carta als zapatistes d'una trobada europea

Trobada europea de col·lectius zapatistes, la Garriga, 2 i 3 d'octubre de 1999.

Carta a los y las zapatistas y a la sociedad civil desde el encuentro de Barcelona Por Código Abierto

Durante los días 22,23 y 24 de Julio se ha realizado en Barcelona un encuentro de grupos zapatistas y de solidaridad con Chiapas de toda Europa convocado de urgencia tras la publicación de la sexta declaración de la Selva Lacandona. Esta carta expresa las conclusiones de los grupos allí reunidos.

A los hermanos y hermanas zapatistas

A las sociedades civiles nacionales e internacionales

Desde el Encuentro europeo de personas y grupos de solidaridad con Chiapas celebrado en Barcelona los días 22, 23 y 24 de julio de 2005.

Les enviamos esta carta para hacerles saber nuestras reflexiones, acuerdos y compromisos desde esta reunión convocada de urgencia tras la declaración de la alerta roja realizada por el EZLN el pasado 19 de junio y la publicación de la sexta declaración en el mes de Julio. Tal mes de 1936 nuestros abuelos y abuelas, pararon la sublevación militar y construyeron un proceso que ha pasado a la historia de los de abajo, y que compartieron junto con muchas personas del resto del mundo luchando contra el fascismo. Luego pagaron mucho por ello.

Como todas las cosas hechas con prisa, no pudieron estar presentes todos los grupos y personas que conforman la red. Desde Grecia, Dinamarca, Austria y otros lugares, nos enviaron mensajes de apoyo y saludos, estarán pendientes de lo que aquí hablemos. El resultado ha sido muy positivo. Hemos tenido de todo, discusiones duras, encuentros y desencuentros, también acuerdos. Pero hablamos con el corazón y nos sentimos todos y todas satisfechos por haber construido en común desde nuestras dudas, incertidumbres, miedos y esperanza un proceso junto con ustedes.

Ya son 12 años, de ustedes y nosotros, que camina esta red. Como en todos los cuentos largos ha habido y hay caras nuevas, cambios, desafíos y alegrías. Mucho hemos aprendido y, afortunadamente, mucho nos hemos equivocado. Por eso aquí estamos, aquí seguimos.

Nos sentimos interpelados por su palabra y su sexta Declaración, en ella también nos hablan del mundo y de nuestra realidad (Europa). Una realidad que tras un proceso de luchas muy intenso contra la guerra, contra la precariedad, de los migrantes por sus derechos, de las mujeres, por la recuperación de la memoria, por la humanidad contra el neoliberalismo, empieza a hacerse nuevas preguntas y a buscar nuevos caminos, como ustedes. Y también con ustedes queremos hacerlo abriendo puertas a otros para cambiarnos juntos y hacer que el abajo a la izquierda tenga sentido verdadero.

Como ustedes también vemos como el poder quiere hablar como si fuera desde abajo, como ataca la autonomía de los movimientos para nombrarlos y darles un lugar arriba y si no mata por silencio o abandono cuando no directamente.

Los caminos desde abajo a la izquierda vuelven a verse la cara y a preguntarse por esta transición y este cambio al que ustedes nos invitan. Como siempre que ustedes hablan, cada cual lo lee con sus ojos y a veces interpreta lo que quiere. Por eso nosotros al leerlo con el corazón, como tantos otros seguro, tenemos muchas dudas, enfados ninguno.

Pasamos de la taquicardia de la alerta roja, a la incertidumbre llevada a la depresión en algunos casos, pero supimos ponerle remedio hablando y escuchando, ya nos encontramos bien.

¿Y ahora qué?

Pues a seguir. Hemos revitalizado la red zapatista europea en el encuentro. Nos hemos comprometido en el proceso al que ustedes nos han invitado, un proceso que hacemos

nuestro.

Para ello volveremos a nuestros lugares y empezaremos a preguntar y a discutir sobre el reto que se abre y volveremos a vernos pronto para compartir lo escuchado y empezar a darle forma a eso que ustedes llaman encuentro intergaláctico, o sea que vuelve la taquicardia.

Gracias por el jaleo en el que nos han metido.

Masia de la Guineueta en el combativo barrio de Nou Barris de Barcelona, en el séptimo mes del año 2005

A la memoria de todas las personas de abajo muertas por la guerra contra la humanidad en todo el mundo y en reconocimiento a todos y todas los que luchan y resisten.

Pd. Además de todo, seguiremos con lo de siempre.

Gentes del Colectivo Zapatista de Sevilla. MID Mallorca. Plataforma de solidaridad con Chiapas, Oaxaca y Guatemala de Madrid. Escuela Popular de Prosperidad de Madrid. Ixim- solidaridad con Chiapas, de Iruña,. El Caracol Maya de Badía del Valles. Reus Societat Civil. Red de apoyo al Chiapas Rebelde de Italia. Caminos de Madrid. Comision Confederal de Solidaridad con Chiapas CGT. Colectivo Caracoles de Marsella. M.C.O. de Olot. Colectivo de Solidaridad con la rebelión Zapatista de Barcelona. Colectivo Chiapas Ariege. Comité de Chiapas Pau-Oloron. Colectivo Zapatista de Granada. Colectivo de Apoyo Zapatista de Zaragoza. Brigada Terrassa Chiapas. C.S.P.C.L, París. Solidaridad Directa con Chiapas Zurich. Colectivo de Solidaridad Chiapas-México Toulouse. Asociación Ya Basta. Italia. Giovanni Comunisti-Italia. Partido Refundación Comunista- Italia. Aritjol de Palafrujell, Catalunya. La Garriga Societat Civil. Casal de Joves de la Guineueta. Amigos de Chiapas, Trento. Gruppe B.A.S.T.A, Muenster. Roma Nordest Social Forum. Cooperación internacional-Italia. Centro de Documentación Sobre Zapatismo Madrid. CAREA- Alemania. Plataforma de Solidaridad con Chiapas de Bilbao, Grupo de Salud de Barcelona, CNT de Fraga Y personas de Francia, Estado Español, Argentina, Catalunya, México e Italia